

ክፍል ሁለት

አብይ ጉኑ እምነቶች

በክፍል ሁለት ታሪኩ ውስጥ በአገልግሎቱ ጅምር ላይ እግዚአብሔር ስለሰጠኝ አራት መሰረታዊ ጽኑ እምነቶች ልነግራቸው እፈልጋለሁ።

መልካሙን ዜና ለመሰማት ወደሚፈልጉት መሄድ እንዳለብኝና የስሙትም እንዲሰጠው ማስተማር እንደሚገባን እግዚአብሔር በግልጽ ነግሮናል።

«አንግዲህ ያሳመነብትን እንዴት አፍርገው ይጠሩታል? ባልሰሙትስ እንዴት ያምናሉ? ያለ ስባስ እንዴት ይሰማሉ?» (ጮጃ 10 ÷ 14)። ምስራፍ አስር የሚያገለግሉት በክርስቶስ ኢየሱስ ስለሚኖረው ጽኑ እምነት ነው።

ገብ በቀፎ እንደሚሰጠህ አማኞችም ተሰብስበው ማህበር ይሆናሉ። ለአፍታ እንኳን ስለዚህ ጽኑ እምነት ጥያቄ አልጠይቅም። ሐዋርያው ጳጳሮስ የየውገ እኔም ለማየት አጠብቃለሁ።

«በየቀኑም በአገሩ ልብ ሆነው በመቅደስ አየተገ ለሌታቸውም እንደራ አየቆረሱ፣ በደስታና በጥሩ ልብ ምግባቸውን ይመገቡ ነበር፤ እግዚአብሔርንም አያመገኑ ለእነዚህ ሁሉ ፊት ምግብ ነበራቸው። ጌታም የሚገኙትን ሌሎች ልብን በእነርሱ ላይ ይልጩኝ ነበር።» (ዮሐዋ. ሥራ 2:46-47)።

ለረዥም ጊዜያት ከአማኞች ሀብረት ጋር መቆየት የኋላ ፍላጎት አልነበረም። ለእነርሱ የሚያስገልግላቸውን እና የሚያግዛቸውን አገልጋይ እግዚአብሔር እንዲሰጣቸው አመኛለሁ። በምዕራፍ ለምግብ ስመግለጽ የሞከርኩት ጽኑ እምነት ያ ነው።

ሐዋርያው ጳውሎስ የሚያገለግሉትን እና የሚሰጡትን አምናለሁ። «እርሱም እንደገደቱ ሐዋርያት፣ ሌሎቹም ነቢያት፣ ሌሎቹም ወንጌልን ለባዚያች፣ ሌሎቹም እረኞች እና አስተማሪዎች እንዲሆኑ ለጠ። » ኬፊ. 4፡11-12)።

ለላው የጽኑ እምነቱ መሰረት ስለ ምዕራፍ ዘጠኝ የሚለው ነው። ይኸውም የትም ቦታ መልካሙን ዜና ለሁሉ ለው የሚናገረው ነው። እግዚአብሔር የሰጠን ስራ ተፈጽሟል ብዬ ያስብኩት ጊዜ አልነበረም።

ወንጌል ባልተሰማበት አካባቢ የሚኖሩ ኢየሱስ ህዝቦች እንዳሉ አውቅ ነበር። እንደ ሐዋርያው ጳውሎስ ፡- «አንዲሁም ስለላው ሰው መሠረት ላይ እንዳልሠራ የክርስቶስ ስም በተጠራበት ስፍራ ላይሆን ወንጌልን ስመገበክ ተግባርህ» (ጮጃ 15:20)።

በመልደሽም ጽኑ እምነትን ከሚካፈሉ ሁሉ ጋር ለመሰራት እፈልጋለሁ። ምናልባት የኋላ ትልቁ እና መሰረታዊ ህግ እምነት የእግዚአብሔር ቃል መስታዊት ጥሎታ የለው መሆኑን ማወቁ ነው። «የእግዚአብሔር ቃል ስያው ነውና፣ የሚሰራም፣ ሁለትም አፍ ነበው ስይፍ ሁሉ ይልቅ የተሳሳ ነው፣ ነፍሱንና መንፈሱንም፣ ደካማትንና ቅልጥምንም አስከሰይ ዶረስ ይወጋል፣ የልብንም ስሜት እና አላብ ይመረምራል።» (ዕብ. 4:12)።

የእግዚአብሔርን ቃል በምንብከበት ጊዜ በስዎች ልብ ውስጥ ላይረሳ የመቆየትና የመልወጥ ኃይል አለው። በቃሉ ውስጥ መለኮታዊ ስልጣን አለውና ሕይወትን ይለውጣል። ይህንን ጽኑ እምነት በምሳሌያዊ ታሪክ ለስረዳ።

ከአርባ ዓመት በፊት

የረዥም ጊዜ ወዳጅ ከማሉ ከአንድ ሽማግሌ ሰው ጋር ቆሞ ወንጌልን ያካፍለው ነበር። በአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ተከታይ በሆነ ሰው ቀብር ላይ ነበርን፤ እና ከማሉ የሚኖረውን ሰው አወቅኩት። እርሱ አላወቀኝም እንዲያውም ወደ እኔ አልተመለከተም።

አንዳንድ ጊዜ ቶሎ አለመታየት ወይም አለመታወቅ የራሱ ጥቅም አለው። ለውደው መገኘቱን ባላማወቁ በጣም ተጽናናሁ። «ሞት ወይሁላችን ይመጣል፤ ማኖችንም ማምለጥ አንችልም። ኢየሱስ ግን በሞት ሊካድ የማይችለውን ሕይወት ሊሰጠን ይችላል።» ነገር ግን ከልባቸው አያውቁትም። በዚህ አትሰማማም? አልኩ። ከማሉ የሚያገጋግረው ሰውዬ የአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን አባል ነበር እና የመጽሐፍ ቅዱስ መልዕክት ለእርሱ እንግዳ አልነበረም። ለውደውም ለከማሉ መልስ ይህ የሚያስደስት ነው ከአርባ ዓመት በፊት አስታውሳለሁ አለው። እነም የውይይታቸው ተሳታፊ ሆንኩኝ። ልክ እንደ ትላንታናው ሆኖ በግልጽ ይታወሰኛል።

በጣም ጠዋት ሰለብኩት ከቤት በወጣሁ ጊዜ ነበር በመንገድ ላይ ይህን ሰውዬ የተገኘኝሁት። «በእጅህ ያለው ምንጭን ነው?» ብሎ ጠየቀኝ፤ የእግዚአብሔር ቃል የሆነው መጽሐፍ ቅዱስ ነው አልኩት። ቀጠልኩ እና ይህን ታሪክ ለሁሉም ሰው አናገር ዘንድ እግዚአብሔር ነግሮኛል አልኩት። የት ነው የተማርከው? ስለ እግዚአብሔርን ቃል ምን ታውቃለህ ብሎ በቁጣ ጠየቀኝ።

የአማርኛን ፊደል ማንባብ የሚችሉ ሁሉ ይህ ቃል ምን እንደሚል ማወቅ ይችላሉ። ልጆች እንኳን ላይቶሩ ለረዱ ይችላሉ አልኩት። ኃጢአተኛ ሁሉ በአያሱስ ክርስቶስ ከላመነ ዘቀር ወደ ፍርድ እንደሚሄድ ይነግረናል። ነገር

ግን ኢየሱስ ስለ ኃጢአታችን ሞቶልናል። ካመንነውም ከፍርድ እናመልጣለን አልኩት።

የአርቶዶክስ ቤተ ክርስቲያን አባል እንደመሆኑ መጠን ወደ ማረፊያም ስለ መጠለፍ፣ የምን ተናገሩ ስለ መጠበቅ ሁሉ ጠየቀኝ። ስለዚህ ጉዳይ መነጋገር የእኔ ጉዳይ አይደለም። ስለ እነዚያ ጉዳዮች ለማወቅ ብትፈልጉ ቁሶችን ጠይቁ። ለጥያቄህ እነርሱ መልስ ሊኖራቸው ይችላል። እኔ ልነግርህ የምፈልገው ግን ኢየሱስ ብቸኛ አዳኝ ስለመሆኑ ነው አልኩት። እርሱ ስለ ኃጢአታችን ሞቶልናል። በሦስተኛውም ቀን ተነስቷል በእርሱ ብናምን እንድናልን ከላመንነውም አንድንም ብዬ ነገርኩት።

አትኩሮ ሲመለከተኝ ቆየና ልክ ነህ! ልክ ነህ! ብሎኝ መንገዱን ቀጠለ። ያ ከአርባ ዓመት በፊት ነበር። ያ ሰው ከአርባ ዓመት በኋላ ከአጠገቡ ቆሞ ከኩሚሎ ጋር እየተነጋገረ ነው። ከአርባ ዓመት በፊት አነጋግረው የነበርኩ ሰው ስለመሆኔ የሚያውቀው ነገር አልነበረም። ነግረው የነበረውን እውነት ግን ለማስታወስ ችሏል። ለምን አስታውስ? ምክንያቱም የነገርኩት የእግዚአብሔር ቃል ስለሆነ ነው። ዳግመኛ ሲነጋገሩ ዝም ብዬ አዳምጥቼው ነበር።

«አስታውሳለሁ ከአርባ ዓመት በፊት አንድ አጭር ሰው ምናልባት ከወላይታ ይመስለኛል አሁን የምትነግረኝን ተመሳሳይ ቃል ነግረኝ ነበር። አናንተ እንደምትምኑት በኢየሱስ ካላመንኩም ነበር። ነገር ግን ያ ሰው የነገረኝ ቃል አልረሰሁኝም። ሁል ጊዜም እየተሳሳልኩ ኖረያለሁ።»አለው።

ያ ማለት ለእኔ ከግማሽ ምፅተ ዓመት በኋላ እግዚአብሔር የሰጠኝ የጽኑ እምነቴ ጠንካራ ማረጋገጫ ነበረ ማለት ነው።

የእግዚአብሔር ቃል አይሰጥኩም፣ ወይም በነፃነት አይሰጥኩም፣ ወይም አይለወርም፣ በተዘረቡት ይቆያል ። ሕዝብም ይሰራበት ዘንድ ብዙ አጋጣሚዎችን ይሰጣል። ይህ በእርግጥ እግዚአብሔር በአሳይያስ 55-10-11 የተናገረው ነው።

«ዝናብና በረዶ ከሰማይ እንደሚወርድ፣ ምድርን እንደሚያረካት፣ ታብቅል እና ታረራም ዘንድ እንደሚያደርጋት፣ ዘርንም ለሚዘራ እንደራንም ለሚሰላ እንደሚላጥ እንጂ ወደ ሰማይ እንደሚደመሰስ፣ ከአፈ የሚወጣ ቃል እንዲሁ ይሆናል።፤ የምሻውንም ያደርጋል። የላክሁትንም ይፈጽማል እንጂ ወደ እኔ በኮንቱ አይመለስም።»

ስለ እግዚአብሔር ቃል ያላኝ ጽኑ እምነት ወጣት በነበርኩ ጊዜ ውድ ነብረቱን ሽጮ በሌላ ቋንቋ የተጻፈውን መጽሐፍ ቅዱስ እንድንገባ እና ለማንበብ እንድንማር አድርጎኛል።

ምዕራፍ ስድስት የመጀመሪያ ስብከት በእርኩ መንደር

በወላይታ አንድ ወር ቆይቼ ስመልስ ጠቅ እና ቤተሰቡ ጠጣም ደስ አላቸው። በተለይም ከወር በኋላ ባለቤቱ እንደምትመጣ ሲሰሙ ተደላኩ። በወላይታ ያሉት ለዎኛ ወደ ሲዳሞ እንዳልመጡ ተስፋ ሊያስቆርጡኝ ሞካረው እንደነበርም ነገርኳቸው። ብዙዎቹ እያለቀሱ በወላይታ ሆኜ ወንጌልን እንድሰብክ ሊያላምኑኝ ሞክረዋል።

ለባኮ ጳውሎስ ወደ ኢየሩሳሌም ለመሄድ በወለነ ጊዜ ያለውን ታሪክ ነገርኩት። ጳውሎስ ለእነዚያ ለሚወዱትና ወደ ኢየሩሳሌምም እንዲሄድ ላልፈሰንት።

እየተሳሳቸሁ ልቤንም እየነበራቸሁ ምን ማድረጋቸው ነው? እኔ ስለ ጌታ ስለ ኢየሱስ ስም በኢየሩሳሌም ለመሞት እንኳ ተስፋድቼአለሁ እንጂ ለአሥራት ብቻ አይደለም አለ (የሐዋ. ሥራ 21-13)።

ወደ ሲዳሞ ስመልስ ለሚደርስብኝ ነገር ትክረት አልሰጥም። ተመልኦ ከወይ ከቤተሰቡ ጋር በመሆኔ ደስ ይሰኛል። ምክንያቱም እግዚአብሔር የወሰነልኝ ቦታ ይህ እንደሆነ ከውቅ ነበር።

ክርስቶስን መቀበል

ምናልባት ክርስቶስን መቀበል ማለት በዚህ አገባብ ምን ማለት እንደሆነ ብትመለከቱት ትደረግ ይሆናል። ያንን ጥያቄ ለምን እንደጠየቃችሁ ይገባኛል። እኛ ሁለት ሰዎች ከወላይታ የመጣን ለሲዳሞ ቋንቋና ባህል ፍጹም እንግዶች ነበርን።

ለራሳችሁም በዚህ ሁኔታ ውስጥ ሰው ምን ተረድቶ ነው በኢየሱስ የሚያምነውን ካልላችሁ እደነቃለሁ። እንደተሰነዘሩ እንደገባን እናደርጋለን? መላው ቤተሰብ እንዴት ለወንጌል ትርጉም ያለውን መልስ ይሰጣል?

እነዚህ ነገሮች ሁሉ በቀላሉ ለከሰቱ ስናይ በእርግጥ ወንጌልን መስኮክ የእግዚአብሔር ሥራ እንደሆነ እንረዳለን? እኛ የእግዚአብሔር መልእክተኞች ነን፣ የእግዚአብሔር ቃል ኪዳንም ነበረን ብርሃንም በጨሰማ ውስጥ ይሰራል። (ዮሐ. 1-5)።

በሕይወታቸው ውስጥ የሚሠራው የእርሱ ቃል ነው። የሕዝቡን ሕይወት የሚለውጠው መንፈስ ቅዱስ ነው። ለይጣን ግን ለዎኛ በጨሰማ ውስጥ ብቻ እንዲኖሩ ጥረት ያደርጋል። «የዚህ ዓለም አምላክ የሚያምኑትን አላላ ስለወረ» (2ጢዮ. 4-4)። እግዚአብሔር ግን ብርሃንን ለማምጣት የወንጌልን

መልክት ይጠቀማል። «የቃል ፍቺ ያበራል» (መዝ. 119፡130) የሚሉ የመጽሐፍ ቅዱስ ቃሎች ለእኛ የተሰጡ መመሪያዎች መሆናቸውን እንገነዘባለን።

ሰብካታ

እግዚአብሔር ወደ ለማናዋ ሲያመጣ የጠራኝ መልካሙን ዜና እንደሰብካ ነው። ከወላይታ ተመልሼ በተቻለኝ መጠን ረዥም ጊዜዬን እያገለገልኩ ለማለፍ የፈለግኩትም ስለዚህ ነበር።

በእኔ ልምምድ ስብካታና ፀሎት የማይለያዩ ናቸው። በምሳሌዎች ጊዜ ለሌላው እግዚአብሔር ያለውን እነግራለሁ። በምንጸልይበት ጊዜ እግዚአብሔር በሰዎች ሕይወት ውስጥ ምን እያደረገ እንዳለ ክልርኩ ጋር እንገግራለን። ስለ ሁሉም ነገር እንጸልያለን ለሁሉም ሰው ወንጌልን እንጠብቃለን።

የትም ቦታ ለንግድና ከማንም ጋር ለንግድ እንደ የጋራ ስሜት ያዘለ «ፍርሃት» ነበር። ለንግድም ሆነ ለንግድም እንደ መልካክት ነበረኝ። ለሌሎች ቃል ኪዳን የምንገባው በእግዚአብሔር ቃል መሠረት ከፍርሃት ነፃ ሊሆኑ እንደሚችሉ በማረጋገጥ ነው። በሐዋርያት ሥራ መጽሐፍ ውስጥ እንደምናነቀው፣ ምልክቶችና ድንቆችም ተመሳሳይነት ያላቸውና በሲዳማም በጋራ የሚታዩ ነበሩ።

እየሰበኘን በምንጸልይበት ጊዜ እግዚአብሔር ኃይሉን በግልጽ እያሳዩ ሕዝቡን ከመገራላዊ፣ ከሥጋዊና ከሥነ ልቦናዊ እሥራት ይፈታቸው ነበር። ከሌሎች ከተለያዩ ማለትም ከምጣኔ ሀብት፣ ከባህላዊ፣ ከሃይማኖታዊና ማህበራዊ እሥራቶች ተፈትቶታል። የተሰጠው ግለሰቦች የተሰጠው ለተሰጠችን ይፈጥራል። የተሰጠው ሌተሰጠችም የተሰጠው ሀብረተሰቦችን ይፈጥራል።

ተወዳጅ መልካካታ

በየቦታው እየሰበከሁ በምንቀላቀስበት ጊዜ (ዮ.ሐ. 3፡14-16) ተወዳጅ ምንግብ ነበር።

«ሙሴም በምድረ በዳ እባብን እንደሰላሰ እንዲሁ፣ በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ የገባ ልጅ ይሰላል ዘንድ ይገባዋል። በእርሱ የሚያምን ሁሉ የዘላለም ሕይወት እንዲኖረው እንጂ እንዳይጠፋ እግዚአብሔር እንደ ልጁን እስኪሰጥ ድረስ ግለሰቡን እንዲሁ ወደሌለው።»

በተቻለኝ መጠን ብዙ ጊዜ እየዘርኩ እሰብካለሁ። ስብካታ አስቀድሞለሁ፣ ስለ ሁሉም ስለ እርሻዬ የማለብወው በሁለተኛ ደረጃ ነው። እስከ ሁለተኛው ወር

ማንም በእያሱክ ክርስቶስ አለመነም። እኔ ዘሩን ዝም ብዬ እየዘራሁ እቆያለሁ። አንድ ቀን ግን እንደሚጭድ እውቅ ነበር። ይህም ማለት በሰዎች ልብ የዘራሁት የቃሉ ዘር ጊዜውን ጠብቆ እንደሚጠቅልና ፍሬ እንደሚያፈራ አልጠራጠርም።

የመጀመሪያ ቤተሰብ

ቡክ እና ቤተሰቡ ከቤተሰቦቻቸው ሲወርድ ሲዋረድ ከመጣው ሃይማኖት ለመላቀቅና ክርስቶስን ለመከተል ያደረጉት ውሳኔ ከመጀመሪያ ጀምሮ ግልጽና ቁርጥ ያለ ነበር። ከርኩቲያዎች በመሆናቸው ምንም የማሊማቸው ፍርሃት አልነበረም።

የቡክ የቀርብ ዘመዶቹና ጉረቤቶቹ ሁሉ ይቀልዳሉት ነበር።

«እነዚህ ወንጌላውያን በዜትህ እንዲቆዩ የፈቀድኩል ስምንድን ነው? ከዚህ በፊት እንደዚህ ዓይነቶቹን ስዎች ለይተን አይተን ነበር። እነዚህ የወላይታ ሰባዚዎች እንሰታሁን ሊፈቅዱህ ነው የመጡት። በልተው ከጠገቡ በኋላ ወደመጡበት ወደ ወላይታ ይመለሳሉ። አንተ ግን ብቻህን ትቀራለህ» ይሉት ነበር። አብዛኛዎቹ የቡክ ዘመዶችና ወዳጆች ብዙም አይናገሩም። ነገር ግን «እስከ እየቆየን እናናቸዋለን» ማለትን ይመርጡ ነበር።

«ይህ ትምህርት መልካም ከሆነ ቡክ በጠንቅታ ይሰነብታል፣ ከብቶቹም አይታመሙበትም፣ በማህንግደብ ጊዜም ያተርፋል። ነገር ግን ክፉ ነገር ካጋጠመው በእያሱክ ማመኑ ጥሩ እንዳልሆነ እናውቃለን» ይሉ ነበር። ቡክና ቤተሰቡ በክርስቶስ በማመናቸው ከሀብረተሰቡ የደረሰባቸው ግልጽ ተቃውሞ አልነበረም። ጉረቤቶቹም የቡክ ምርጫ ተቃራኒ ጉዳት ያደርገላቸው የሚል ስሜት አልነበራቸውም።

የሲዳማ ሕዝብ ሃይማኖትን እንደ ሀብረተሰቡ ሃላፊነት፣ ሳይሆን እንደ ቤተሰብ ጉዳይ ያይ ነበር። ስለዚህ የቡክ ምርጫ ሀብረተሰቡን የሚገዳ ነው ተብሎ አይገመትም።

የመጀመሪያ ቤት

ከወላይታ እንደተመሰሰኩ ያቀድኩት የመጀመሪያ ሥራዬ ለእኔና ለባሌቴ መኖሪያ የሚሆን ትንሽ ቤት መሥራት ነበር። ከዚያም ዘንጎል ቡክና እኔ ሌላ ትንሽ ቤት ማለትም የመጀመሪያ ፀሎት ቤታችን የሚሆን በቤታችን አጠገብ ለመሥራት ወለንን።

እርኬ ከሌለው ቦታ የተሰዩ ነው፣ ምክንያቱም ለቡክና ለቤተሰቡ እሁድ እሁድ ለማምላክ የሚሄዱበት ቦታ አልነበራቸውም። ለአያሌ ወራት ሕራታችን

በየላምንቲ ሐሙስና እሁድ እንደሚከሰቱ ነበር፤ ነገር ግን ተሳታፊዎች ለመዘመርና ለመስጠት የተለየ ቦታ ነበረ።

የገንቢ ቤተክርስቲያን « አላባ አርኪ ቤተክርስቲያን » ብለን ስምን። በሲዳሞም ሆነ በወላይታ የቤተክርስቲያን ስም የሚለየመው በመልክስ ምድር ወይም አካባቢ ስም ነው፤ ሌላ ስም አይለጠውም።

አላባ አርኪ በላሜናዊ ሲዳሞ ከተቋቋሙት ቤተክርስቲያኖች የመጀመሪያው ነበር። በአካባቢው ተባታብኖ በተለይም በምሥራቅና ሰሜናዊ ደቡብ መንገድ አጠገብ ሁለት ትናንሽ የአማኞች ሠብረት ነበር። እርግጠኛ ግን አይደለም።

እኛ በሰራርገቦት አካባቢ ጥቂት ክርስቲያኖች ነበር፤ ምናልባት ሾንጋ የሚባለው ለባኪ የነበረበት ቦታ ይሆናል። አርብ በአካባቢው ብዙ ይገኛሉባት ነበር። በተጨማሪም በሸሎ የጉጂ አማኞች ነበሩ።

ከወላይታ አንዳንድ ወንጌላዊያኖች በደቡባዊ ሲዳሞ በአላታ ይሉበት ስለነበር ጥቂት ቤተክርስቲያኖች በዚያም አካባቢ ተመሥርተዋል። የመጀመሪያው የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት የተፈጸመው በደቡባዊው ሲዳሞ ሲሆን እኒያ ወደ ሰሜናዊ ሲዳሞ የገባሁበት ወቅት ነበር።

ያ አካባቢ የመጀመሪያው ጥምቀት እገልግሎት በሃይማኖታዊ ድርጅታችን የተከናወነበት ሲሆን ጊዜው 1924 ዓ.ም የገና ልሳት ነበር።

ክርስቲያኖች መባል ላይሆን አማኞች መባል

በሲዳሞም አንድ ወላይታ በአየሱስ የምናምን ሁላችንም ክርስቲያኖች ከመባል ይልቅ አማኞች ተብለን እንጠራ ነበር። አዳዲስ አማኞችንም የምንጠራው በዚያው ስም ነበር። ይህም ምክንያቱ የክርስቲና እምነት በአካባቢው አዲስ ስለሌለ ነው። ክርስቲያን የሚለው ቃል በዚያ ጊዜ ሌላ ትርጉም ነበረው። ይኸውም ለጾታ ከአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ጋር ስለያዩነት ነበር።

የሲዳሞ ሕዝብ የምንጠብከውን መልካም ዜና ለመስማት መዘጋጀቱና ወዲያውም አለመቀበሉ የሚያመለክተው ስለ ክርስቶስ ለወራ ብዙ ጊዜ የሰማ በመሆኑ ነበር። ነገር ግን የተነገራቸው መንገድ ከሀይወታቸው ጋር የተዋሃደ አልነበረም። በሲዳሞ ሕዝብ አዕምሮ ውስጥ ክርስቲያን መሆን ማለት የአርቶዶክስን ቤተክርስቲያን እምነት ብቻ እንደመከተል ይቆጠር ነበር።

በሲዳሞ ስለነበረው ለጋ ክርስቲያን እግዚአብሔር ይመሰገን ትግላችን ለረዥም ጊዜ የሲዳሞን ቋንቋ ስማወቅ ያደረግነው ጥረት ነበርና ተሳታፊናልም።

የወር ጉባኤ

በሰሜናዊው ሲዳሞ አማኞችና ወንጌላውያን በወር አንድ ጊዜ የሠብረትና የመጽናኛት ጊዜ ነበራቸው። በሀብረት እንፀልያለን እንጽናናለንም። ስለ ቤተክርስቲያን ጉዳይ የሚደረግ ብዙ ውይይት አልነበረም። ስለ ሰሜናዊ ሲዳሞ ማህበር አጀማመር እንወያይም ነበር።

ቀስ በቀስ ብዙ ቤተክርስቲያኖች እየተተከሉ ሲሄዱ ያ ወርሃዊ ስጠብ በወላይታም መዋቅር በመዘርጋት ይካሄድ ጀመር። በጎሳም በሰሜናዊና በደቡባዊ ሲዳሞ የሚገኘው የቃስ ሕይወት ቤተክርስቲያን በየወሩ የሠብረት ስጠብ ጀመረ። የማህበሩ መሪዎች ግን ስለ ሥራቸው የሚወያዩበትን ስጠብ የካሂዱ ነበር።

በመጨረሻም ሁላችንም የብሔራዊ ሃይማኖት ማለትም የቃስ ሕይወት ቤተክርስቲያን አካል ሆነን እገልግሎታችንን ማስፋፋት ጀመርን።

ቤተ ክርስቲያንን መታከል

በአርኪ ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ወራቶች ሰብቻ የምንገለገለንበት ፀሎት ቤት አልነበረንም። ለሰከና ለበጠቱ ቤተክርስቲያን ማለት ምን ማለት እንደሆነ አስተምረናቸዋል። ጠዋት በቡና ጊዜ እና የማታው እራት ጊዜ የአምልኮ ለዓቶቻችን ናቸው።

ለተወሰነ ጊዜ አራታችን ባቻ በሀብረት እናመልክ ነበር። ነገር ግን አንድ ቤተክርስቲያን አድርገን ነበር የምናከናውነው። ከመጽሐፍ ቅዱስ ታሪኮችን አስተምራለንባቸዋለን። አንድ ት እንደሚፀልፍም ተምረዋል። የሲዳሞን ቋንቋ ስለማንችል የምንዘምረው በምስተኛው ቋንቋችን በአማርኛ ነበር። በወላይታ የአማርኛ መዝሙሮችን ተምረን ስለነበር እነርሱም በአማርኛ እንዲዘምሩ አስተማርናቸው።

«መጣሁ ወደ መስቀል»፤ «ወደ አምላክ ልብ የሚያደርኩ»፤ «መንገዱ ጠየብ ነው»፤ «ያ ታላቅ ሐኪም»። የሚባሉትን መዝሙሮች አስተምራለንባቸዋለን።

ዕድገት በአላባ አርኪ ውስጥ

በአላባ አርኪ ለአምስት ዓመት ያህል ማለትም ከ1943-1947 ዓ.ም ድረስ ስለከሰሰው። በመጀመሪያዎቹ አምስት ዓመታት ውስጥ ማህበሩ ያለየው ዕድገት ዝቅ ያለ ነበር።

ያ ለእኔ ሃላብ አልሆንብኝም። እኔ ከዘራሁኝ አንድ ቀን ራሴ ወይም ሌሎች ያጭዳሉ። ከአንድ ወይም ከሁለት ዓመት በጎሳ ፀሎት ቤታችንን 40 ሰዎች የሚይዝ አድርገን አስፍተን ሠራን። ስለ የመጀመሪያው አማኝ እንደመሆኑና

የመረቱም ባለቤት እንደመሆኑ ሁልጊዜ ልዩ የሃላፊነትን ቦታ ይይዛል። የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች ወይም እረኞች የሚመረጡበት ጊዜ እስኪደርስ አንድና ሁለት ሰዎችን መርጫ ሃላፊነት እንዲሰማቸው አደርግ ነበር።

በአካባቢው የመጀመሪያዎቹ እማኞች ብዙውን ጊዜ ልዩ ሰዎች እንደሚሆኑ ልምድ አግኝቼአለሁ። ስለ እነርሱ በኋላ እነግራችኋለሁ።

አታሮ ሌላው ክርስቲያን ነበር። ቀጥሎም ተስፋዬ ወደላይ ባሞላ እማኞች ሆኑ። ሚስቶቻቸውም በአዲስ ክርስቶስ እመኑ። ወዲያው ስድስት ቤተሰቦች በአንድ ቤተክርስቲያን መስብሰብ ጀመሩ። ሰዎች እግዚአብሔርን የሚፈልጉት ብዙውን ጊዜ ሀመም ሊያጋጥማቸው ለሆን፤ ከእነዚህ ቤተሰቦች መካከል በሀመም ምክንያት ክርስቶስን የተቀበሉ የሉም። ሁሉም ወንጌልን ስምተው የተመሰሉ ናቸው።

ሀብረተሰቡም፦አኛ አዲስ መሆናችንንና ከእነርሱ የተለየ ሕይወት እንደምንኖር ያዩን ነበር። ይህን ስውጥ ያመጣልን ወንጌል ነው። ለሌሎቹ የምናካፍላቸውም ይህንኑ ወንጌል እንጂ የግል ኑሮአችንን አይደለም።

«ደድቅ በእምነት ይኖራል ተብሎ እንደተጻፈ የእግዚአብሔር ጽድቅ ከእምነት ወደ እምነት በእርሱ ይገለጻል» (ፎሚ 1፡17)። እኛ የእምነት ሀብረተሰብ ሆንናል። የእግዚአብሔርን ቃል የተቀበልንና የተቀበልነውንም ቃል ለሌሎቹ የምንገለብስ ነን።

ፍርሃትና ነፃነት

እንደ ሱዳን ሰዎች የወሰዱትን ውሳኔ በቀላሉ ስመረዳት ሁላችን ቃሎቻን ማለትም «ፍርሃትና ነፃነት» የሚለውን ማለብ ያስፈልጋል።

በስሜናዊ ሊዳማ ሰዎች በፍርሃት ውስጥ ይኖሩ ነበር። የም የተለየ ፍርሃት የሰዎችን ሕይወት በስሜናዊ እሥራት የሚጨምር ነው። በእግዚአብሔር ቃል መሠረት ስለያንዳንዱ ሰው ክፍርሃት ነፃ መሆን እንደሚቻል ቃል ኪዳን እንገባለቸው ጀመር። ፍርሃትና ነፃነት በሀይወታቸው የተሰማመዱት ነበር።

ሰዎች ክፍርሃታቸው ነፃ የሚወጡት ክርስቶስ የሚሰጠውን ነፃነት ለመቀበል ሊዘጋጁ ነው። ፈጣሪዎችን ሩቅ አሰመሆኑን ነግረናቸዋል። የሰላምና የደስታ ሕይወት እንዲያገኙ መንገድ ያዘድላቸዋል። እርሱ የመቀበልንና የሰመቀበልን ምርጫ በየጉኑ አስቀምጧል።

ሰዎች ክርስቶስን እንዲቀበሉ አንጋብዛቸዋለን፤ ይህንን ለማድረግም ለይጣንን መካድ ይገባቸዋል። ከቀንዳቱ ችግራችን የተነሳ ስብስታችን ቀለል ያለ ነበር። ነገር ግን ቀለል ያለው መልካሙ ዜና መንገዱን ቀዳሱ ተጠቅሞባት

የአገብን ሕይወት ይለውጥ ነበር። ይህም ሰዎች የአንድን ነገር መረጃ ለሌላው እንደማድረግ አይደለም። ከአውነት የሚርቅ ምንም የለም። በፍርሃት ውስጥም ሊኖር የሚፈልገው ስልጠናም። ሕዝቡ ነፃነትን ይፈልጋል። እኛም ቃል እንገባለቸው የነበረው ያንን ነፃነት እንዲያገኙ ነው። ምናልባት የዚህን ግዴታ ስብከት ድድገት ግንኙነት ብለን ለመስየም እንችላለን ካልን መልካም!! ለዚህ ኃይል ስሜት የሚቀሰቅሰ ድንገተኛ ነገር ከሚያምኑትም ሆነ ከማያምኑት አልነበረም።

ሕይወት በሊያማ

ሩቅ መንገድ ስመንዝ በሊያማ በቅሎ የነበራቸው ሰዎች ጥቂቶች ነበሩ። ከእኔም ጭምር ብዙ ሰዎች ወደፊልሳግንባት በእግራችን እንዲደ ነበር። ሁሉም፤ ሰው በእግር ይጓዛል፤ የቦታ ርቀት ምንም አያሳስበንም።

ብዙ የገልበት ሥራ የሚፈለገው በአዲስ መኖሪያ አካባቢ ነው። ለም መረት ለማግኘት ከባድ ነበር። ምክንያቱም እኔ ስለሌሎቹ የገልበት ሥራ ስለማለግዛቸው እንዲያግዙኝ ስመጠየቅ አልቻልኩም። በተጨማሪም የእርሻን ሥራ ለሚያግዙ ቡድኖች ጠላ ተጠምቆ ስለሚጋበዙና ክርስቲያኖች ግን ስለማይጠሉ ሌሎችንም ጠላ ስለማይጋብዙ እርሻችንን ስናርስ ሊያግዙን ፈቃደኛ አይሆኑልንም።

ቀስ በቀስ ግን እኔ በቀላሉና ሌላም የአህል ግደጎቶች መዝራት ችዬ ነበር። በየቀኑ ከገበያ ስቤት የሚያስፈልጉንን ጥቃቅን ነገሮች ለመግዛት ገንዘብ ያስፈልገናል። ስምሳሌ ጨው፣ ስኳር የመሳሰሉት ማለት ነው።

የጳውሎስ እናት በማያስደንቅ ሁኔታ ሁልጊዜ የቀን ወጪያችንን በመሸፈን ታግዘኛለች። ከገበያ ጥፋት እየገዛችና እየፈተሰች ቡልክ፣ ቀሚስና ነጠላ ለሚሠሩ ሽማግሌዎች ትሸጠለች። ደግሞም እንደራና ወጥ እያዘጋጀች በየቀኑ በሚውለው ገቢያ ትሸጠለች።

በሊያማ እንሰት ዋና ምግብ ነው። እንሰት ለምግብነት ከመድረሱ በፊት ለማደግ ብዙ ግመት ይፈጃል። ስለዚህ ለመጀመሪያዎቹ ጥቂት ግመታት እንሰትን ከሊያማ ሰዎች በገንዘባችን እንገዛ ነበር። በመጀመሪያዎቹ ሁለት ግመቶች የጳውሎስ እናት በሀብረተሰቡ መካከል በጣም ችግር ነበረባት። በምግብ አሠራር በጣም ባሰመያ ስለሆነች የምትሠራው ምግብ በገበያ በጣም ይፈልግ ነበር። ስለዚህ መኖኛ ምግብ የሚሸጡ ሌቶች የእርሷ ምግብ እንዲጸሹጥ ለመከላከል ይኖካሩ ነበር።

የራሳቸውን ምግብ ሸጠው እስኪያጠናቅቁ ድረስ የእርሷን እንዳትሸጥ ያቆሙባት ጊዜም ነበር። ይህም ሁኔታ በገበያ ረዥም ጊዜ እንድትቆይ ወይም ምግቧን ሸጠ እስክትጨርስ እንድትዘገይ ያደርጋት ነበር።

ወደ ሲዳማ እንደደረሰን መግዛት የነበረብን የመጀመሪያው ነገር የውተት ላም ነው። በወላይታ ወተት ሁለት ከፍተኛ ቦታ የሚሰጠው ስለሆነ ላም ያሰራልገናል። ከቡዩቻቸውን አግዞሊብኮር ጠብቆልን ስለነበረ ስለያል ግመታት ወተት እየጠጣንና ጥጆቻቸውን እየሸጥን በቀላሉ የማይገመት የገንዘብ ገቢ አግኝተናል።

አካምስት ግመት በጊላ ወደ ሌላ ቦታ በተዛወርን ጊዜ እንኳን በአርኬ እናገኝ የነበረውን ጥቅማ ጥቅም አላጠገንም። በመጀመሪያ እንደደረሰን የተከለከለውን እንገንዘብ ሌላም እህል በቅርብ ለመገንባብ ችለናል።

በገንዘብ መረዳት

በአርኬ በነበርንበት በመጀመሪያዎቹ ሁለት ግመታት ከወላይታ ማህበር ወይም ከዱጉና ቤተክርስቲያን ምንም ገንዘብ አልተቀበልኩም። በሦስተኛው ግመት ከወላይታ ቤተክርስቲያን በርድ ጥቂት ገንዘብ መቀበል ጀምረ ነበር። ለጥቂት ግመት የአኔም ስም ከወላይታ ድንበር አልፈው በመሄድ ከሚያገለግሉ ወንጌላውያን ጋር ተመዘገቡ።

በዚያን ጊዜ በየወሩ አራት ወይም አምስት ብር አቀበል ነበር። ያም ማለት በቀን አሥር ለግት ለሚሠራ ሠራተኛ ከስምንት እስከ አሥር ቀን ድረስ የሚከፈል ሂሳብ ነበር ማለት ነው።

በ1940 አካባቢ ወሰጥ ገንዘብ ይዞ ከአንድ ቦታ ወደ ሌላ ቦታ መዘዋወር ብዙውን ጊዜ አስቸጋሪ ነበር። አንዳንድ ጊዜ የውጪ ሚስጥራዊ ግራም ከሶዶ ወደ ወንዶ አሰ እደ አም ሚስጥራዊ ስለዳስ አበባው ዋና ጽ/ቤታቸው ጠኩል እየላኩ ወደ ወንዶ በሄድኩ ጊዜ አቀበል ነበር። አንዳንድ ጊዜ ደግሞ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች ከወላይታ ወደ ሲዳማ የሚጓዙ ሰው ሲያገኙ ይልኩልኛል። አንዳንድ የሚላኩልኝ ገንዘብ በጣም ዘግዶቼ ከመድረሱ የተነሳ ያሰፈውን መቼ እንደተቀበልኩ እዘነጋሰሁ።

አንዳንድ ጊዜ የአራትና የአምስት ወር ደምዚን አጠራቅመው ይልኩልኛል። የሚልኩልኝን ገንዘብ በጣም አስፈላጊ ለሆነ ስለአንዳንድ ነገሮች እንጠቀምበታለን እንጂ በአነርሱ ተሰፋ አድርገን የየቀኑን ወጪያችንን ለመሸፈን እንጠብቅም ነበር።

የተውልድ ቦታዬ ቤተ ክርስቲያን

ወደ ወላይታ ሐመብ ሄጄ በሚቆላላው ሐመብ ተመሰከኩኝ። በአርግጥ የተመሰከኩት ከሲዳማ ነጋዴዎች ጋር ነበር። በወላይታ ቆይታዬ ወደ ቤተክርስቲያኔ ሽማግሌዎች ሄድኩኝና።

በሰሜናዊ ሲዳማ ስባኪ ወንጌላዊ እሆን ዘንድ እግዚአብሔር ጠርቶኛል፤ ዶዳና እኔ ለአንድ ወር እዚያ ነበርን፤ አንድ ቤተሰብም አምኗል፤ አሁንም ተመልክ ወደ ሰሜናዊ ሲዳማ መሄዴ ነው።» አልኳቸው።

ሽማግሌዎቹም «ያ መልካም ዜና ነው፤ በርታ» ብቻ ብለው ሸኑኝ። ወደ ትምህርት ቤት መሄዴ ነው ያልኩ ነበር የመሰላቸው እና ምንም ሲሰጡኝ አልፈሉትም። ከእነርሱ ተልኪ እንደሄድኩም ግምት ውስጥ አላሳገቡኝም።

«መልካም ገብ ይሁንልህ» ብቻ ነበር ያሉኝ። እኔ ከሄድኩኝ ከአንድ ወር በጊላ የጸውሎስን እናት ወደ ድንቶ ገቢያ በመውሰድ እንደረዳት ጠየቅኳቸው። ያንን እንደሚያደርጉ ተሰማሙልኝ። እኔም በተቀጠጠርነው ቀን ወደ ድንቶ ገቢያ በመምጣት የጸውሎስን እናት ወደ ሲዳማ እንደምወስዳት ነገርኳቸው።

ከወላይታ መገናኘት

ከወላይታ ውጪ የሚሠሩ ብዙ ወንጌላውያን ሥራቸውን ከእኔ ሥራ ለይተው ይመሰክሩታል። ብዙዎቹ ወንጌላውያን ወደ ሲዳማ የመጡት ተቀማጭነታቸው እዚያው ወላይታ ሆኖ እየተመለሱና ጥቂት ቆይታ እያደረጉ ለመሥራት ወይም ለማገልገል ነበር።

በወላይታ ቤተሰቦቻቸውና እርሻም ስላላቸው ረዥሙን ጊዜ ቤተሰቦቻቸውንና እርሻቸውን እየተገነባኩ ያላልፋሉ። ለብዙዎቻቸው በወላይታ እርሻ ማሰት ዋነኛው የገቢ ምንጫቸው ነበር። የእኔ እቅድ ግን እንደዚያ አልነበረም።

ከወላይታ ድንበር ውጪ ሄደን ለምንሠራው ሁሉ በየግመቱ ታላቅ የመጽሐፍ ቅዱስ ጉባኤ ማሰትም ኮንፈረንስ ነበረን። ያ ጊዜ ስፊ የሁባረትና የመንፈስ መታደስ ጊዜ ይሆንልን ነበር። አብዛኛዎቹ ወንጌላውያንና ሚስጥራዊዎች በየግመቱ በገና ጊዜ የሚደረገውን ጉባኤ ለመከፈል ወደ ወላይታ ለመመለስ ጥረት ያደርጋሉ። ያ ወቅት በተጨማሪ ወንጌላውያን ከጉባኤው የሚሰጡበትን መባ የሚቀሰቡት ጊዜም ነበር።

በአርኬ አምስት ግመት በሠራሁ ጊዜ ሰዓመታዊ ጉባኤ ወይም ኮንፈረንስ ሁለት ወይም ሦስት ጊዜ ሄጄ ነበር። የእኔ መኖሪያ ሲዳማ ሆኖ ላለ ከወላይታ ጋር እንደ ሌሎቹ ምንም ትስስር አልነበረኝምና ዳግመኛ ስጉባኤው ስለሰባ አልሄድኩም።

በሲዳማ መርከብ

የጸውሎስ እናትና እኔ በአርኬ በመኖራችን ተደስተናል። እግዚአብሔር እንደገናር የፈለገን ቦታ መሆኑን እናውቃለን። በአጭር ጊዜ ውስጥ ብዙ ነገር

እናከናውናለን የሚል ሀልም አልነበረም። እኛ መልካሙን ዜና ላልለሙት ለመሰበክ እንገልጋለን። ያንን ካደረግን እግዚአብሔር የበኩሉን ለመፈጸም ታማኝ እንደሆነ እናውቃለን።

ምዕራፍ ስባት

ቀጥር እንደ ቤተ ክርስቲያን ተመሠረተች

የእግዚአብሔር ማረጋገጫ

እግዚአብሔር ለሰብና ወንጌልዋ እሆን ዘንድ እንደጠራኝ ቀንጣቱ ያህል ጥርጣሬ አልነበረኝም። እግዚአብሔር ወደ ሰሜናዊ ሊዳማ ተዛውራ መልካሙን ዜና (ወንጌልን) እንድሰበክ የመራኝ ስለመሆኑ ፍፁም እርግጠኛ መሆኔን ቀደም ሲል ባሰው ክፍል ገልጫለሁ።

ሰጥረውና ሰበርኩቱ ከእግዚአብሔር የማይቋርጥ ማረጋገጫ እፈልግ ነበር። ወደ ጎሳዬም ወደፊትም ለመመልከት በችክስሰኛው መንገድ መቆሜን ለማወቅ አወድ ነበር።

እግዚአብሔር በተደጋጋሚ በአዲስ አካባቢ የመጀመሪያዎቹን አማኞች በመሰበኩ እረጋግጠልኛለሁ። እነዚያ አማኞች በመሠረቱት ቤተክርስቲያን ልዩ መሪዎች ለመሆንም በቅተዋል። ዑልጊዜ ወደዚህ ስዎች ስመሰክት ስኢ የእግዚአብሔር ስጦታዎች እንደሆኑልኝ እገነዘባለሁ። የእግዚአብሔርን ቃል በመሰበክ የተገኘው ጤቶች የእኔንም ጅምር ሥራ ቀጥለው የሚጓዙ የእርሱ ማህተሞች ናቸው።

በ1940 አካባቢ እግዚአብሔር በሰሜናዊ ሊዳማ መሪዎችና የቤተክርስቲያን መሥሪቶች እንዲሆኑ ስለነሳሳቸው ሰዎች ለመናገር የፈለግኩትም ስበዚህ ነበር።

የመጀመሪያ አማኞች በአርካ

በአርካ ያከናወንነው እያንዳንዱ ሥራ እግዚአብሔር የመጀመሪያ አሰቡኞች አድርጎ ወደ ቤተክርስቲያኑ በጠራቸው ክርስቲያኖች ላይ የተደገፈ ነበር። በእያንዳንዱ ቦታ የአዲስ ማህበር መሠረት እንዲሆኑ ሰዎችን እንደሚጠራና እንደሚያዘጋጅ ከልምዴ አውቃለሁ። እነዚያ ሰዎች ቤተክርስቲያንን ለመመሥረት ያልተዘጋጁ ከሆኑ ምንም እንኳ ወንጌልዋው ጠንክሮ በሰራ ቤተክርስቲያን ልትመሠረት አትችልም።

የመጀመሪያዎቹ አማኞች ለሌሎቹ ምላሳዎችና ሚና የሚጫወቱ እንዲሁም ለሰዎች መልካሙን ዜና ለማክፈል ጥልቅ ፍቅር ያላቸው ናቸው። ለመሰበክ ጥልቅ ፍቅር ባይኖራቸው ኖሮ አዲስ ማህበር አይኖረውም ነበር።

በአርካ ቤተክርስቲያን ልዩ የሆኑትንና ለቤተክርስቲያና አምድ ወይም እንደ ምስል የሆኑትን አምስት ሰዎች እግዚአብሔር አስነስቷል። ለማህበሩም መሠረት ለሆኑ የሚችሉትን ሰዎች እግዚአብሔር እንደመረጣቸው ላውቅ በመተማመን አገልግሎቱን እንድቀጥልና ጌታ አምላክ ሥራውን የሚሠሩ መንገዱ ላይ መሪዎችን እዚያ እንዲሠሩ ያዘጋጀ መሆኑን እገነዘብ ነበር።

እነዚያ ግለሰቦች ማደግ የማቻል የሰብኩት ልምምዳቸውን በማህበሩ ያሰራጩ ነበር። ቤተሰብ ያላቸው ከሚሰቱቻቸው ማቢራታትና ትልቅ ጥንካሬ ይመጣሉቸው ነበር። ሚስቶቻቸውም ከሰብተኛርባቸው በመቆም በአገልግሎታቸው ብዙ ድጋፍ በማድረግ ጊዜያቸውንና ጉልበታቸውን ላይቆጥቡ ማህበሩን ደገነባሉ። ስለእነዚያ ስለ አምስቱ ሰዎች ጥቂት ልንገራችሁ።

እነዚህ አምስቱ ሰዎች እግዚአብሔር አምላክ ለአገልግሎቱ ማረጋገጫ አድርጎ የሰጠኝ ውጤቶች ናቸው።

ብ

በመጀመሪያ በአርካ በመሠረቱኩት ማህበር ውስጥ በኩና ባሕቡቱ የመጀመሪያ ብቸኛ አማኞች አልነበሩም። ነገር ግን እነርሱ የእኔና የሊዳማ አማኞች ማረፊያዎቻችንና እንግዳ ተቀባዮች ናቸው። ስለምስት ዓመት መሰቀርባቸው ግድግዳ ነበር። እርሱ ለእኔ እንደ ወንጌልም ሆኖኛል።

እንደምታስታውሱት ለመጀመሪያ ጊዜያችን ወደ ሰሜናዊ ሊዳማ ስንደርስ ያረፍነው በባክ ቤት ነበር። በአገልግሎቱ ዓመታት ሁሉ እንደ እርሱ ረጋ ያለ ሰው አላየሁም። ከመጀመሪያው ጀምሮ ሕይወቱን ስጌታ የሰጠ ነበር። ምንም ላይኖረው ያሰውን ሁሉ የሚሰጥ ነው እየተባለ ይነገርለታል። እግዚአብሔርን ለማገልገል በራሱ መንገድ ወጥቶ ይሄዳል። በዚያ ሰዎች እኛንም ይረዳን ነበር። ከዚህም የተነሳ የጸኑ አምላክ ተካፋዮች ሆነናል። በማንኛውም ጊዜ የምንገፈገጠውን ማንኛውንም ነገር ለማሟላትና አገልግሎታችንም እንዳይሰተንጉል የሚገባድሰን ነገር ካለ ለማስተካከል ሙሉ ፍላጎት ነበረው።

በሚቻለው ጊዜ ሁሉ ስለሰበኩት አብሮኝ ይወጣል። በእርግጥ ሌሎች የቤተሰብ የግል ሃላፊነቶች አብሮኝ እንዲሁም ባያስችሉትም ራሱ እንደሚቻል አድርጎ አብሮኝ ለሰበኩት በመሄድ ይተባበረኛል። የእርሱ የሆነ ሁሉ የእኛ እንደሆነ ያቆጥራል።

በሰማናዊ ሲዳሚ ስለነበረው የጥምቀት ሥርዓት ወደ በጎል አወጋችኋለሁ። ባዙ በመጀመሪያ ከተባሙት ሰዎች አንዱ ነበር። «እኔ መጠመቅ የምችለው መቼ ነው?» ብሎ የጠየቀኝ ለመጀመሪያ ስለ ጥምቀት ባስተማርኩት ጊዜ ነበር። ሌሎች የሚጠመቁ ሰዎች በርካታ ብለው ሲኖሩ ለጥምቀት አናመቻቸን አልኩት። ለዎቹ ክርስቶስን እንደተቀበሉ ወዲያው ማጥመቅ የእኛ ባህል አይደለም። ገዢው ሲደርስ የባዙ ባለቤት ተጠመቀኝ፤ እምነትን በተመሰከተ በማንኛውም ነገር ሁልጊዜ ከገጥ ነች። ሕይወቷን አጠቃልላ ለጌታ የሰጠች ናት።

ቡና ባለቤቱ ስድስት ልጆች ነበሯቸው። በዚያን ጊዜ በኢትዮጵያ ብዙ ሕዝቦች እንደተወሰዱ በመጀመሪያ ጥቂት ወራቶች ውስጥ ይሞቱ ነበር። ስድስቱም ልጆቹ በጤንነት አደገሱትና ተሰባስበው ትልቅ ቤተሰብ ሆኑ።

ቡ በእርኩ ቤተክርስቲያን ከነበሩት ሽማግሌዎች አንዱ ነበር። የሚያገለግለውም እንደ ገዢያዊና እንደ ቁሚ ሽማግሌ ሆኖ ነው። ገዢያዊ ሽማግሌዎች የተባሉት የመጀመሪያው የጥምቀት ሥነ ሥርዓት ከመፈጸሙ በፊት የተመረጡ ናቸው። እነርሱ ስለ ቤተክርስቲያን፣ ሽማግሌዎች ሃላፊነት የተማሩ ቢሆኑም በማህበሩ የተመረጡ ወይም በሥርዓት የተሾሙ አልነበሩም።

እኛ የወላይታን ቤተክርስቲያን ባህል የተከተልን ስለሆነ በእያንዳንዱ ቤተክርስቲያን አራት ሽማግሌዎችን እንሾማለን። በጥገት ጊዜ በወላይታ ቤተክርስቲያን አንድ ሰው ሽማግሌ ሆኖ ከተመረጠ ለረዥም ጊዜ ይቆይ ነበር። በጎል ግን ምርጫ ተጀመረና ማህበሩ ራሱ የፈለገውን ሰው ይመርጥ ነበር።

የእርኩ ቤተክርስቲያን ፅሁፍ ቤት የተሠራው በባዙ መሬት ላይ ነበር። ባዙ ሰዎች ቤት ግንባታ የሚበቃውን መሬት ቆርሶ ሰጥቷል። ስለዚህም የእርኩ ቤተክርስቲያን ለአያሌ ዓመታት በእርኩ መሬት በተሠራው ፅሁፍ ቤት እየተገለገለች ቆይቷል። ከብዙ ዓመት ቆይታ በጎል ማህበሩ ወደ ሌላ ቦታ ለመዛወር ወሰነ።

ቡ መደበኛ የሆነ የቀለም ወይም የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርት አልነበረውም። እኔ እዚያ ከመፍረክ አስቀድሞ አማርኛ ይናገር ነበር። ነገር ግን እኔ ማንበብ ያስተማርኩት ሲሆን፣ የራሱ ባልሆነ ቋንቋ በጥሩ ሁኔታ መጽሐፍ ቅዱሱን ማንበብ ችሏል።

እኔ ፊደል ተምሮ በራሱም ጥረት ብዙ ከሞካረ በጎል ተራ ወስዶ በየሳምንቱ ሐሙስ ጧት በነበረን ስጠባ መካከክ ጀምሯል። ቀጥሎም በየኋሁድ አገልግሎት ይሰጥኛል። ቡ ጥሩ ሰባኪ ነበር። ጥሩ ሰባኪ

የሆነበትም ምክንያቱ የተናገረውን በተግባር ስለማያውለው ነው። የእርሱ ስብከት እንደ ማስታወቂያ እንደልሆነ ሕዝቡ ያውቁ ነበር።

ከተማሪዎቹ አንዱ ከሆነው ስብከቱን ስለማ በጣም ረከቻሁ። በማህበሩ መካከል ተግባራዊ ለሠራ ይታያል። በተጨማሪም ከማህበሩ ውጪ ይሄድና ከሚጠቀሙ በላይ ሠርቶ ይመሰሳል። ወርገዋው አጠቃላይ የማህበራት ስብሰባ ተራችን ሲደርስ የማስተናገድ ግዴታው የእኛ ይሆን ነበር።

ይህም ማለት ለስብሰባው የሚመጣውን እያንዳንዱን ሰው አራት ጊዜ እንመግባለን። ገና እንደመጡ መቆያ፣ ቀጥሎም ማታ አራት፣ በማህጋታቱ ጧት ቁርስ እና በምሳ ሰዓት ምሳ መግባን ወደየቤታቸው እንሾኛቸዋለን።

በእርኩ ዓይነቱ ትንሿ ማህበር ብዙ ሕዝብ ተቀብሎ ማስተናገዱ በጣም ከሰድ ሥራ ነበር። ለባዶ ምግብ አቅርቦት ከፍተኛ ገንዘብ ወጪ ማድረግም ቀላል አልነበረም። ማህበሩን ለማስተናገድ ተራችን ከመድረሱ ብዙ ወራት አስቀድሞ ቡ ከሚኖርበት ወደ ሰሜን አቅጣጫ ርቆ በእግር የአራት ሰዓት መጓጓዣ በማያጠኑ በታ ላይ ትንሽ መሬት ተከራይቶ ነበር። ያ በታ በቆሎ ለማምረት የተሻለ ቦታ ነው። በዚያን ዘመን በረ ስመግዛት በጣም ውድ ስለነበር የሲቆማ ስሞች በባዶ አያርሱም ነበር።

ነገር ግን የሾሰ ብረት አዘጋጅተው በእጃቸው ለምሳሌውን ግር በመጓጎብ ያርሳሉ። ቡም መሬቱን እርሶ በቆሎ ዘራብኩ። በቆሎውም ሲደርስ በመፈለፈል በጆያ ካዘጋጀ በጎል በትኩሻው ተሽካሞ የአህል ወፍጮ ወደነበረበት ወደ ይርጋለም ወስዶ አስፈጸመ፤ ደቂቅንም ለክርስቲያኖቹ መስተጋግዶ ምግብ ለማዘጋጀት እንድንጠቀም ይለጠን ነበር። ቡ ካለ ሁሉንም መሥሪታት አይገደውም ማህበሩ እየሰፋ ሲሄድ ጥቂት ሰዎች የማህበሩ ሽማግሌዎች ሆነው ተመርጠው ነበር።

ቡ ግን በሽምግልና ክእነርሱ ጋር ሲሠሩ አልፈሰገም። ነገር ግን ጊዜውንና ጉልበቱን ለማህበሩ አገልግሎት በደስታ ያውል ነበር። በሕይወቱ ዘመን ሁሉ በትጋት ጌታን ሲያገለግል ቆይቷል። በጎልም ታመመና ላያረጅ ሞቶ። ለእኔ ቡ እውነተኛ ወዳጅና የቤተክርስቲያን ታላቅ ወንድም ነበር። ሲሞት ግን አጣሁት።

ቆራቶ

ቆራቶ በእርኩ ከመጀመሪያ አማኞች አንዱ ነበር። በክርስቶስ ባሙነም ጊዜ በሰድሜው ወጣት ነበር። ወጣትነቱ ግን ጠንካራ እምነቱን አልቀነሰበትም። እግሩን አብሎ ለሰድሜው ሰው ለመሰጠት ምን እንደሚሠራ ያውቃል የሚል ጸኑ እምነት አለኝ። ወጣቶች ወይም ሽማግሌዎች ማንም ቢሆን በጌታ ነገር መወሰኑ የእኔ ጉዳይ አይደለም። ቆራቶ ወጣት ቢሆንም እንኳን በቤተሰቡ

ውስጥ የመጀመሪያ አማኝ ነበር። የቤተሰቦቹን ለሜት እንደገመትነው ይሞታል ብለው ይሰጥ ነበር፤ ሆኖም ግን አላላደዱትም ወይም አገልግሎትም። የሚደርስበትን ነገር በዝምታ ይጠባበቁ ነበር። እርሱ ግን እንደፈሩት አልሞታም።

ከብዙ ወራት በኋላ ቤተሰቦቹ በሙሉ ክርስቲያኖች ሆኑ። እርሱና ወንድሞቹ ወደ የመካከት በተመሳሳይ ጊዜ ነበር። በሲዳሞ እያንዳንዱ ለው በፍርሃት እንደሚኖር ሁሉ ቆራቶ እና ቤተሰቡ ለይጣን ምን ያደርገን ይሆን? በሚል ፍርሃት ውስጥ ይኖሩ ነበር። ለብዙ ጊዜ ከብዙቱን ላይዳሞና ቆይቶ እንደ ቀን እጆቹን ከፍ አድርጎ ለይጣንን በመካድ ክርስቶስን ወደ ሕይወት ጋበዘ። ወጣት እንደመሆኑ መጠን እንደ ባኮ ፈጥኖ ማህበሩን ለማገልገል ተሳትፎ አላደረገም።

በዘመኑ ያላገቡት ወጣቶች በዕድሜያቸው ስጋነት ምክንያት ካገቡት ስምን የተለዩ ናቸው። ቆራቶም እስኪያገባ ድረስ ቤተክርስቲያንን ወደ ማስተዳደሩ ተግባር ከመግባቱ በፊት መቆየት ነበረበት። ነገር ግን እርሱም እንደ ሌሎቹ የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ገዛና ማንበብ ተማረ። በዚህም ምክንያት የክርስትና እምነቱን ለማላደግና በታማኝነትም የሐሙስንና የአሁኗን ስብሰባዎች ለመካፈል በቅቷል። በግሉ የሚያደርገው የመጽሐፍ ቅዱስ ጥናትም መሠረታዊውን የክርስትና እምነት እንዲረዳና አጥብቆም እንዲይዝ አስችሎታል።

በአርኪ የመጀመሪያዎቹ አማኝች በተጠመቁ ጊዜ ቆራቶ ልጅ በመሆኑ ሊጠመቅ አልቻለም ነበር። በኋላ ግን ቆይቶ ተጠመቀና የማህበሩ ታማኝ አሳል ሊሆን ችሏል። እንዲሁም ከአርኪ ማህበር ጋር ለብዙ ዓመት ሠርቷል።

እኔና ቤተሰቤ ከአራት ዓመት ቆይታ በኋላ ወደ ዋጭ ስንዛወር የቤተክርስቲያን ሽማግሌ ሆኖ ከ3 ለዎች ጋር ያገለግል ነበር። ከጥቂት ዓመት ቆይታ በኋላ ቆራቶ ሌላ ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ዙንድ ለመግባት ወስኖ ገባ። ከዚያ በኋላ ከአርሱ ጋር ብዙ ግንኙነት አልነበረንም።

ባጥሰ

የባጥሰ ቤተሰቦች በአካባቢው ካሉት ለዎች የበለጠ ህብታሞች ነበሩ። አባቱ ብዙ ከብቶች ነበሩት። የጥሰ ወጣት እንደመሆኑ የካብት መንጋውን ወደ ቆላ አየውለዩ ያለማራ ነበር። እዚያ በቆላ ከብቶቹን በሚጠብቁበት ጊዜ ነበር ወንጌልን የለማው።

እንጋ የሚባል ሌላው የወላይታ ወንጌላዊ በዚያ በቆላማ አካባቢ እንደ ማህበር መሥርቶ ነበር። በቆላማው አምባ መራት ዙሪያ ከብቶቻቸውን ለሚያስማሩት ለብዙ ስዎች ይሰጠው ነበር። ባጥሶም መልካሙን ዜና የለማው.

እዚያው በቆላማው ምድር ለሆንም ወዲያው አለመነፃም። እርሱ ያመነው ወደ አርኪ ተመልሶ የቤተክርስቲያንን ስብስባ ከተካፈለ በኋላ ነው።

ባጥሰ በአያሱስ ክርስቶስ ካመነ በኋላ ለቤተሰቦቹ ቃሉን መናገር ጀመረ። በተለይም አባቱ ከነበሩበት ፍርሃት ነፃ መውጣትና በሲዳሞን ለሰመጩቆን ሁሉ ተነገራቸው። ባጥሶም የራሱን አዲስ ሕይወት በግልጽ በማሳየት መልካም ምላሌ ሆኗል።

አባቱ ስለሚነገራቸው የእውነት ቃል ምንም አልተደነቁም እንዲያውም በባጥሰ ላይ ጫና ይፈጥሩበት ጀመር። እርምጃቸው ግን ከፍርሃት የመነጨ ነበር። በሲዳሞ በክርስቶስ የማያምኑትን ለዎች ፍርሃት ያለቃቸው ነበር። የባጥሰ አባት በሚያመልኩት መንገድ መሥሪያታት ካላቀረቡ ልጆቻቸውና ከብቶቻቸው እየታመሙ የሚሞቱባቸው ስለመሳሰላቸው ፍርሃት ሞላባቸው። ስለዚህም በፍፁም በጌታ በአያሱስ ክርስቶስ ሊያምኑ አልፈሱም።

ከሰማናዊ ሲዳሞ ወንድ ሄደው የቀለም ትምህርት ከተማሩት ባጥሰ የመጀመሪያው ነበር። ቤተሰቦቹ ለት/ቤትና ለተለቡ የሚያስፈልገውን ሁሉ ለማሟላት በቂ ገንዘብ ነበራቸው። በኋላም ቆይተው ከተጠመቁት ስዎች ጋር ተጠምደዋል። መቼ እንደነበር ትክክለኛውን ጊዜ አልስታውሰም። የቤተክርስቲያን ሽማግሌ ባይሆንም በማህበሩ ውስጥ ብዙ አገባ አድርጓል። ትምህርቱን ለገፋ ከመፈለጉ የተነሳ የሰብተኛው ቀን አከባሪ አድኬንተሰት ቤተ ክርስቲያን የገባ ትምህርት ዕድል እንደሚሰጠው ያውጆ ስለነበር ባጥሰ ወደ እነርሱ ገባ። ከዚያ በኋላ ግንኙነታችን ተቋርጧል።

አታሮ

አታሮ ከመጀመሪያዎቹ አማኝች አንዱ የነበረ ሲሆን፤ በክርስቶስ ሲያምን ዕድሜው ትልቅ ነበር፤ ባለትዳርም ነበር።

እንደ ባኮ አታሮም ሕይወቱን ሙሉ በሙሉ ለጌታ የሰጠ ሰው ነበር። የእርሱ መሰወጥ እንደ ሌሎቹ ከልብ የመነጨ ነበር። መነሻው ምንድን ነው? ለባል ከጋጠሉት እሥራት የተፈታ መሆኑን በትክክል ስለተገነዘበ ነው። በኋላም ለወንጌሉ መልዕክት ልምድ እንደሆነ ብቁ እንደሆነ ተረድቷል። በዚያን ጊዜ እንደ ሌሎቹ ክርስቲያኖች ፈደል ቆጥሮ ማንበብ በጣም ይወዳል። መጽሐፍ ቅዱስ ገዝቷል። መጽሐፍ ቅዱስን ማንበብ በጣም ይወዳል። ለክርስቲያኖችና ለላመኑትም በጣም ጥሩ አድርጎ ይሰብካል። በጣም ታም ይሰቃይ ስንበረበት ጊዜ እንኳን ቃሉን እያነበበ ስመጡት ሁሉ ይልቁኑ ነበር።

ከረዥም ጊዜ ሕመምና ሥቃይ በኋላ በ1987 ዓ.ም ከዚህ ዓለም በጥቶ ተለይቷል። አታሮና ባለቤቱ ለአያሱ ዓመታት አብረው ሊኖሩ ልጅ አልነበራቸውም። አንዳንድ ጊዜ እንደዚህ ዓይነት ክስተት እግዚአብሔር

የአዳዲስ አማኞችን ማገዣ ለማጣራት የሚያደርገው ይመስለኛል። ታዲያ አየፀላንናላቸው ኖረን እግዚአብሔር ወንድና ሴት ልጅ ለማቸው። ወንዱ ልጅ ግን በአምነቱ የአባቱን ፈላጊ አልተከተለም። ዳሩ ግን ራሱ በፈለገው አቅጣጫ ያደረገ። በዚያ ህይወት ውስጥ እንደነበረም ታሞ በወጣትነቱ ሞቷል። ሴቷ ልጅ ግን በሕይወት አለች።

አታሮ ለጊዜያቸውና ለገንዘባቸው ከማይላሉት ለዎች አንዱ ነበር። በማንኛ ወም ሥራ ከመተባበር ወደኋላ እይልም፤ ማንኛውንም ያከውን ነገር ሊያከናውን ፍላጎት ነበረው። አንድ ነገር የፈለግን እንደሆነ ወዲያው ይልጠናል። እርሱ ያላውን በስጠን ቁጥር የተፈፀመ ያለፈነትሱት እንደነበረ ስለምናውቅ የሚሰጠንን እህል ላንግደረደር እንቀበል ነበር።

አታሮ አብዛኛውን ጊዜውን የሚያጠፋው በማህበሩ አገልግሎት ላይ ነበር። የሚሠራው ነገር በሚኖርበት ጊዜ ወዲያው ከተፋ ብሎ ከምንጠብቀው በላይ የሚሠራ ትጉህ ለው ነበር።

ወየሳ

ወየሳም በክርስቶስ ባመነ ጊዜ በዕድሜው በጣም ልጅ የነበረ ሲሆን፤ ነገር ግን ውሳኔው ብስሎት የተሞላበት ነበር። ከነበረበት ፍርሃትና የኃጢአት እሥራት አያሉት ነፃ እንደሚያወጠው ያውቅ ነበር። ወየሳ ከፍርሃትና ከኃጢአት አንድነት እንደሚያመልጥ ማወቁ ብቻ ሳይሆን ሌሎችም አንድነት ማምላጥ እንደሚችሉ ለመንገር ይፈልግ ነበር።

በአያሉት ክርስቶስ ካመነበት ጊዜ ጅምሮ መስበክ የጀመረ ከመሆኑም በላይ ብዙም ሳይቆይ ጋብቻውን በመፈጸሙ ደስ ብሎኛል። ያ ማለት ሌላ ሃላፊነት የሚሰጣው ባስተዳር ሰው በማህበራችን ተጨመረልን ማለት ነው። ስለዚህም ወየሳ ከማህበሩ መሪዎች አንዱ እንደሆነ አጋጣሚ ሁኔታ ፈጥሮሎታል።

በእርኬ የመጀመሪያዎቹ ምዕመናን በተጠመቁ ጊዜ ወየሳ በዕድሜው ልጅ ስለነበረ ለመጠመቅ አልቻለም። በሕይወታቸው ሰውጥ ካላላዩ በስተቀር ሌሎችን ላለማጥመቅ ጥንቃቄ እናደርጋለን።

ማንም ለው በማንኛውም ጊዜ አማርኛ ማንበብ ቢፈልግ በስተክርስቲያን ውስጥ ፈይል የማስተማር ክፍል ጊዜ ነበረን። እርሱንም ማንበብ ካስተማርኩት በኋላ አንድ ሌሎች አዳዲስ አማኞች መጽሐፍ ቅዱስ ገዝቶ ለራሱ ማንበብ ጀመረ። ወዲያውም መልካሙን ዜና ለገብሎቶቹ ከመስበኩም በላይ በየሰዓት ሐሙስና እሁድ ተራ እየወሰደ ያከተምር ነበር።

ወየሳ በወንድ አስ አይ አም የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ከተከታተሉት የመጀመሪያዎቹ አማኞች አንዱ ነበር። የእርሱ ሞገኛው ብቃት የቀሰም

ትምህርት መማሩና የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ማግኘቱ፤ አንብቦም ፍሬ ሃሳቡን በግልጽ መረዳቱ ነው።

በተጨማሪም መልካሙን ዜና በደብዳቤ ለሰዎች ለመስበክ የጋለ ምኞት አድርጎታል። እኔ ወደ ዋጮ በሄድኩኝ ጊዜ ወየሳ በእርኬ በተክርስቲያን ከአራቱ ሽማግሌዎች አንዱ ሆኖ ያገለግል ነበር። ጊዜውንና ጉልበቱን ለሚወደው ጌታ የሰጠ ለው ሲሆን፤ ለተወሰኑ ዓመታት ወንጌላዊ ሆኖ በሲዳማ በተለያዩ ቦታዎችም ሠርቷል።

ወየሳ ወንጌልን ለልሰሙት እንደያለማና አዲስ ያመኑትንም ያበረታታ በገደ እግዚአብሔር ተጠቅሞታል። በአምነቱ እንደ ዓለት ጠንካራ ነበር፤ ሁልጊዜም ከሚለጠው የአገልግሎት ድርሻ በላይ ተግባሩ ለመሥራት ይፈልጋል።

ለመዛወር ጊዜ ደረሰ

እንደ ለባከና ወንጌላዊ በእርኬ እስከ 1947 ዓ.ም ድረስ ከሠራው በኋላ ወደ ዋጮ ተዛወርኩ። ወደዚያ ለመዛወር ያነሳሱኝ ምክንያቶች ናቸው። የመጀመሪያው ምክንያት ስለዳዲስ አማኞች ጥቅም ስል ሲሆን፤ እኔ ከሄድኩኝና ብቻቸውን ከተውካቸው የበለጠ ፈጥነው በመንፈሳዊገታቸው ብስሎት ያገኛሉ ብዬ ስለሚምን ነው። ዳሩ ግን ሙሉ በሙሉ አልተውካቸውም። ሁልጊዜ እየሄድኩ ብጥብኛቸውም የእርኬን ማህበር በሃላፊነት አላገለግልም።

ሌሎችን በማከናወን የበለጠ ውጤታማ ለመሆን ከቦታ ወደ ቦታ መንቀሳቀስ ይገባኛል። እግዚአብሔር ወንጌላዊ እንድሆን የጠራኝ ስለሆነ ወንጌልን ላልሰሙት ሁሉ ሳለቆርጥ ለመስበክ እፈልጋለሁ። ይህንን ለማድረግ ዓይነተኛው መንገድ ከቦታ ወደ ቦታ በመዘዋወር ማገልገል ይመስለኛል። በኋላም ለሁሉም አካባቢ መካከለኛ የሆነ ቦታ መረጥኩኝ እዚያ መሥራቱን ቀጠልኩ።

ከቦታ ወደ ቦታ በመዘዋወር መስበክ የፈለግኩበት ሌላው ምክንያት በአንድ ቦታ የሚህበሩ ሽማግሌና እረኛ ለመሆን ስለማልፈልግ ነው። በአንድ ቤተክርስቲያን ብቻ በሃላፊነት ቦታ ከተጠመድኩኝ እግዚአብሔር የለጠኝን የአገልግሎት መጠን ያላገኑበኛል ወይም የተወሰነ ያደርግብኛል።

እእርኬ ወደ ዋጮ በተዛወርኩኝ ጊዜ ማህበሩን ትቺ የሄድኩት በአራቱ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች እጅ ነበር። እነርሱም ሰከ፤ ቆራቶ፤ ወየሳና አታሮ ነበሩ። በዚያን ጊዜ «አረኛ» የሚለውን ቃል እንጠቀምም ነበር። ማንኛውም ማህበር አንድን ሰው እረኛ ብሎ አይጠራም። እንደ እውነቱ ከሆነ

እነዚያ አራቱ አስተማሪ ሽማግሌዎች እረኞች ነበሩ። እናም ያስተደድራሉ፤ ያስተምራሉ፤ እንደ እረኛም ማህበሩን እያባረታቱ ቃሉን እየመገቡ ያሳድጋሉ።

በሰማናዊ ሲዳማ የመጀመሪያ ጥምቀት ሥነ ሥርዓት

ሁልጊዜ በአዲስ አካባቢ የመጀመሪያ የጥምቀት ሥርዓት ሲከናወን ትልቅ ከስተት ይሆናል። ያም ማለት ብዙ ለዎች የወረዳው ማህበራት አሳሎች መሆናቸው የሚታወቁበት ነው።

ከወላይታ ያዘዘ ካመጣናቸው ጠላቶች አንዱ የጌታ እራትን /ቅዱስ ቁርባንን/ በህብረት መካፈል ነው። ይህም ማለት የጌታን እራት መካፈል የሚችሉት አምነው የተጠመቁት ብቻ ናቸው። በእኛ ልምድ ጥምቀት ለአምልኮት ከሚመጡት ምዕመናንና የቤተክርስቲያን አባሎች መካከል ያለው ልዩነት ለሆነ ያም ተለይቶ መታወቅ ያለበትና በጣም አስፈላጊ የሆነ ነገር ነው።

ወደ አርካ ዩሪስኩት በ1942 ዓ.ም ቢሆንም በአካባቢው እስከ 1944 ዓ.ም ድረስ የጥምቀት ሥነ ሥርዓት አልተፈጸመም ነበር። ሌላው ከወላይታ ያመጣው ባህል የዐግባብ አስፈላጊነትን ነው። የአካባቢው ማህበራት አስፈላጊዎች ቢሆኑም እንደ ትልልቅ ማህበራት የሚታዩ አይደሉም። በወላይታ የአንድ ቦታ ማህበር ጥምቀትን አልተለማመድንም። ስለዚህም በአርካ ቤተክርስቲያን የነበሩት ጥቂት ለዎች ብቻ ይጠመቁ የሚል ሃላብ አልነበረንም። ጥምቀት የሚከናወነው ከብዙ ማህበራት ጋር በአንድነት ነው። በነጠላ የሚከናወነው ጥምቀት ለእኛ እንግዳ እንደሆነ እንረዳለን። ምክንያቱም ሁሉም ካሰቡት ቦታ እየዘመሩ በርኩት ብሰው ሲመጡ በአካባቢው ላሉት ላላመኑ ለዎች ምስክርነትም ጥሩ ስለሆነ ነው።

በ1944 ዓ.ም በሰማናዊ ሲዳማ የሚገኙት ማህበራት የጥምቀት ሥነ ሥርዓት እንዲከናወን ወሰኑ። በአርካ ማህበር ውስጥ እኔ ላስተምራቸው የቆዩትና ለመጠመቅ የተዘጋጁ በርካታ ለዎች ስለነበሩ በጣም ደስ አለኝ። ጊዜው ሩቅ በመሆኑ ከአርካ ቤተክርስቲያን ለንታ ለዎች እንደተጠመቁ አላስታውሰም።

ለዎች ካመኑ በኋላ መጠመቅ እንደሚገባቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ እናነብም ራቸዋለን። ያም በህብረተሰቡ መካከል የእግዚአብሔር ቤተሰብ አካል የመሆናቸው ማረጋገጫ ነው። በተጨማሪም ከተጠመቁት አማኞች ጋር ህብረት ለመፍጠር የበለጠ ጠቀሜታ ያለው ነው። በጊዜው በሰማናዊ ሲዳማ ቢያንስ ሦስት ትናንሽ ማህበራት ነበሩ። እነርሱም ሃዳ፤ አርካና ሃዋል በሚባሉ ቦታዎች የነበሩ ናቸው። ሌሎችም ሲኖሩ ይችላሉ። እርግጠኛ አይደለሁም።

ከወላይታ ያመጣው ሌላው ጠላቶችን ስብኪ ወንጌላዊ አያጠምቁም። በመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ማን እንደሚያጠምቁ አይናገርም። የባህሉ ዓላማ የማህበሩን አንድነት ለማጠናከር ነው።

በተጨማሪም የወንጌላዊ ተግባር ወንጌልን መስበክ ነው። ሐዋርያው አወሰኑ።

«ከቀርቦአልና ኪጋይዮስ በቀር ከእናንተ አንድ እንኳ ስለሌለሁት ስለሆነ እግዚአብሔርን አመለካኛለሁ። የእስጢፋኖስንም ቤተሰቦች ደግሞ አጥምቁለሁ፤ ጨምረ ሌላ አጥምቁ እንደሆነ አለውቀም። ለማጥመቅ ክርስቶስ አልላኩኝምና፤ ወንጌልን ልሰብክ እንጂ» (1 ቆሮ. 1፡14-17)።

ወደ ሰማናዊ ሲዳማ በደረሰኩ በመጀመሪያዎቹ ጊዜያት ከሦስት ቡድኖች ጋር ተያይዬ ነበር። እነርሱም የወላይታ ማህበር፣ የሲዳማ ማህበርና አቢ.አይ.አይ.ም ሚሰዩን ናቸው። ያኒ «ሱዳን አንተርዩር ሚሰዩን» ይባል ነበር። ሦስቱም ቡድኖች ትክክለኛ ድርጅታዎ መዋቅር ከማጣታቸው የተነሳ እንደገና ጊዜ የግንኙነት ችግር ነበረባቸው።

ከሦስቱ ሁሉ ቡድኖች በሰማናዊ ሲዳማ በተፈጸመው የመጀመሪያው የጥምቀት ሥነ ሥርዓት ተሳትፈዋል። ከደቡባዊ ሲዳማም ተወካዮች ተገኝተው ለሆን ይችላል፤ እርግጠኛ አይደለሁም።

የወላይታ ማህበር የተሳተፉበት ምክንያት የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤቶች በመካፈት በተምህርት ዘርፍ ስለተያያዙ ነው። አሁንም ከደቡባዊ ሲዳማ መሪዎቹ ስለመሳተፋቸው እርግጠኛ ባልሆንም፤ በዚያን ጊዜ ከወላይታ ወንጌላውያን ከሰማናዊ ሲዳማ ጋር ብዙ ግንኙነት የነበረ አይመስለኝም። ነገር ግን በአሰታ ወንጌ ወረዳ ውስጥ ሦስትና አራት ማህበር ብቻ ነበርና በመጀመሪያው ጥምቀት ከዚያ አካባቢ ተሳትፈው እንደሆነ አላስታውሰም። ነገር ግን ሚስተር ደልማር እስቲፎንስ ከአሰታ ወንጌ አስ አይ አም በጥምቀቱ ሥነ ሥርዓት ተገኝተዋል።

ከደቡባዊ ሲዳማ የተወከሉ መሪዎች መጥተው ቢሆን ኖሮ ሚስተር ደልማር እስቲፎንስ ባለጠመቁም ነበር። ስለዚህ ከወላይታ የመጡ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችና ሚስተር ደልማር እስቲፎንስ አጥምቀዋል።

ከወላይታ ሽማግሌዎች አንዱ አቶ ፍራንሮ ይሳለሉ። የሌሎቹን ስም ግን አላስታውሰም። የወላይታ ማህበር ሽማግሌዎች ሰማዮመቅ ወደ ሲዳማ አንድ ጊዜ ብቻ መጥተዋል። ከመጀመሪያው ጥምቀት በኋላ የሰማናዊው ሲዳማ ሽማግሌዎች ያጠምቁ ነበር።

ጥምቀት ያን ጊዜ ልዩ መዋቅር ነበረው። ለባዚ ወንጌላውያን ለመጠመቅ የተዘጋጁትን ለወገኖች ስም ዝርዝር ያስቀምጣሉ። መዘጋጀት ማለት ግልጽ የሆነ የልብ ለውጥ ሲሆን፤ በአዲስ ስይወቅ መመለስ የሚፈጋገጥበት ነው። ግለሰቡ በማህበሩ መካከል በሚያደርገው ክትትልና፤ ተሳትፎ ፍፁም ትክክለኛ ና ታማኝ መሆን ይጠበቅባቸዋል።

ወንጌላዊው የማህበሩን አባባቶች ሃሳብ ማዳመጥ አለበት። ከዚያም ሃሳቡን በቅርቡ የተመለከተበትን የማጽደቅና ያለማጽደቅ ውሳኔ ላይ ይደርግሉ። በጥንቱ ጊዜ የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት የሚካሄደው በአሁኑ ቀን ነበር። በአሁኑ ጊዜ ግን በማኛውም ቀን ቢሆን የሚያመጣው ለውጥ የለም። ከላምንቱ በየትኛው ቀን አንደሚፈፀም እርግጠኛ አይደለሁም።

ለመጠመቅ የተዘጋጁ ለወገኖች ጥምቀት በሚከናወንበት አካባቢ ቅርቡ ባለው ቤተክርስቲያን ገብተው ያድራሉ። በሚያጠምቁቸው ሽማግሌዎች ስለ እምነታቸው አቋም ይጠየቃሉ። ስለ ስይወቅቸው በጥያቄ ይመረመራሉ። ያልገባቸው ነገር ካለም ግልጽ እንዲሆንላቸው ይደረጋል። በአጋጣሚ የተሰጠረ ኃጢአት የሚገባቸው ከስመጠመቅ እንዲካዘገይ ይደረጋል።

ከቤተክርስቲያኑ እስከ ማጥመቂያው ወንጌዝ ድረስ በተርታ ስልፍ የሚጓዘው ሕዝብ ሌላ አስደናቂ አይታ ነበረው። በአካባቢ ካሉት ማህበራት አባላት የሆኑ አማኞች ሁሉ እስረው ስልፍን መቀላቀል ይጠበቅባቸዋል።

አያንዳንዱ ስው ያለውን ምርጥ ልብስ ስለሚሰጡ፤ ሥርዓቱ የበዓል አካባቢ ይመስል ነበር። ዝምራው ከፀሎት ቤቱ ይጀምሮና እስከ ማጥመቂያው ወንጌዝ ድረስ ይቀጥላል። ይህም የሚሆንበት ሁለት ምክንያቶች ነበረው። ይኸውም የአማኞችን ደስታ ለመግለጽና የአካባቢውን ነዋሪ ሕዝብ ትኩረት ለመሰብ ነው።

በምንዘምርበት ጊዜ ብዛት ያስው የአካባቢው ሕዝብ እየተከተለን ወደ ወንጌዝ በመሄድ የሚከናወነውን የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት ይመለከታል። ለሥነ ሥርዓቱ ስልፍ ፈረሶችም ይጨመራሉ። የራሱ ፈረስ ያለውና ፈረስ ለመዋብ የሚችል ሁሉ በማምጣት ወደፊትና ወደኋላ ሽምጭ እየጋለበ ያዳምቃሉ። የሽምጭ ግልቢያ የሚያስደንቅ ነበር። ይህም ከወላይታ ከመጣነው ባህላችን ሌላኛው ትንሹ ክፍል ነው።

ከሕዝቡ ብዛት የተነሳ የፈረስ ግልቢያው በጠቡ ለወገኖች ላይ ጉዳት በማድረግ የዚያ ግድነት ሥርዓት ተከልክሎአል። ከጥናው ጥምቀት አስቀድመን በወንጌዝ ዳር መገልገል መልዕክት እናለተለልፋለን። በሥነ ሥርዓቱ ላይ ደልማር እስተሸንሰ ይሰብኩ ነበር፤ ሌሎችም ንግግር ያደርጋሉ።

ስለ ጥምቀት ምንነትና አስረዳላኝነት ክብረሩ በጌላ ወንጌልን ይሰብኩ። ለሌላቱ የሚያምን ባይኖርም በጣም ብዙ ሰዎች ግን ወንጌልን ይሰማሉ። የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት ብዙውን ጊዜ ልጆችን ይሰብ ነበር። ብዙ ልጆችም መልካሙን ዜና በደንብ ይሰሙ ነበር። በምንሰብኩበት በታ ሁሉ ወጣቶች ከአዋቂዎች የበለጠ ወንጌልን ለመስማት ፈጣኞች ናቸው። ከፍተኛ ፍላጎትም ነበራቸው።

በሰማናዊ ለዳማ ከመጀመሪያው ጥምቀት ሃያ የሚያህሉ ሰዎች ተጠምቀዋል። ያ ማለት ከአያንዳንዱ ማህበር አራት ወይም አምስት ሰዎች የተውጣሉ ሲሆን፤ ግማሾቹ ሌሎች ናቸው።

ከሁለት በጌላ የማጥመቅ ሂደት ይቀጥላል። ከወላይታ የመጡ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችና ሚሉተር ደልማር እስተሸንሰ ለመጠመቅ የተዘጋጁትን አማኞች በጊዳብ ወንጌዝ አጥምቀውቸዋል። በዚያ በታ የተገኘው አያንዳንዱ ስው ይዘምሮና ይደሰት ነበር። ውኃው በጣም ሞልቶ ነበርና ምናልባት ወሩ ሐምሌ ይሆናል ብዬ አገምታለሁ።

ከሁለት ዓመት በጌላ ወደላና እኔ የጊዳብ ወንጌዝ ለመሸገር ለንግምክር በውኃ ልንወሰድና ልንሰምጥ ነበር። ሁለታችንም ወደ ማህበር ስብሰባ አንሂድ ነበር። ውኃው በድንገት ገፍቶን ብዙ መቶ ሜትሮች ከወሰደን በጌላ በአጋጣሚ በወንዙ ዳር ባገኘነው ሐረግ ተንጠላጥሳን ራሳችን ከውኃው በመውጣት ድኅናል። ለሞት ተቃርቦን ነበር።

የሚከናወነውን የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት ለመመልከት በወንጌዝ ዳር የተሰበሰቡት የአካባቢው ነዋሪዎች ምንም ተቃውሞ አያቀርቡም ነበር። ጥምቀት ለባል ሁልጊዜ የሚመለከቱት ስለሆነ ለምደውታልና ምንም አይመስላቸውም ነበር። ከተጠማቂዎቹ ለአንዳንዶች ከቤተሰቦቻቸው ተቃውሞ ቢያጋጥማቸውም ስክፍ የሚሰጣቸው አልነበረም።

የአርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ለዚህ ዓይነት የጥምቀት ሥርዓት ሁልጊዜ ተደላቾች አልነበሩም። ለምን እንደሆነም ይገባናል። በአነርቡ አፅምሮ ማጥመቅ የሚችሉት ቄሶች ብቻ ሲሆኑ፤ የሚያጠምቁትም ሕፃናትን ብቻ ነው። አዋቂዎችን በሚያጠምቁበት ጊዜ ውኃ ይረጨባቸዋል። የእኛን ጥምቀት ቢያመርሩና ቅሬታ ቢሰማቸውም ሌላ ሊያደርጉ የሚችሉት ነገር አልነበራቸውም።

በዚያን ጊዜ የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት እንዳለቃ የጌታን እራት ፤ ቅዱስ ቁርባንን እንወስድም። ያ የሚወሰነው በቤተክርስቲያኑ ይሆናል። ለተጠመቀት ሁሉ ቅዱስ ቁርባን መውሰድ የመጀመሪያ ጊዜያቸው ይሆናል።

ይህ ልክ ልዩ ትርጉም የሚሰጠኝ ነበር። ምክንያቱም ስዚያ ማህበር የመጨረሻዬን ቅዱስ ቁርባን በመውሰድ ስለምሳተፍ ነው። ለዎች ከተጠመቁ በኋላ የጌታን እራት፤ ቅዱስ ቁርባንን በመስጠት ማሳልገል የዙተክርስቲያን ሃላፊነት ነው።

ከመጀመሪያው ጥምቀት በኋላ ከተደሞው ስብከት የሰለጠ ታላቅ ፍላጎት ያላቸው ብዙ ሕዝቦች ያምናሉ። ሌሎች ለባዚ ወንጌልውያን ከወላይታና አንዳንድ የሲዳማ ወንጌልውያን ከአስታ ማህበራት በመምጣት በስሜናዊ ሲዳማ ይልብዙ ነበር። የመጀመሪያው የጥምቀት ሥነሥርዓት ትልቅ ደረጃ የሚለጠው ነበር። አዳዲስ ቤተክርስቲያኖችም ወደ ሌላ ዕድገት የሚሸገሩበት ነው። እነርሱም በተራቸው ሌላ ሽማግሌዎች አስመርጠው በጌታ እራት፤ ቅዱስ ቁርባን አገልግሎት አንዳላላተፉ ያደርጋሉ።

አንዲህ ዓይነት ታላቅ ፍላጎት ብዙ ስብከትን የሚያመነጭና ብዙ አማኞችን የሚያመርት ዘዴ ሲሆን በተጨማሪም በክልሉ አዲስ ሀብረት ነበር።

ምዕራፍ ስምንት

የቤተ ክርስቲያን ሀብረት

አዲስ ማህበር ተመሠረተ

ማህበር ማለት የቤተክርስቲያን ስብስብ ሆኖ የተመሳሳይ ቤተክርስቲያን አባላት አንድነት ነው። ከመልክስ ምድር ቅርብ የተነሳ የአስተዳደር መዋቅር ዕድገትና ጥንካሬ ለማበርከትም ኾሏል።

በወላይታና በሊዳማ ሁለት ዓይነት ማህበሮች አሉ። ትልቁ ማህበር በወር አንድ ጊዜ የሚለጠቡ ሲሆን፤ ብዙ ንዑሳን ማህበራትም በየወሩ ይለጠባሉ። የነበሩት ተወካዮች ከአካባቢው ማህበራት ሁሉ ይለጠባሉ ወይም ይገናኛሉ።

ተወካዮቹ ከግል ማህበራት ይልቅ ከንዑሳን ማህበራት የተውጣጡ ናቸው። የወርሃዊ ስብሰባዎች ጅምራ በጣም ኢምንት የሆነና ዓይን ውስጥ የሚይገባ ነው። በማህበሩ ዕድገት ላይ የተመሠረተ የሚያቋርጥና ተለዋዋጭ ባህርይም የሚታደስት ሁኔታ ይኖራል።

አንዳንድ ጊዜ መዋቅሩን ማደስ የሚሰጠውን ውጤት የሰለጠ ተረጓጊ ያደርገው ነበር። ማህበሩ ትልቅም ይሁን ትንሽ ወንጌል ምን አንድሆነ በመረዳት ረገድ በጣም አስፈላጊውን ሚና ይጫወታል። ለግለሰብም ሆነ ለማህበር ወንጌልን መረዳት የሰለጠ አስፈላጊ ነው። እያንዳንዱ አዲስ አማኝ ለመጀመሪያ የማበሩን ስብሰባ በሚካሄድበት ጊዜ አንዲህ ይሉ ነበር።

«ድንቅ ነው! ይህ ስዚህ የሚቆጠር ሕዝብ ሁሉ በአየሱስ የሚያምን ነው ማለት ነው?» ብዙውን ጊዜ አስገራሚ መሰረታታት ይለማቸው ነበር። በማኝ ወም ጊዜ ከክርስቲያኖች ሀብረት ጋር ስሠራ ወደ ማህበር ስብሰባ መጥተው አንዳካፈሉ አገፋፋቸዋለሁ። ያም እምነታቸውን ያላደጋል፤ በፍጥነትም ነገሮችን ወደ መረዳት አንዳደርጉ ያደርጋል። ወደያውም የሚሰጣቸው መልዕክት፤ «የዚህ ሀብረተሰብ አካል ሆነዋል። እነዚህ አዳዲስ ወንጌሎችህና እህቶችህ ናቸው» የሚል ነበር።

ማህበሩ በቤተክርስቲያን ሀብረት ላይ ጠቃሚ ሚና መጫወት ይችላል። ከሌምዴ አንድተረዳሁት አንዱ ካንዱ ጋር ተባብሮ የሚይዘው ማህበር ራስ ወዳድ ይሆናል።

ማህበሩ፤ ክርስቲያኖች አብረው አንዳይሆኑና ዕላብ ለሃላብ አንዳለዋወጡ ሁኔታዎችን ያመቻቻል።

አዳዲስ አማኞችና ማህበሩ

በስሜናዊ ሲዳማ የመጀመሪያ ማህበር ሀብረት የመሠረተው በ1943 ዓ.ም አካባቢ ነበር። በአርካ መስከ በጀመርኩ ጊዜ ሌሎች የወላይታ ወንጌልውያን ይለብኩ የነበሩበት ሦስት ቦታዎች ነበሩ።

በአያንዳንዱ ቤታ ጥቂት አማኞች ብቻ የነበሩ ሲሆን፤ ለመጀመሪያ አያንዳንዱን ማህበር ይመራ የነበረው የወላይታ ወንጌላዊ ነበር። በአያንዳንዱ ወር ከሦስት ማኅበራት የተውጣጡ ቡድኖች ለሌውን ይገቡኛሉ። ከወላይታ ያመጣውን ባህል ስናስተዋውቅ ማህበሩ ሳይታሰብ በድንገት ይቀበል ነበር። ወርሃዊ ስብሰባ አለ ብሎ ማንም ግለሰብ አያስብም ወይም አያስተባብርም። ልክ እንደ እሁድ ቀን አምልኮት አያንዳንዱ ሰው አውቆ ሂዶ ይላላገራል።

በስሜናዊ ሲዳማ ጥቂት ማህበራት እንደተቋቋሙ ክርስቲያኖች በየወሩ ተሰባስበን መገናኘት ጀመርን። በየወሩ ለመዘመር ለመጠይቅ እንዲሁም በጋራ ጉዳዮች ላይ ለመወያየት አንገናኝ ነበር። ከአያንዳንዱ ማህበር ወንጌልውያን በሀብረት ተገናኝተው ስለ አንዳንድ ንግሮችም ይወያያሉ። የውጪ አገር ሚሰሩናውያንም አንድ አንገዳ ሆነው የማህበሩን ስብሰባ ቢካሄዱም፤ በአስተዳደር መዋቅር ውስጥ ምንም ተሳትፎ አልነበራቸውም። የውስጥ አስተዳደር የግል ጉዳዮችን ነው። በመጨረሻም አያንዳንዱ ማህበር የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችን ከመረጠ በኋላ የተመረጡት ሽማግሌዎች ተሰብስበው ስለ ጋራ ጉዳዮች ይወያያሉ።

ማህበሩ አራት ግላማዎች ነበሩት። ምግብ ማቅረብ፣ የህብረት ጊዜ ጣዘጋጅት፣ ቢጋራ እቅድ ማውጣትና ችግሮችን መካሄድ ናቸው። ስብሰባው የሚያምረው ቅዳሜ ማታ ሲሆን፣ በቀን አራት ጊዜ እንመገባለን። ወደ ማታ እንደደረሰን መቆያ፣ ከምቹቱ 3 ሰዓት እራት፣ ጠዋት በነጋታው፣ ቁርስና እኩላ ቀን ላይ ምሳ ከተባለ በኋላ ሁሉም ተሳታፊዎች ወደየቦታቸው ይበታተናሉ።

ገና ወደ ስብሰባው በታ እንደተደረሰ ሁሉም በእግሩ ተገብ የመጣ በመሆኑ የሁሉም ተሳታፊ አግር ይታጠባል። የአስተናጋጅ ቤተክርስቲያን አባላት የእንግዶቹን አግር አሹተው ያሞባሉ፣ ጥቂት ሰዎች በየግላቸው በቅሎ ቢጠቀሙም አብዛኛዎቹ ግን በእግራቸው ይጓዛሉ።

በእያንዳንዱ የማህበሩ ስብሰባ ሁለት ትላልቅ ስብሰባ እናካሂዳለን። አንደኛው እኩላ-ሌሊት ሲሆን፣ ሁለተኛው በነጋታው ጣት ይካሄዳል። በመጨረሻም መላው አማኞችና ወንጌላውያን በህብረት ይሰበሰባሉ። ዝግግራውን የሚሰሙ የእኩላው ነዋሪዎች የሚከናወነውን ሥነ-ሥርዓት ለማየት ይመጣሉ። ወዲያውም ወንጌልን ሰምተው ይመላለሳሉ።

ቤተክርስቲያን ወንጌላውያንን በመቀጠር በህብረት ትላራላች፣ ትልቁ ማህበር ግን ሁል ጊዜ በሌላ እካባቢ ሄዶ የሚያገለግለውን ወንጌላዊ ይቀጥራል። እያንዳንዱ ቤተክርስቲያን ግን ለደመወዝ የሚሆነውን ገንዘብ በእኩል ያዋጣል።

የእካባቢው ማህበር የግማሽ ጊዜ ወንጌላውያንን ይቀጥራል። የሚቀጠሩት ወንጌላውያንም በእካባቢያቸው ቃሉን እየሰበኩ ያገለግላሉ። እያንዳንዱ የእኩላደር ዘርፍ ወንጌላውያንን በመቀጠር ይተጋል። ከጥንት ጀምሮ ለእካባቢው አማኞች ወንጌላውያንን መቀጠር ዋነኛ ተግባር ነው።

በእጠቃላይ ለማህበር ስብሰባ ከየማህበራቱ የመጡት የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች በምሽትና ጠዋት ተሰብስበው ከየማህበራቸው ያጋጠማቸውን ችግሮች አቅርበው ቢጋራ ይወያያሉ።

ስለ አገልግሎትና ስለ ገንዘብ እጠቃቀም፣ እንዲሁም ስለ እያንዳንዱ ማህበር አስተዳደር ለመወያየት ጊዜው ያሄ ነው። ስለሌሎች ችግሮች መወያየትና ስለ መፍትሄውም በከፋት መነጋገር የእረኝነትንና የመንፈሳዊ ትምህርት መርህን ይፈጥራል። ውሳኔያችን ሁሉ በመጽሐፍ ቅዱስ ላይ የተመሠረተና በሰማያዊ ሲዳማ ማህበራዊ ሕይወት አቅጣጫ እንዲይዝ የሚያደርግ ነበር።

በእርዚ ከመጀመሪያ አማኞች ጀምሮ ሁሉም የማህበሩ አካል ሆኗል። ከጅምሩ ጥቂቶች ብንሆንም እንኳን በህብረት ተሰብስበን እንመገባለን፤ እነፃላዎችን እንዘምራለን። ሌሎች ሰዎች የሚያቀርቡት ሃላብ ቢኖርም ቢጋራ እንወያይዳቸዋለን። በደንብ የሚቀርብ ማመልከቻና የሚጸድቅ ነገር አልነበረም።

በዚያን ጊዜ የተወሰኑ ወንጌላውያን በሰማያዊ ሲዳማ ለመሥራት መጥተው ነበር። አለፎ ሃርዴዶ ፋንጎ በሚባል ቦታ ነበርና ጠባ ግንኙነት ከእርሱ ጋር የሰንገም። ሌሎቹ ጠላት፣ ቁልቶ፣ ለራ፣ ጉጂ፣ ሎላም፣ ኤቢሮ፣ ሾጋጋ፣ ሳዴቦ፣ ታጉቲ፣ ደብራ፣ ቶሮ እና ጋዲም ይባላሉ።

አንዳንዶቹ ጠባ አልቆደም የአኔ ወንጌላዊነት ሥራ ከእነርሱ የተለየ በመሆኑ ከእነርሱ ጋር የምሠራው ጠባ ሥራ አልነበረም። ከወላይታ ወንጌላዊ ለመቀጠር ማንም አያስብም። በመጀመሪያው ትውልድ ቤተክርስቲያን ሁሉም አማኝ ስባዚ ነበር። ነገር ግን ለመስበክ ሁልጊዜ የሚከራል ዋጋ አለ።

የስብከት ዋጋ

በሰማያዊ ሲዳማ እኛ የምንሠራውን ሥራ የማይወዱት ተቃውሞአችውን ለማቅረብ ቀላል አልሆነላቸውም። የመንግሥት አስተዳደር ቅራታንና ክስን በተገባው መንገድ እየተቀበለ የሚያስተናግደው በሕጋዊ መንገድ ስትመዘገቡት ብቻ ነው። መመሪያው በነገር ስብከቶች ጉዳይ ጣልቃ የሚገባው በትንሹ ነው። ስለዚህ በአብዮታዊ ለውጥ ጊዜ እንኳን ከ1966-1983 ዓ.ም ከመንግሥታዊ አስተዳደር አንዳች ተቃውሞ አልደረሰብንም።

የሲዳማ ሀብረተኛብ የመልካሙን ዜና ስብከት የሚቃወምበት በቂ ምክንያቶች አልነበረውም። ሃይማኖት የግለሰብ ወይም የቤተሰብ ጉዳይ ነው። እያንዳንዱ ቤተሰብ በሃይማኖቱ ተደስቶ ይኖራል። ክርስቲያኖች የሲዳማን ባህላዊ ሀብረተኛብ መረጋጋት በፍርሃት ስሜት የሚያደቱ አይደሉምና።

የተቃውሞው ዋና ምክንያቶች

አንዳንድ የመንግሥት ባለሥልጣናት በስብከታችን አልተደሰተም። በአየሱስ ማመን ግለሃነትን የሚያላይ ስሜትና በግል የሚወሰን ውሳኔ ተደርጎ ይገመታል። ግን ከዚያ በጣም የበለጠ ነው። አንድ አማኝ የአየሱስ ተከታይ በመሆን የንግድማኖታዊ መረጃዎች ማለትም የቁሶች፣ የዲያቆናት፣ የጅኪዎች እና የቃልታዎችን ስልጣን ጥያቄ ላይ እንዲወድቁበት ያደርጋል።

አማኑ አንዴ የባህል ኃይማኖት መሪዎችን ለመጠየቅ ወኔ ሲያገኝ እና ጉባዝ ሲሆን የእነርሱን ትዕዛዝ ባለመቀበል የአካባቢው የመንግሥት ባለስልጣናት የሚያደርጉትን ብዙ ድርጊቶች ለመጠየቅ ሌላው ተጨማሪ እርምጃ ነበር። ለምን? የሚባለውን ጥያቄ በአካባቢው የሚገኙ የመንግሥት ባለሥልጣናት መስማት የሚይደሉት ነው። አዳዲስ አማኖች ማመልከቻዎቻቸውን ወደ ፍርድ ቤት እንዲያቀርቡ አይኸም። የባሕላዊ ሃይማኖት መሪዎችና የመንግሥት ባለሥልጣናት እጅና ጥንት ሆነው ይሠሩ ነበር። የባሕላዊ ኃይማኖት መሪዎች በአካባቢው የሚደረገውን ሁሉ ያውቃሉ። የመንግሥት ባለሥልጣናት ደግሞ ለሚያገኙት መረጃ ለባህላዊ ኃይማኖት መሪዎች የተለየ እንክብካቤ ያደርጉላቸዋል።

ሁከት

የሃይማኖትና የፖለቲካ መሪዎች ቁጥቸውን ከሚወጡበትና ከተላካላቸው መንገዶች አንዱ በግለሰብ በኩል ሁከት መፍጠር ነበር።

ይህ እንደ ሌሎቹ ማለትም እንደ ዓለማውያን ለዎች በክርስቲያኖችም ዘንድ ቀላል አይደለም። ምክንያቱም ዓለማውያን ከአማኖች ጋር በስክር ረብሻ አይሳተፉም ነው። ዳሩ ግን ክርስቲያኖችን በአካል አግኝተው ለማጥቃት መንገድ አግኝተዋል።

አንድ ቀን ጧት ከማህበሩ ስብሰባ ስመለስ የጥቃቱ ዓላማ ሆኜ ነበር። በዚያን ቀን በማህበሩ ስብሰባ ካደርኩበት እሁድ ጧት በማለዳ ተነሳሁና ለአገልግሎት ለመድረስ ወደ ቤት እገመግሥ ነበር። በዚያ ጎሀድ በቤተክርስቲያን መገኘት አላብኝ ብዬ ወሰንኩኝ።

በሰሜናዊ ሊዳማ በአያንዳንዱ ወረዳ «ቆሮ» ተብሎ የተወከለ ሰው ነበር። ይህም ቃል ከአሮሚኛ ቁንቁ የተወረሰ ሲሆን፤ የአካባቢው ወረዳ አስተዳደር ተወካይ ተብሎ ይታወቃል። እርሱም በዘመኑ በአማራው መንግሥትና በአካባቢው ሕዝብ መካከል ተወካይ ሆኖ ይሠራል። «ባለታሪኩ የላላ ኃይለሥላሴን መንግሥት «የአማራው» መንግሥት እያሉ ይጠራሉ» መንግሥት የራሱ ባለሥልጣናት የነበሩት ሲሆን «ቆሮ» የተባለው ግን በሕዝቡ መካከል ሆኖ ቁንቁውንና ባህሉን ጠንቅቆ የሚያውቅ የመንግሥት ተወካይ ማለት ነው።

የአንድ ቆሮ ልጅ በእኔ ላይ ተቆጥቶ በመንገድ ያዘኝ። ለክስ የእርሱን ሥልጣን በህዝቡ ያንቁሽኩበት ወይም የተፈታተኩት መሰሎች ኖሯል። አንዳንድ ለዎች የሚሠራውን ክፉ ሥራ በመቃወም ለምን? የሚል ጥያቄ ስለሚያሰቡበት እኔን ደሰደብኝ እንጂ ሊመታኝ ሞክሮ አያውቅም ነበር።

በዚያን ጧት ግን ሰብኝዬ በመንገድ ሰዚድ ያዘኝና ትንሽ ሁከት ከፈጠረ በኋላ በየዘው በወፍራም ዳላ ይደብድብኝ ጀመር። እኔም የተመታሁበት አካል ስንበር አውጥቶ ይደማ ጀመር።

ብዙ ከደብዳቤ በኋላ እየተራገመ ጥሱኝ ሲሄድ በሚቀጥለው ጊዜ ካገኘሁ አንድላሃሰሁ አለኝ። እኔም በአባራ ላይ ወድቄ እጆቼንና እግሮቼን አጥፍ ዘርጋ እያደረግኩ ምናልባት አጥንቱ ተሰብሮ እንደሆነ መፈተሽ ጀመርኩ።

ወደ ቤቴ ለመሄድ ባለመቻሉ ወደመጣሁበት ቅርብ ወደሆነው ወደ ማህበሩ ስብሰባ ተመለስኩኝ። ማህበሩም ፀልዮልኝ አበረታታኝ። እኔም ምስክር ስላልነበረኝ በሌላ ልክሰሰው አልቻልኩምና ተደብድቤ ቀረሁ።

መጽሐፍ ቅዱስን

መጽሐፍ ቅዱስ ማለት አማኞች አዲስ ነገሳቸውን ያወጁበት ግጭት ወይም ትንሹ በከፍተኛ ደረጃ የሚታደቡትና አዲስ ነገሳቸው ያተረፍገቡት ነው።

የምንጠቀመው መጽሐፍ ቅዱስ በአማርኛ ቁንቁ የተጻፈ በመሆኑ ቀልብ የሚሰብና ተቃውሞ የሚያባብስ ነበር። ምክንያቱም በወቅቱ የእርቶዶክስ ቤተክርስቲያን እምነት ተከታዮች በግዕዝ የተጻፉትን መጽሐፍቶች ስለሚጠቀሙ የበለጠ ትክክለኛ ነው ብለው ስለሚያስተምሩ ነው።

ነገር ግን የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ በገንጋ ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሙባቱ የተከበረ ስለነበረ ከእነርሱ ግዕዝ መጽሐፍ የማይተናኘስ መሆኑንም ያውቁ ነበር።

ግዙፍ ገጽታ ወይም ምስል

ወንጌል እንደተሰከ የሰሜናዊ ሊዳማ ሕዝብ በአዮሱስ ክርስቶስ ሲያምን ሥራቸንም ከትንሹ ማህበር ጀምሮ እስከ ብሔራዊ የሃይማኖት ድርጅት ደረጃ እስከሚደርስ አድጓል።

ቀስ በቀስ አራት ደረጃ ያላቸው ሀብራቶችና አስተዳደር ታይተዋል፤ የመጀመሪያው የአካባቢው ማህበር ነው። ከመጀመሪያው ጀምሮ ራሱን በራሱ የሚያስተዳድር ክፍል ነው።

የመጀመሪያዎቹ አማኞች ወዲያውኑ ከማህበሩ ጋር እንደተዋወቁ የአካባቢው ራሱን በራሱ የማስተዳደሩ ሁኔታ ተነሳሳላል። እያንዳንዱ ማህበር የገዑ ማህበራት አካል ነው። በየወሩም ተወካዩን ወደ ትልቁ ማህበር ይልካል። በአንዳንድ ቦታዎች 30-40 ማህበራት የወሩ ግማሽ ወይም የ15 ማህበር ተብሎ ይጠራል እንደገደም የክፍል ማህበራት ይባላሉ።

እነዚህ ገፅ-ላን ማህበራት የራሳቸውን ተወካይ ወደ ወሩ ማህበር ወይም ወደ 30 ማህበር ገብኤ በየወሩ ወደሚካሄዱበት ስብሰባ ይልካሉ። ከዚያም ከተልቁ ማህበር ጋር የቃል ሕይወት ቤተክርስቲያን ተብሎን እንገመራለን። የም ወደ 1962 ዓ.ም እካባቢ ብሔራዊ ሃይማኖታዊ ድርጅት የሆነው ነው።

ምዕራፍ ዘጠኝ

ከሚሰሩት ጋር በስያሚ!

ሚሰሩት

እኔ በክርስቶስ ባመገኑ ጊዜ ሚሰሩት ማለት ሱዳን አንተርፕሪ ሚሰሩት ይባል ነበር። በጋላም ኤስ.አይ.አ.ም በመባል ተሰውቧል። እኔ ግን ሁልጊዜ የምጠራው በመጀመሪያ ስሙ ነው።

የመጀመሪያ ግንኙነቶች

የእኛ ቤተሰብ ለመጀመሪያ ከሚሰሩት የተገናኘው የእንጅራ እናቱ በሶዶ አጠቃላይ ወደሚገኘው ወደ አቶና ሚሰሩት ሆስፒታል በሄደች ጊዜ ነበር። አቶና ስለሚኖሩት ስለ ውጪ ዜጎች አስቀድሜ ስምቼ ነበር። እንደ እውነቱ ከሆነ ሆስፒታል እንዳላቸውና ለምን እዚያ እንዳሉ አይገባኝም ነበር።

ከሚሰሩት ጋር የግል ግንኙነት ያደረግኩት ከባሊያን ወረራ በጋላ ሲሆን፤ ደክተር ናታን ባርሎው በሚሰጡት የጤና ረዳት ሥልጠና ለመሳተፍ እኔ ተመርጫ ነበር። ያንን ሥልጠና ማስተላለፍ ነበረብኝ። ምክንያቱም እኔ ሚሰሩት አንድ ነገር እንደሠራ እንደጠራኝ አውቃለሁ። ስለ ጥሪዬ በሌላ ስፍራ እነግራችኋለሁ።

ቀጥሎም ቀልተር አህማን ሰዶ በሚገኝ ቤታቸው የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጠና መከፈት ጀመሩ። በዚያ መጽሐፍ ቅዱስን ለመማር በሄድኩበት የአሜሪካን ሚሰሩት የግን ለመጀመሪያ ጊዜዬ አይኛቸዋለሁ። ከአምሳ ዓመት በላይ እርስ በርሳችን በጋራ ብዙ ሠርተናል።

ሚሰሩትና ቤተ ክርስቲያን

እኔ በኢየሱስ ክርስቶስ ካመገኑ በጋላ የውጪ አገር ሚሰሩት ወይን ወንጌልን ለመስከ ወደ ኢትዮጵያ እንደገቡ ሰማሁ። አብዛኛው ሕዝብ የሠሩትን ሆስፒታልና ት/ቤቶች ከማዶት በስተቀር የሚሰሩት ዋና ዋና ዓላማ ወንጌልን መስከ እንደሆነ አልተገነዘም ነበር።

ወንጌልን ለምተው የተቀሰሱና ሕይወታቸው የተሰወጠ የወላይታ ለጆች ቤተክርስቲያንን መሥርተዋል። እኔ ክርስቲያን በሆንኩ ጊዜ አዳዲስ አማኞች

ተጽናገተው የራሳቸውን ማምሰካያ በታ ስለሁድ አምልኮት ያዘጋጁሉ ብሎ ማለብ ይልተለመደ ሃሳብ ነበር።

የውጪ አገር ሚሰሩት የግን በዱጉና አካባቢ ለመስከ አይሳተፉም። ለወንጌል የግን ገንዘብ አይከፍሉም። የፀሎት ቤታም አይሰሩም። ከእካባቢ ማህበራት ጋር በአስተዳደር ጉዳዮችም አይሳተፉም።

እንደሰማሁትና እንደየሁትም የውጪ አገር ሚሰሩት የግን በመጽሐፍ ቅዱስ ዙሪያ ብቻ ይመለከታሉ። ስለጆች መጽሐፍ ቅዱስን በሚገባ እንዲያውቁ ይረዳል። ስለዚህም የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጠና ይሰጡ ነበር።

ሚሰሩት

በስብከታችን ውስጥ አብዛኛውን ጊዜ «ሚመን» የሚለውን ቃል እንጠቀማለን። ተመጣጣኝ ቃሉም «መምረጥ» የሚለው ሊሆን ይችላል። በምንሰብክበት ጊዜ ለጆች በኢየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ አንጋብዛለን። ምክንያቱም ከፍርድ የሚያድን እርሱ ብቻ ስለሆነ ነው።

መልካሙን ዜና ለምተው የመኑ ለጆች ራሳቸውን አማኞች ብለው ቢጠሩ የሚያስደግቅ አይደለም። ግን ሌሎች ለጆች ምን ብለው ይጠሩናል? ክርስቲያን የሚለው ቃል አስቀድሞ የተያዘ ስም ነው። በስያሚና በወላይታ ክርስቲያን የሚለው ቃል ለአርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ብቻ የተሰጠ ተደርጎ ይገመት ነበር። ዛሬም ቢሆን የአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ተከታዮች ክርስቲያን ብለው የሚጠሩት የራሳቸውን እምነት ተከታዮች የሆኑትን ብቻ ነው። ለእኛ ለአማኞች ደግሞ ክርስቲያን ማለት ክርስቶስን ያመነና የሚከተሉ በእግዚአብሔር የተመረጡ ለጆች አንድነት ወይም ስያሜ ነው።

እኛም የውጪ አገር ሚሰሩት የግን የሚጠቀሙበትን ተመሳሳይ መጽሐፍ ቅዱስ በሰምንበቀም ለጆች «ሚሸን» ብለው ይጠሩን ነበር። ከመንግሥት አስተዳደር ባለሥልጣኖች ጋር ስለ እኛ በሚገጋገሩበት ጊዜ የሚጠሩን «ሚሸን» ብለው ነው። ቃል ሕይወት የሚባል ስም በ1961 ዓ.ም ስንጉናጸፍ በሰማችን ዙሪያ የነበረው ግራ መጋባት በግልጽ ሁኔታ ተስተካክሏል።

ሚሰሩትና የእኔ ተልዕኮ

የእኔን ተልዕኮና የሚሰሩትን የሥራ ክፍል ምን እንደሆነ ለመለየት ከባድ ነው። በአቶናና በአስታ ወንጌ ኤስ አይ ኤም የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ገብቼ ቃሉን አማር ነበር። በከፋ ክፍለ ሃገር አንድ ዓመት ያህል ከኤስ አይ ኤም ሚሰሩት ጋር በሁብረት ወንጌልን በማሠራጨት ሠርተናል።

አንዳንድ የውጪ አገር ሚሰቡናውያን በአገልግሎት ጠቀሜታ ያለው ምሳሌነትን በማሳየት ተሳትፎ አድርገዋል። ብዙዎቹ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት አስተማሪዎቹ ነበሩ። መጽሐፍ ቅዱስን የማስተማር መዋቅሩን ያገኘው በሚሰቡ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤቶች ውስጥ በመማሪያ ነው።

በሊዳማ ስለሠራው ሥራ ሚሰቡ የተጫወተው ሚና ትንሽ ነበር። የአስተዳደር ተሳትፎ አልነበረቸውም፤ የትም ብሄድና ብሠራ ምንም ግምት ውስጥ አይከተሉም። ማናቸውም ቢሆኑ በግል አገልግሎት ጠለቅ ብስው አጃቸውን አያስተዳድሩም።

አገልግሎት የገንዘብ አስተዋጽኦ አያደርጉልኝም። ከውጪ አገር ሚሰቡናውያን ፍጹም ደግሞ ተቀብሮ አላውቅም። ሚሰቡም ለአገልግሎት ገንዘብ ስጥቶች አያውቅም። አልፎ አልፎ በአርግጥ የግል ስጦታ ያደርጉልኝ ል፤ ነገር ግን አበል ወይም ደመወዝ አልነበረኝም።

ዳግመኛ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት

በሊዳማ ከሚሰቡ ጋር ካደረግኩት ግንኙነቶች የመጀመሪያው ከሚሰቡ ጋር ደልማር እስቲቭን ጋር ነበር። በሰባኩትና በወንጌልዊኮይ በማከናወኑ ነገር ሁሉ በጣም ያበረታቱኝ ነበር።

በግንቦት ወር በ1938 ዓ.ም አርሳቸውና ባለቤታቸው ማሪ ከጣሊያን ወረራ በጋላ ወደ ሊዳማ የመጡ የመጀመሪያዎቹ ሚሰቡናውያን ነበሩ። በዚያው ዓመት በሀዳር ወር ከሆማቸ ወደ ወንዶ ተዛወሩ። በዚያም ለአሥር ዓመት ያህል ሠርተዋል።

በ1942 ዓ.ም ሚስተር እስቲቭን በአሰታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ክፈተና እንደገባ ጋብዙኝ ያ ማለት ከአርፌ ወደ ዋጮ የተዛወርኩት ወቅት ነበር። የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ዓላማ በሰሜናዊ ሊዳማ ለአማኞች አዲስ ግንባቢ የሚሰጥ ነበርና እርዳታ በመፈለግ ይወተውቱ ነበር። ሚሰቡ በምግብና ጠላ አስፈላጊ ነገሮች እንዲረዳቸውና የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ገብተው መማር እንዲችሉ ይፈልጉ ነበር። ግን በዚያን ጊዜ ት/ቤት ገብተው ለመማር ብዙም የተነሳሱት ወቅት አልነበረም።

ከወላይታ የመጣን ስለ መጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት የምናውቀው ብዙ ልምድ ነበረን። ለተወሰኑ ዓመታት ተሳካቶልንም ተከታትላለን። በየሳምንቱ መጨረሻ ቀናት ከት/ቤቱ ወደ ዋጮ ለስብከት እሄዳለሁ።

በአሰታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ ወደ አፋራራ ሃጅ በቤተክርስቲያን እስብከ ነበር። በሰሜናዊ ሊዳማ አንዳንድ የማዕቢራት መሪዎች ከወላይታ የመጡ ሰዎች በወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት

መማሪያው ትክክል አይደለም የሚል ስሜት ነበራቸው። ምክንያቱም ለእነርሱ የመጣው ገንዘብ ለአኛ የሚሰጥ እየመለሰቸው ነው። መጽሐፍ ቅዱስ ለመማር ክፈለጉ ወደ መጠባባት ወደ ወላይታ ሶዶ ሄደው መማር አለባቸው በማለት ይወተውቱ ነበር። በገንዘብ አካባቢ ብዙ አለመግባባት ስለነበር ጭቅጭቁ ሥር እየሰደደ በመምጣቱ ምክንያት ሚስተር እስቲቭን የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤቱን ለመዝጋት በቅተዋል።

በአሰታ መስጠት

በአሰታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ በደቡባዊ ሊዳማ በብዙ ቦታዎች ወንጌልን ለጠክላለሁ። ቤራ የሚባለው ቦታ በጣም የማስታወሰውና እንደሚባሉት ትልቅ ስራ የሰራበት ጊዜ ነበር።

እዚያ ማዕቢር ከመሠረቱ ለዎች መካከል እኔም ተሳታፊ ነበርኩ። ዶክ በሚባለው ሌላ ቦታ አዳዲስ አማኞችን በመርዳት አዲስ ማዕቢር የመሠረትኩት ነበር። ለአጭር ጊዜ ከከምባታ የመጡ ወንጌልውያንም የነበሩ ይመስሉኛል። የከምባታና የወላይታ ወንጌልውያኖች በአሰታ በተሰደዱ ቦታዎች ሠርተዋል። በተመሳሳይ ወቅትም ወደ አርፌ በመሄድ እየገባኝው ወደ ዋጮም እየሄድኩ እስብክ ነበር። በማንኛውም ቦታ ቆሚ ቁርኝት አልነበረኝም። በደቡባዊ ሊዳማ በየወሩ ሠላሳ ማዕቢር ተብሎ የሚታወቅ ጉባኤ ይካሄድ ነበርና ወደ ማዕቢሩ ስብሰባ በምህላድብጉ ጊዜ ወንጌልን ላልሰሙት በየቦታው የማስማባት አጋጣሚ ነበረኝ።

እኔ በወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ የገንዘብ እርዳታ አገኝ ስለነበር የደቡባዊ ሊዳማ ማዕቢር መሪዎች በእነርሱ ሥር ያህሉ እየመለሰላቸው ወደተሰደዱ ቦታዎች ሄጄ እንድስብክ ይልኩኝ ነበር።

እኔ ምንም ተቃውሞ አልነበረኝም። ማንም ቢጋብዘኝ ወይም ቢልከኝ ወንጌልን መስጠት አፈልጋለሁ። ሂዳ የሚባለው ሌላው ቦታ ሲሆን አዳዲስ አማኞችን ረድቼ ማዕቢር የመሰረትኩት ነበር። በአፋራራ መኖር ከጀመርኩ ወዲህ በአሰታ ለመስጠት ያደረግኩት ግንኙነት አልነበረም።

ለ3ኛ ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት

ሚስተር ዳልማር እስቲቭንና ባለቤታቸው ማሪ ወንዶን ስትቀው ሲሄዱ በ1949 ዓ.ም ጆርጅና ዶሪቱ ምድልተን ተተኩ። እነርሱም ስመሥራት ካቀዱት አንዱ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤትን ዳግመኛ መክፈት ነበር።

በዚያን ወቅት ሚሰቡ የገንዘብ እርዳታ የሚባሉውን ነገር ሁሉ አቆመ። እንዲያውም ሚሰቡ እያስከፈሉ ማስተማር ጀመረ። ነገር ግን የደቡባዊ ሊዳማ ማዕቢር መሪዎች በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ለመማሩት ተማረዎች የገንዘብ

እርዳታ እንደሚያስፈልጋቸው በማሳሰብና ግትር ብለው በመከራከር በሚሰተር ምድልተን ላይ አይመብቸው።

በመሪነት ሥልጣን የነበሩት ሰዎች በማይማቸውና እልህ ውስጥ በመግታቸው ከአካባቢያቸው አንድ ወይም ሁለት ተማሪዎች ብቻ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ መጥተዋል። የተቀሩት አብዛኛዎቹ ወንጌላውያን ከወላይታ የመጡ ናቸው።

በአለታ ወንድ የቀለም ጎብኙ የተሠራው በብሉኩት ሲሆን የመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ የከብቶች ጋጣ የመሰለፍ ጨልምላም ያለ ስለነበረ የዝቀተኛነት ስሜት ደግሞ ይሰማን ነበር። ብዙውን ጊዜ በዓመት ከ10 ተማሪ እንገልጥም ነበር።

በእርግጥ ከወላይታ መጥተው በመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ የሚማሩት አብዛኛዎቹ ተማሪዎች ስለ ወላይታ ድርሻ በስለቸካይ ለፈ ውይይት ጀመሩ። የሲዳሞ ማህበር የወላይታ ወንጌላውያን ከአንግዲህ አያስፈልጉንም ብሎ ወሰኖ ነበር። ይህንን የሰሙት የወላይታ ማህበር መሪዎች አብዛኛዎቹን የወላይታን ወንጌላውያን ከሲዳሞ እንዲወጡ አድርገዋል። እኔ ከእነርሱ የማገኘው ደመወዝ ባስመናሩ ያ ውሳኔያቸው እኔን የጎዳኝ አልነበረም። የዚያ ውሳኔ አፋጣኙ ውጤት ግን ጎብኩ ለሁለተኛ ጊዜ እንዲዘጋ አድርጌልኩ።

ላፋኛ ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ

በሚያዝያ ወር በ1958 ዓ.ም ፒተርና ማረዶን ክለስን የመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙን ዳግመኛ ለመክፈት ወደ ወንድ መጡ። የሲዳሞ ማህበራት የመጽሐፍ ቅዱስ ሥልጠናን ከምንም የበለጠ ትኩረት ሰጥተው እንዲከታተሉ ብዙ ነገሮችን አከናውነዋል።

ከቀለም ትምህርት የበለጠ የመጽሐፍ ቅዱስ ትምህርትን መማር የሁሉም ክርስቲያኖች ትኩረትና ዓላማ መሆን አለበት በማለትና በሰድሜያቸውም ወጣቶች ያልሆኑ ሰዎች ወደ ቀለም ጎብኙ እንዲይዙ ተስፋ በማስቆረጥ እንዲያውም በማሰባሰብ የቀለም ጎብኙ እንዲያመዘገቡ ይከስክሉ ነበር።

ከመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ ያልተመረቀ የቤተክርስቲያን መሪ ሲሆን እንደሚገኝበት በሚሰተማር ይተገኙ ነበር። በተጨማሪም የመጽሐፍ ቅዱስን ትምህርት ያልተከታተሉ ሁሉ ቤተክርስቲያንን መምራት እንደሚገኝበት የሲዳሞ ማህበራት መሪዎች መመሪያና ደንብ እንዲያወጡ በማሳሰብ ከፍተኛ አስተዋጽኦ አድርገዋል።

ሚሉተር ክለስንና ሚሲዮኑ ብዙ ገንዘብ በማውጣት በጣም ውብ የሆነ የመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ በአለታ ወንድ አሠርተዋል፤ የተሠራውም

የመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ ለክርስቲያኖች መንፈሳዊ ዕድገት አስፈላጊ መሆኑን ሁሉም ተገንዝቧል።

እኔም ዳግመኛ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ ገባሁ። ፒተር ክለስንንም ያገኘሁት ያን ጊዜ ነበር። ከነበረንም ግንኙነት የተነሳ ወንጌላዊ ሆኜ ወደ ከፋ ክፍለ ሃገር እንድሄድ ነገሮችን አመቻችተውልኛል።

በሚያዝያ ወር በ1960 ዓ.ም ሚሲዮተር ግራይና ባለቤታቸው ወንድን ከመልቀቃቸው በፊት ፓውልና ላይላ ባለስኪ በወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ ለመምራት መጡ። ከዚያም አስከ ሐምሌ 1964 ዓ.ም ድረስ ቆይተዋል።

ከ1961-1963 ዓ.ም በተደጋጋሚ በመጽሐፍ ቅዱስ ጎብኙ በማሳለፍ በ1964 ዓ.ም ተመርቆአለሁ። መጽሐፍ ቅዱስን በመማር የብዙ ሰዎች ሕይወት ሲለወጥ ከማየቱም በላይ፤ ቃሉን ተምሮ ለመጨረስ እንደሚይቻልም ለማስተዋል ኝያለሁ።

ከሚሲዮኑ ጋር በጅማ

ከ1960-1961 በከፋ ወንጌልን ለመጠበክ የሚያስችሉ ብዙ አጋጣሚዎች የነበሩ ይመስላል። የውጪ አገር ሚሲዮናውያን የአገር ውስጥ ወንጌላውያንን ወደ ከፋ ክፍለ ሃገር ገብተው እንዲሰጡ ይጠይቁ ነበር።

ከአስ.አይ.አም ሚሲዮናውያን በተለይም ሚሲዮተር ክለስንና ሚሲዮተር ግራይ ከሲዳሞ ወደ ከፋ ወንጌላዊ ለመለክ ፈልገው ነበር። በወቅቱ ቡርስና አግነስ ሆል የሚባሉ ባልና ሚሲዮተር ሚሲዮናውያንም እዚያ ነበሩ። ከሲዳሞ ወደ ከፋ ለመሄድ ፍቃደኛ የሆነ አልነበረምና እኔ ሲዳሞ ባልሆንንም እንኳን ለመሄድ ፍቃደኛ መሆኔን ገለጽኩኝ። ምክንያቱም ከወላይታ ወደ ሲዳሞ ስመጣ ጌታን እንደታዘገዘኩ፤ አሁን ደግሞ ጌታ ከሲዳሞ ወደ ጅማ የሚሄድ ሰው ሲፈልግም ሌላ ሰው ፈቃደኛ ባይሆንም እኔ መሄድ ነበረብኝ።

በዚያን ጊዜ ሚሲዮተር ተደ ቨር የሚባል የአስ.አይ.አም ሚሲዮናዊ በጅማ ሃላፊ የነበረ ሲሆን፤ እኔ ጅማ በምደርሽበት ጊዜ እርሱ ወደ ቦንጋ ሄዷል። ገና እንደደረሰኩ አድ ጆንስ ከሚባለው ሚሲዮናዊ ጋር ተገናኝሁ። እርሱና ባለቤቱ ማኢ ወደ ጅማ የገቡት በኖር ወር 1962 ዓ.ም ሲሆን፤ በመስከረም 1964 ዓ.ም ወደ ጎብ አስኪዛውሩ ድረስ በጅማ ለሁለት ዓመት ያህል ሠርተዋል። ሚሲዮተር ጆንስ በተገናኙት ጊዜ በጣም ደስ አላቸውና ወደ ቦንጋ ለመሄድ እንደሚረዱኝ ገለጸልኝ።

እኔም ወደ ቦንጋ ደርሼ ለከፋ ሕዝብ ወንጌልን ለማድረስ የምችልበትን ቀን አጠብቆ ጀመር። ከውጪ አገር ሚሲዮናውያን የከፋ ክፍለ ሀገር ሕዝብ ወንጌልን ለመስማት ምን ያህል መንፈሳዊ ኅመም እንደነበረው ለምቺ ነበር።

ወደ በንጋ ስድስት ሚሊዮን ሲሆን ተጨማሪ ተጠቃሚዎችን ማስተካከል ይቻላል።

ከመገንጠል ጋር በንጋ

ወደ በንጋ እንደገባው የግንኙነት መስመራችን የተቋረጠ መሆኑን ተገነዝብኩ የለሁበት አገር ከሲዳማ እንደ ሰማይ በሆነ ርቀት በከፋ ክፍለ ሀገር ውስጥ ነው። እናም ማንም አልፎአልገኘም።

ከመገንጠል ጋር በንጋ የሚገኙት ሚሊዮናዊ ሴት የእኔን እዚያ መሄድ በስሜቷ አልወደደችም፤ ተደላችም አልነበረችም። ሴትኖሞ ለሁለትና ለሦስት ቀን በቤቷ በቀም ሲሆን እንደቆየችና በጣምም እንደፈራች እኔም እዚያ መላክት ለደህንነቴ አስጊ መሆኑን ነገረችኝ። እዚያ አገር ወንጌልን እንዳልሰብኩም አጥብቃ ለመነታችኝ።

«እዚህ በበንጋ ብዙ ችግር እየደረሰብን ነውና እሳከህ ለማንም ወንጌልን አትሰክክ፤ እዚህ በመቆየትህ ትንኮሳና ወብ ለመጫር ምክንያት ትሆንባኛለሁ፤ ነገ ጧት በአውቶብስ ተሳናረህ ዘቀጥታ ወደ ጅማ መሄድ አለብህ» ብላ ነገረችኝ።

እኔም በጉዳዩ በደብዳቤ ለመወያየት ነገ ጧት እመጣለሁ ብዬአት ሄድኩኝ። ሌሊቱን በሌትክልተኛው ቤት እንዳደር ቦታ አመቻቸኛልኝ። አትክልተኛውና ባለቤቱ ለሰዚያች ሚሊዮናዊ ሴት ባህርይ በሌላት ነገሩኝ። እኔም በጉዳዩ ከፀላይክ በጊላ እንዳልሄድ ስመንካት፤ እርሷ ግን ከውሳኔዋ የማትነቃነቅ ሆና በተቻለኝ ፍጥነት ከዚያ ወደ ጅማ እንደሄድ ነገረችኝ።

እኔም የቡሉን ታሪክ ለመናገር ሞከርኩኝ «በእኔ ላይ ምንም ሃላፊነት አንዳለማሽ አልፈልግም። ነገር ግን ወደ ሩቅ አካባቢ የሚመራኝ ለው ፈልገልኝ፤ የሚመጣውን ሁሉ እኔ አቀበላለሁ። በበንጋ ለሰማልቆይ ለእኔ አትጨነቂ ወደ ከፋ የመጣሁበት ዓላማ ወንጌልን ለመሰክስ ስለሆነ ወደ ጅማ ከተማ ለመመለስ አልፈልግም» አልኳት።

ሌትኖሞ በጽምፍ እየደመጠኝኝ ፊቷን ለመለከት በቆመችበት ደርቃ ቀረች። «በዚያን ምሽት በአንድ የቤተክርስቲያን ሽማግሌ ቤት አደርኩኝ» ለረዥም ጊዜያት ለንጋዎይ ሌሊቱን አላለፍን፤ ምን ማድረግ እንደምፈልግ በሚገባ ለሰውየው አስረዳሁት። ነገር ግን ለውየው ያመጣው ለውጥ አልነበረም። ሚሊዮናዊቷ ሌት የተናገረችውን ሃሳብ የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች በአንድ ድምፅ ደገፉ።

ሌትኖሞ ሃሳብ ግትር ነበረችና የአካባቢ ቤተክርስቲያን መሪዎችም ሃሳባቸው ተመሳሳይ ሆነ። ለረዳኝ የፊሳን ማንም አልነበረም። ሁሉም በተቻለኝ ፍጥነት

ወደ ጅማ እንደመለስ ይገፋፋኝ ነበር። በሃሳባቸውና በምክራቸው በጣም ተከፋሁ። ነገር ግን ሌላ ምርጫ ስለሌለኝ ወደ ጅማ ለመመለስ ተገደድኩ፤ በበንጋ ምንም ሳልሰራ አምስት ቀን ነሳሰፍኩኝ በጊላ በአውቶብስ ተሳናረ ወደ ጅማ ተመለስኩኝ።

ወደ ጅማ መመለስ

በ1962 ዓ.ም በጅማ ከተማ ዙሪያ በገጠሩ አካባቢ ስድስት ትናንሽ ቤተክርስቲያኖች ነበሩ። በየመግቢራቱ ውስጥ የነበሩት አገዛዥዎቹ ለጆሮ አርማኛ ተናጋሪ ነበረዎች ናቸው።

ወደ ጅማ እንደተመለስኩ ሚስተር ተደ ስር ጥኝ ጊዜ በጣም ተስፋው ጨልመ። የግ ጊዜ ሚስተር ተደ ስር የመጻፍትና ቅዱስ ክሌጅ ዳይሬክተር ነበር። ከሲዳማ ቤተክርስቲያን የተሳካው እንደመሆኔ የአገር ውስጥ ወንጌልዊ ሆኜ ለዓመት እዚያ ክፍል ሀገር መቆየት እንደነበረብኝ ስለሚያውቅ ወደ ሲዳማ ተመልሼ እንደሄድ አልፈልገም።

ስለዚህ በጅማ ለዓመት ያህል እንደሠራ ነገረኝ። እዚያው ከፊጋ የመጽሐፍ ቅዱስ ክሌጅ ተማሪዎች ጋር እንዳደር መኝታ አዘጋጅልኝ። ምንም እንኳን ከተማሪዎቹ ጋር እንደመግብ አደረገ።

ቀን ቀን ተማሪዎቹ ወደየክፍላቸው ገብተው ይማራሉ፤ እኔም ወደ ስብከቱ አወጣለሁ። በጅማ ለአንድ ዓመት መላ በየቀኑ ስብከት እወጣ ነበር። ጥቂት ሰዎች ሳይሆኑ በኢየሱስ ክርስቶስ ቢያምኑም ተስፋ አልቆርጥም ነበር። አንዳንድ ጊዜ ትንንሽ ቤተክርስቲያኖችን ለመግባት እሂዳለሁ። በዚያ ዓመት በኢየሱስ ክርስቶስ አምላካል የሚሉ ጥቂት ሌቶች ነበሩ።

ዛሬ በከፋ ክፍል ሀገር የቃላት ስድስት ቤተክርስቲያን አስገራሚና ከፍተኛ የዕድገት ሰው ስለሆነ ነው። በአንድ ዓመት በጅማ ቆይታዬ የዘራሁት የቃላት ዘር መብቀል መጀመሩን ለምቹ በጣም አደላኳለሁ።

አንድ ቀን ሚስተር ስር እንዲህ አለኝ፡-

«ለርሳ አንድ የምጠይቅህ ጥያቄ አለኝ፤ አንድ ጊዜ እንካን መሪ ስለኝ ብለህ ጠይቀኝኝ አታውቅም፤ ለምንድን ነው? ወደ ጅማ የሚመጡት ወንጌላውያን ሁሉም መሪ እንደሌላቸው ይጠይቁኛል፤ መሪ የማትሰጡን ከሆነ ለብቻችን ወጥተን የምንሰብከበት መንገድ አይታዩንም ይሉኛል» አለኝ።

እኔም መልሼ፤ «መንፈስ ቀዱስ ይመራኛል፤ ፀልዬ አወጣለሁ፤ የምናኛኛ ቸውን ሰዎች መንፈስ ቀዱስ ያመጣልኛል። እኔም ወዲያው ወንጌልን አስብካለሁ። መሪ ለምን እፈልጋለሁ?» አልኩት። እርሱም ፈካ ብሎ የደሰኑ ላቅ ሣቀ።

በጅማ የሚኖሩ ስዎች ከተለያዩ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገራት እየሄዱ የኖሩ ናቸው። በአካባቢው ሕዝቡ የሚነጋገረው ቁጥቶ አሮሚያ በሀገራችን እኔ ቸግር እልገሰሁም፤ ምክንያቱም በከተማው ሁሉም ሰው በአማርኛ መግባባት ስለሚችል ነው።

በጅማ ብዙውን ጊዜ ለስዎች የማልታይ ስለደረገኝ እግዚአብሔርን አመለግናለሁ። ዘወትር በግሌ ወንጌልን ለመስበክ በከተማ ውስጥ በምዘዋወርበት ጊዜ ማንም ተቃውሞኝ አያውቀም። ዓመት ሙሉ እዚያ ስቀመጥ ስብከትን ስማቆም የሞከረም አልነበረም።

ሙስሊሞች የራሳቸው ሃይማኖት እንዳላቸው ይናገሩ ነበር። ስለ እስልምና ሃይማኖታቸው ለነግሩኝ በሚጀምሩበት ጊዜ በጽሞና አዳምጣቸዋለሁ። ሃይማኖታቸው ስለ ምን እንደሆነ ግን በፍፁም አይገባኝም። እኔ ግን በሲዳማ እሰብክ የነበረውን ተመሳሳይ ቃል በጅማም አሰብክ ነበር። እያንዳንዱን መልዕክቱን በሚቻላኝ መንገድ በግልጽ ለማብራራት እሞክራለሁ።

አብዛኛውን ጊዜ ረዥም መልዕክት እንዳስተላልፍ ስዎች ጊዜ አይሰጡኝም። ዳሩ ግን በአጭር ጊዜ ውስጥ የወንጌልን መሠረታዊና እቢይ አስረላላኝነት እነግራቸዋለሁ።

በ1ኛ ቆሮ. 15፥3-8 ላይ፤ «እኔ ደግሞ የተቀባይነትን ከሁሉ በፊት እሳልፌ ስጠጋቸው እንዲህ ብዬ። መጽሐፍ እንደሚል ክርስቶስ ስለ ኃጢአታችን ሞተ፤ ተቀባይም፤ መጽሐፍም እንደሚል በሦስተኛው ቀን ተነሣ ለከፋም ታየ በጊላም ለአራራ ሁሉቱ፤ ከዚያም በጊላ ከአምስት መቶ ለሚበዙ ወንድሞች በአንድ ጊዜ ታየ፤ ከእነርሱም የሚበዙት እስከ አሁን አሉ እንዳንደች ግን አንቀላፍተዋል፤ ከዚያም በጊላ ለያዕቆብ ጊላም ለሐዋርያት ሁሉ ታየ፤ ከሁሉም በጊላ እንደ ጭንጋፍ ለምሆን ለእኔ ደግሞ ታየኝ።»

በሐዋ. ሥራ 4፥12 ላይ ደግሞ፤ «መዳንም በሌላ በማንም የሰም እንደገቡት በንድ የሚገባን ለስዎች የተሰጠ ስም ከሌላው በታች ሌላ የሰምና » ይላል።

የእኔ ስላይ አም ሚስጦን እጅግ ብዙ ትራክቶችን ያሳትም ነበር። እነም አንዳንድ ጊዜ ለስዎች ትራክቶችን ባደልም የሰጠ በጣም አስረላላ የሚመስለኝ በአንደበቱ መናገር ነው። ማንኛውንም ሥነ ጽሑፍ እየሸጥኩ ጊዜዬን አላባከንኩም፤ ምናልባት የሽያጭ ሥራን ለማከናወን የንግድ ፍቃድ ያስፈልገኝ ነበር።

የእኔ እቢይ ተግባር ሁልጊዜ ወደ ስዎች ቤት እየሄድኩ በግልጽ በሱድን ለማገኛቸው ለዎች ወንጌልን ማከተማ ነው። በዚያን ዓመት በሙዶዎች ብቻ ሳይሆን በሺዎች የሚቆጠሩ ስዎች ወንጌልን ስመስማት ችለዋል።

በጅማ በነበረኝ አገልግሎት የምኖረውና የምዘዋወረው በከተማ ውስጥና አካባቢ ነው። ምክንያቱም ወንጌልን በአማርኛ ቁጥቶ ለማሰራጨት ስለምችል ነው። አንዳንድ ጊዜ ብቻ ወደ ገባር እየሄድኩ ማህበራትን እግብኛለሁ ነገር ግን ያ ጊዜዬን የሚሸማኝ አልነበረም።

በጅማ ቆይታዬ አዳዲስ አብያተ ክርስቲያናት አልተመሠረቱም ነበር። በመጨረሻ ግን ብዙ ስዎች በኢየሱስ ክርስቶስ እንዳመኑና ጥቂት የማይዳቡ ቤተክርስቲያኖች እንደተመሠረቱ ስምቻልሁ።

ወደ በንጋ መመለስ

በጅማ በነበርኩበት ዓመት መጨረሻ ላይ ብዙ ነገሮች ተሰውጠዋል። በ1963 ዓ.ም አልክሰና ትራፕዶ ፊሎውስ ወደ በንጋ ተዛወሩ። ሌላው በ0ጋ የመጽሐፍ ቅዱስ ኮሌጅ ዛሬም በማስተማር ላይ የሚገኙት ኤድ ጆንስ ወደ በንጋ ተመልሱ ወንጌልን እንደሰብኩ መፈለጋቸውን ገለጹልኝ።

ከሚከተረ ፊሎውስ ጋር እኔ ወደ በንጋ እንደመሰሰ ተሰማሙ። እዚያ ጅማ እንደቆይ የተወሰነልኝ ጊዜ ግን አልፏል። ወደ በንጋ ስንዝ በአውቶቢስ ውስጥ ለስዎች የእግዚአብሔርን ቃል እናገር ነበር። ከስብከቱ በጊላ ከተሳሩሪዎች መካከል አንዱ ከዐይ የሚባለው ወደ እኔ መጥቶ «የት ይነደሩ?» ብሎ ጠየቀኝ።

«እኔ የመጣሁት ክሊዩም ክፍለ ሃገር ነው። የተላላሁ ወንጌልዎ ነኝ። በከፋ ክፍለ ሃገር ወንጌልን ስመስበክ መጥቻለሁ» አንተስ ማን ነህ? አልኩት። እኔ የሴና ረዳት ነኝ የምኖረውም በከፋ ክፍለ ሃገር ጫና በሚባል ከተማ ውስጥ ሲሆን፤ የኢልባባር ክፍለ ሃገር ድንበር አጠገብ ነው። በአካባቢው የፈንጣጣ ወረርሽኝ በመዘመት ላይ በመሆኑ ክትባት ለማምጣት ወደ ጅማ መጥቼ መመለሱ ነው አለኝ።

እዚህ አካባቢ ወንጌል እንዲሰክ እፀልደ ነበር። እባክዎ አብረውኝ ለመሄድ ይፈልጋሉ? ሲል ጠየቀኝ። «እኔም አስቀድሜ ለሚስተር ፊሎውስ ማሳወቅ እፈልጋለሁ። ሃሳብህን ግን እደግፋለሁ» አልኩት።

ወዲያው ህጅ በአውቶቢስ ውስጥ ያጋጠመኝን ለሚስተር ፊሎውስ ስነረቸው፤ «ልጅ እግዚአብሔር ይባርከህ በፍጥነት ሂድ» አሉኝ። ከበንጋ ወደ ተራራማው አካባቢ ሁሉት ቀን ሙሉ በአግር መንዝ ነበረብን። ከዐይ የሚሠራበት ቦታ ጫና ለሚባለው ከተማ ቅርብ ነበር። በደረሰን ጊዜ በቀላሉ ለቆጠር የማይቻል ሕዝብ የፈንጣጣን ክትባት በአንድ ቦታ ተሰብስቦ ይጠባበቅ ነበር። እኔም አጋጣሚውን ተጠቅሜ በየቀኑ በመቶዎች ለሚቆጠር ሕዝብ ደጋግሜ ወንጌልን መስክ ቀጠልኩኝ። እያንዳንዱ ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ

ለማመን ይፈልግ ነበር። ለመጀመሪያ ጊዜ አራት ሺህ የሚያህሉ ለምን ክርስቶስን ተቀብሎው ተመዝግቦታል።

ወደ ከፋ እንድመለስ መጋጠዘ

በአካባቢው የነበሩት ለምን ተመልሱ በመካከላቸው እንደኖርና ወንጌልን መስበኩን እንድቀጥል ጋብዙኝ። ይህ የሚሆን ከሆነ ሁሉን ነገሮቻን ማድረግ አላብኝ እንደኛ ከሲዳማ አብያተ ክርስቲያናት መሪዎች ድጋፍ ማግኘት ነበረብኝ። ምክንያቱም ከሲዳማ ወደ ጅማ የላኩኝ እነርሱ ስለነበሩ ካለ እነርሱ ፍቃድ በጅማ ስመጥር መወለን ተገቢ ስለሆነ ነው።

ሁለተኛ የጳውሎስን እናት /ባለቤቱን/ ከሲዳማ ወደ ጅማ ማምጣት ለሰብኝ አልኩኝ።

ወዲያው ወደ ሲዳማ ተመለስኩኝ። በዚያን ጊዜ በሲዳማ የቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያን ንጋሪደገንት አቶ ኃይሉ ሐሚሶ ነበር። ወደ ከፋ ክፍለ ሃገር ወንጌልዊ ሆኜ እንድሄድ የሚደግፍ መሆኑን፣ ነገር ግን የማህበሩ ሽማግሌዎች ውሳኔውን ማህደቅ እንደሚገባቸው አቶ ኃይሉ አመለከተኝ።

የማህበሩ ሽማግሌዎች ከወር እስከ ወር ምንም መልስ ሳይሰጡኝ ቆየሁ። በወሩ የማህበሩ ስብሰባ ባርድ ዘንድ ቀርቤ ወደ ከፋ እንድመለስ ድጋፍ እንዲሰጡኝ ጠየቅኳቸው። በየወሩ የሚለጠኝ መልስ፡- «አየተነጋገርን ነው ቆይ፤ ምናልባት በሚቀጥለው ወር መልስ እንለጥሳለን» የሚል ነበር። በመጨረሻም ጥያቄዬን ከአጃጃዳቸው ፍቃድ መልስ እንደተሰጠኝ የአብዮታዊ ንቅናቄ ለውጥ ገባ።

መልካም ዜና ከከፋ

በተከታዮቹ ዓመታት ውስጥ ብዙ ሺ ለምን ክርስቲያኖች ሆኑ፣ አያሴ ቤተክርስቲያኖችም ተመሠረቱ። አብራሳቸው ብሆንና እግዚአብሔር እየሠራ ያለውን አገልግሎት ብካፈል በጣም እወድ ነበር። ዳሩ ግን እኔ ወደ ከፋ ክፍለ ሃገር እንደመሰሰ የእግዚአብሔር እቅድ አልነበረም።

ሩት ክሬመር ከሚሰሉት በከፋ ክፍለ ሃገር ስለ ቤተክርስቲያን ዕድገት ጥሩ ዜና ለምቻለሁ። ዕልዩላቸዋለሁ፤ አብራም የደስታቸው ተካፋይ ነበርኩኝ። በምዕራብ ኢትዮጵያ እግዚአብሔር ስለሠራውና በመሥራትም ላይ ስለለው ታላቅ ሥራ አነሱትና ተላትፎ ለማድረግ በመቻሉ እግዚአብሔርን አመለግናለሁ።

በራስ መተማመን በያናሴ

በሰሜናዊ ሲዳማ /በያናሴ/ አካባቢ የሚገኙት ክርስቲያኖች በአባታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት እየሄዱ መማር ነበረባቸው። ይህ ሁኔታ በየናሴ አካባቢ የምንገኘውን ምዕመናን ሁሉ ተገቢ ያልሆነ ጥቅም እንደምናገኝ ይሰማን ነበር። ነገር ግን በአፋራራ የራሳችንን የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በከፈትን ጊዜ ከሲዳማ አቢይ ማህበር ተነጥለን ራሳችንን በራሳችን የምናስተዳድር ማህበር ልንሆን ችለናል።

የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት እንደ ሚሰዩን ጣቢያ ሆነልን። ከሰሜናዊ ሲዳማ አንዱ ከመላው የሲዳማ ማህበር ባርድ መሪዎችና ተወካዮች መካከል ነበር።

አቶ ኩማሎ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት የሠራገቡትን መሪት መስጠት ብቻ ሳይሆን በደቡባዊ ሲዳማ አብያተ ክርስቲያናት ዓይን አከልኛለንና እንሆናንዳፍ ዘንድ ትልቅ አስተዋጽኦ አድርገንልናል።

እኔ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት አስተምራ አለውቀም፤ ለማስተማርም ፍላጎት የለኝም። ዓለሙ ዳንቦዊ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ከሚያስተምሩት ለምን አንዱ ነው።

ዓለሙ ጥሩ አስተማሪና ጥሩ ወንጌልዊም ነው። ለ30 ዓመት ያህል አስተማሪ ሆኖ አገልግሏል። በሰሜናዊ ሲዳማ ክፍል በአገሩ ወደ ላይና ወደ ታች እየተዘዋወረ ወንጌልን አስራጭቷል። አሁንም በታማኝነት ከሚያስገልግሉ ስዎች መካከል አንዱ ነው።

የወላይታ ጉብኝቶች

በወላይታ ቢያንስ ሁለት ጊዜ የተራዘመ ጉብኝት አድርጌአለሁ። አንድ ካዶር ዶግሮ ሄጃሰሁኝ። ገንዘብ ለመቆጠብ ብለን የተጓዥነው በአግር ነበር። የእኔ ዓላማ በአንዳንድ የወላይታ አብያተ ክርስቲያናት ለመዘመርና ቃሉን ለመስበክ ነበር። እዚያም ለአንድ ወር ያህል የቆየን ይመስለኛል።

ከ1966-1983 በአብዮታዊው ስውጥ ወቅት በወላይታ ጥቂት ጉብኝቶች አድርጌአለሁ። ጉብኝቶቹ በአብራሃኒው ወቅት ነበርና በአገልግሎቱ ጥቂት የረዱሁ ይመስለኛል።

ስምዖን ዳና የቅርብ ወዳጅ ነበር። እርስ በርሳችን ስብዙ ዓመት እንተቀወምታለን። ስለራሱ ሃሳብም እየተወያየን ብዙ ለዓቶችን አልፈልፏል። የሚያስተምረውን ትምህርት ካለመረዳት የተሳሳ በማህበራት አካባቢ ብዙ አለመግባባቶች ተፈጥረው ነበር። እርሱም ሃሳቡን ካልተረዱት ለምን ጋር ስለም ለመኖር ተግባር በመሥራት ላይ መሆኑን አረጋግጦልኛል። በሌላ

አጋጣሚ ታስሮ በነበረ ጊዜ በወላይታ ከአንዳንድ ቤተክርስቲያን መሪዎች ጋር በአገልግሎት ይላተፍና ይረዳቸው ነበር።

የተወለኑ ቡድኖች አቶ መርከና መዥን አስረውታል። ያስረትም ምክንያት ለሚችን እየሰበሰበ በአብዮታዊው መንግሥት ላይ ለማሳመጽ ያስረል የሚል የውሽት ስራ ነበር። በአውራጃ የነበረውን የፖለቲካ ሹም እውቅ ነበር። በአለታ ወንድ ተማሪ በነበረ ጊዜ እኔ በግል እረዳው ስለነበር ከእርሱ ጋር ቀጠሮ ይገዢ ስለ አቶ መርከና መታሰር የሚያውቀው ጉዳይ እንዳለ ጠየቅኩት። እርሱም በፍፁም አልሰማም አለኝ። እኔም ለዎቻ ያቀረቡበት ክስ ሁሉ የውሽት ክስ ነው አልኩት። እርሱም ከከላላቸው ጋር በቡና ቤት ተገናኝቶ ስለ ችግሩ እንጋራቸው።

ከከላላቸው ጋር መነጋገር በጅመርን ጊዜ ሹሙን ጓደኛዬን በለሚኛ ፊት መርከና የታሰረበት ክስ ከፖለቲካ ጋር ምንም ግንኙነት የለለው መሆኑን በማስረዳት ለማሳመን ችያለሁ። ወዲያው ክሳቸውን በማገገሱት ባለሥልጣናቱ አቶ መርከና ከአሥሪ እንዲፈታና ወደ ቤቱ እንዲሄድ አደረጉ።

ከሲዳማ ምዕመናን ጋር የነበረው ችግር

ሚስተር ግራይ ወንድ በነበሩ ጊዜ ከሰሜናዊ ሲዳማ ማህበራት መሪዎች ጋር ከፍተኛ ጭቅጭቅ ነበረብኝ። ዋናው ምክንያቱ መጽሐፍ ቅዱስ የሚይደግፈውን ተግባር እየሠሩ ስመላከት በዝምታ ማለፍ ስለልቻልኩ ነበር። እነርሱ ስህተታቸውን ይፋ እንዳለወጣቸው ቢያስፈራሩኝም እኔ ግን የጉዳዩን አላሳሳኩት በማህበራት ስብሰባ ከማገገሱት አልተቆጠብኩም።

አንድ ጊዜ በአብዮት ክርስቲያናት ማህበር ስብሰባ ላይ ከመሪዎች አንዱ የሆነ አቶ ጅፋሮ ተነሱት። «ሁላችንም እንደምናውቀው በአዲስ መሪት ሥራ በምንጀምርበት ጊዜ ከጉረቤታችን በረ ተውሰን እናርሳለን። አንዱ ማሳውን እርሱን ካላሳሰን በጎሳ በረ ገዝተን ራሳችንን እንችላለን። ከዚያም የተዋሰኑውን በረ ለባለቤቱ እንመልሰለን»።

በቤተክርስቲያንም ተመሳሳይ ተግባር ይከናወናል። አሁን እኛ አድገናል። የወላይታን ወንጌላውያን ወደ አገራቸው የምገልበት ጊዜ አሁን ነው። ከአንግዲህ በጎሳ እዚህ እንዲሠሩልን አንፈልግም አለ።

አቶ ጅፋሮ እኔን በከም ባይጠቅሱም ሁሉም ለው ግን ለሰማን ለመናገር እንደሌለን ያውቅ ነበር። ከዚያም ከወላይታ አብያተ ክርስቲያናት ሥራ አመራር ቢርድ ከአንግዲህ ወዲህ በሲዳማ ለመሥራት አይችልም የሚል ደብዳቤ ጽፈው ላኩ። እኔም ወደ ወላይታ ሄድኩ። ይህንን ትዕዛዝ የሚሻረውን ደብዳቤና ማረጋገጫ ከወላይታ ማህበራት ሥራ አመራር ቢርድ ማምጣት እንደሚገባኝ ገመትኩ። ወደ ወላይታ በመጓዝ ላይ እንዳለሁ በመገንድ ላይ

«በአውነት ሐዋርያው ጳውሎስ ሁለተኛውን የቆሮንቶስ መልዕክት በጻፈ ጊዜ የደረሰበት ተመሳሳይ ውኔታ ነበር? በማለት በወቅቱ ጳውሎስ እንደተሰማው ተለምዶኝ ነበር።» ወደ ወላይታ በደረሰኩኝ ጊዜ አስተዳዳሪዎ ወደ አቶና ደርጌ ማህበራት ማክሊላንድ ከሚባለው ማህበራት ጋር ለመገናኘት ወሰንኩኝ።

እርሱም ደብዳቤውን አነበበ። በዚህ ጉዳይ ላይ እኔ ብዙም ልረዳህ አልችልም። ለበርዱ አቅርብና የሚሉህን ከእነርሱ ብትሰማ ይሻላል አለኝ።

ወዲያው ወደ ቢርዱ ሄጄ ለቀጠሮ ተራ ያዘኩኝ ደብዳቤዬን ለመስጠት ስፈልግ አጠሁት፤ በፍፁም ለማግኘት አልቻልኩም። ትንሽ ቢርሰ በአጄ ይገዢ ነበርና የትም እንዳልላቸው አውቃለሁ። የት እንደጠፋ ባለውቅም ደብዳቤው ጠፍቶብኛል። ያ ደብዳቤ እንዳለኝ ማህበራት ማክሊላንድ አንብበት ነበርና እርሱ እንዱ ምስክር ነበር። በጎሳም በነሳሴ ለበርዱ መሪዎች የምናገረውን አሳሳቢነት። «ማህበራት ማክሊላንድ ደብዳቤዬን አይቶታል። ደብዳቤ እንዳለኝ እርሱ ያውቃል። እባክቸው መልሱን ለሰሜናዊው ሲዳማ ማህበራት ቢርድ ደብዳቤ ጻፉና አስታውቁልኝ» ብዬ ለመጓዟቸው እነርሱ ግን ምንም አልረጉልኝም።

የበርዱ አሳሳቢ ምንም ለሰማይረግ ወሰኑ። ደግመኛ ወደ ሲዳማ ተመልኼ ማልባጭ ደብዳቤ እንዳልሠጠኝ ነገሩኝ በጣም ግራ ተጋባሰ።

ወደ ሲዳማ እንደተመለስኩ፤ ማህበራት ግራይን ለማነጋገር ወሰንኩኝ። እርሱም ተመሳሳይ ሁኔታ አጋጥሞት እንደነበረ በማውሳት ምክሩን ለገሠኝ። ለጆሮዬ የሚያስደስኩት ላቱን እውድሰታለሁ። መልሱም «ሰርሰ አንተና ባለቤትህ ወላጆቻችሁ በሐይወት አሉ?» ቢል ጠየቀኝ።

እኔም እርሷ እንደ እናቱ ነኝ፤ እኔም እንደ አባቷ ነኝ ብዬ መልክሁት በመልሱም በጣም ሳቀ። ይህን ደብዳቤ የጻፉት የሲዳማ አብያተ ክርስቲያናት ማህበር መሪዎች ናቸው ወይስ የሰሜናዊ ሲዳማ ማህበር መሪዎች ብቻ ናቸው? አስተ እንመርምር አለኝ።

የሲዳማ አብያተ ክርስቲያናት ማህበር ቢርድ አባላት ስለተጻፈልኝ ደብዳቤ በሰሙ ጊዜ በጣም ተቆጡ። ለሎቹ ወደ ወላይታ እንድመለስ መሞከራቸው ለምን እንደሆነ ገብቷቸዋል። ለማህበሩ ስብሰባ የመጡት የሰሜናዊ ሲዳማ ማህበር ተወካዮች እኔን ወደ ወላይታ ለመመለስ ያለቡትን ሃሳብ ለማገገሱት ተስማሙ።

ወዲያው ሌላ አንግዳ ነገር ተከሰተ። ወደ ቤት እንደገባሁ የጠፋብኝን ደብዳቤ በቢርዳዬ እጥፋት ውስጥ ተጠቅልሎ ገብቶ ኖሮ በርሳውን ሳራግፈው በመራት ወደቆ አገኙት። ከዚያ ወዲህ መቼም ብዙ ዓመት አልፏል። በዚያ

ዓመታት ውስጥ በሰማያዊ ለደም ብዙ ኪሎ ሜትሮችን በእግረ አየተመለከት ወንጌልን አስረጭቻለሁ።

ብዙ ክርስቲያኖችም አዳዲስ ቤተክርስቲያን እንዲመሠርቱ ረድቻቸዋለሁ። አግዚአብሔር ወደ ወላይታ እንድመለስ ያልፈለገ ይመስለኛል።

ክፍል ሦስት

የሚያወላውል አቋም

የክፍል አንድ ታሪክ ወንጌልን ላልሰማ ለአያንዳንዱ ለው ቃሉን እንድሰብክ ጌታ አምላክ ስለሰጠኝ ራዕይ የሚያወላ ነበር። በተጨማሪም ይህንን አገልግሎት ለማከናወን ስለስቻለኝ ጸኑ እምነትና ለመልካም ውጤት ያበቃኝን ልባ ሙሉነት ገልጬላችኋለሁ።

በመጨረሻው ታሪክ ስለ ሦስተኛው የአገልግሎቱ አካል ልነግራችሁ እፈልጋለሁ። «አቋም» ይህ ማለት በግል ብዙ ሌላ ነገሮች ከመስራት ይልቅ አንድን ነገር ለመስራት የወሰንኩበት መሰረታዊ ምርጫ ማለት ነው። ይህንን ምርጫዬን ከወጣትነት ዕድሜዬ ጀምሮ እያከናወንኩ አለሁ።

የጤና ባለሙያ

የኤሌክትሮኒክ ሚዛኖችም በወላይታ ለመኖር ከመመለሳቸው በፊት ሊገቡን መው። የወላይታን ቃለ ሕይወት ቤተ ክርስቲያን መሪዎች ለመርዳት ሚዛኖችው ያካረጉት ነገሮች አንዱ የቤተክርስቲያን አካሎችን በተኛሰ መንገድ ማደራጀት ነበር።

ቤተክርስቲያን በአስራ አምስት ክፍሎች መደራጀት እንዳለባት ነላብ ያቀርቡ ነበር። ይህንን ለማድረግ ያሳላላቸው ሞናው ምክንያት በቤተክርስቲያን አንድና ሁለት ለዎች ብቻቸውን ከሚመሩ ብዙ ለዎች የመሪነት ድርሻ እንዲኖራቸው ለማድረግ ነው።

በ1937 ዓ.ም የኢትዮጵያ መንግሥት ለኤሌክትሮኒክ ሚዛኖችን በአቶና ሆስፒታል እንዲሰሩ ፈቀደ። ከመንግሥት ጋር የነበራቸው ውል የጤና ባለሙያዎችን ለማስልጠን ነበር። የጤና ባለሙያዎቹም ከሰለጠኑ በኋላ በዚያው ሆስፒታል ውስጥ ይሰሩ ልምድ አካባቢው ወደ ገጠር አካባቢ በመሰማራት ለአብዛኛው የጤና አገልግሎት ይሰጣሉ። የውጭ አገር ሚዛኖችውም ስለሚሰጡት ለዎች ከቤተክርስቲያን መሪዎች ጋር ይነጋገሩ ነበር።

የቤተክርስቲያን መሪዎችም የመጀመሪያዎቹን አምስት ለዎች መርጠው ለጤና ባለሙያነት ስልጠና እንዲያቀርቡ ተወሰነ። የመጀመሪያዎቹ አስራ አምስት ለሌሎች ከአስራ አምስት ክፍል ማከበራት ውስጥ ከምትገኝ ቤተ ክርስቲያን አንድ አንድ ሰው እንዲመርጡ ወሰነ።

የዱጉና ወረዳ ቤተክርስቲያን መሪዎች በሰብሰባቸው ላይ እንደገኝ ጠሩኝና። «ሰርሳ ስማም በማሰዩት ሆስፒታል ውስጥ ዶክተር ናታን ባርሎ የሚሰጡትን የጤና ባለሙያነት ስልጠና እንድትወስድ መርጠንልክ። ስልጠናው ሁለት ዓመት ያህል ይፈጅብሃል። ከዚያም በሆስፒታል ውስጥ ተሰራለህ» አሉኝ። እኔም «አመሰግናለሁ በጉዳዩ እንድትወሰድ ጊዜ ስጡኝ። ሌሎች ለዎችንም አማካሪ ሐሳባቸውን አቀበለሁ። በሁለት ሳምንት ውስጥ መልስ እስጣችኋለሁ» አልኩቸው። በስጠኋቸው ምላሽ ተደንቀው ለመቆየት ተስማሙ።

ሁለት መንገዶች

ወደ አቶና ለመጓዝና ሚስት በርገቡተን የሚባሉትን ሴት ሚዛኖች ለማግኘት ወሰንኩኝ። በዚህ ጊዜ የምሻውን ምክር ይሰጡኛል የሚል ስሜት አደረብኝ። ወደ ደቡብ ወደ አቶና ደረስኩና ለሚሰጠው በርገቡተን ።

«እግዚአብሔር የጠራኝ ወንጌላዊ እንደሆን ነው ብዬ ንግግራን ጀመርኩ። ወንጌልን ለልሰሙት ማለማት እንደሚገባኝ ከሚቀው ውጪ ጥሪው ምን እንደሆነ አላውቅም። የት እና እንዴት እንደሚከናወንም አላውቅም። የዱጉና ወረዳ ቤተክርስቲያን መሪዎች በደክተር ናታን ባርሎው የሚሰጠውን የጤና ባለሙያዎች ስልጠና እንደወሰድ መርጠውኛል። ምናልባት በዚሁ መንገድ የወንጌል ስባኪ ለመሆን እችላል እንደሆን አላውቅም። ይህንን የጤና ባለሙያነት ስልጠና ለመውሰድ ፍቃድኛ ከሆንኩ እግዚአብሔር የሰጠኝን ጥሪ እንዳላከናውን ግጭት ይፈጥርብኝ ይህንን» አልኩኝ።

ሚስት በርገቡተን ፈገገ ብለው «ሰርሳ እግዚአብሔር የጠራህ ምን ልታደርግ ነው?» አሉኝ። እኔም መልኬ «እግዚአብሔር የጠራኝ ምን ወንጌልን ላልሰሙት ለዎች እንድትሰኩ ነው» አልኩቸው።

እርሳቸውም «በሆስፒታል መሰረት በጣም አስፈላጊ ነው። በወላይታ ብዙ ሕዝብ የሕክምና እርዳታ ይፈልጋል። በሆስፒታል የሚሰሩ ለዎች ሁልጊዜ ስራ የሚያዘብቸው ናቸው። በሽተኞችን እያነጋገሩ ብዙ የሕክምና ተግባር ስለሚያከናውኑ ወንጌልን የሚሰብኩበት ጊዜ አይኖራቸውም። በአርግጥ በሆስፒታል ብትሰሩ ገንዘብ ይከፈልሃል። ወንጌላዊ ወይም ለባዚ ብትሆን ብዙ ገንዘብ አይኖርዎም። ነገር ግን እግዚአብሔር ወንጌላዊ እንድትሆን እስጠራህ

ደረሰ ከጤና ባለሙያነት ስልጠና ይልቅ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት መግባትን መምረጥ አለብህ» አሉኝ።

ሐሳባቸው ትክክል መሆኑን በልቤ አውቃለሁ። ሌጤና ባለሙያነት ስልጠና ወደ ሆስፒታል ከመሄድ ይልቅ ወደ መጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ለመግባት አፈልግ ነበር። ከሁለት ሳምንት በኋላ ለዱጋና ወረዳ ቤተ ክርስቲያን መሪዎች «እግዚአብሔር አንድ ስራ ሰጥቶኛል፤ ለሌላ ስራ መደረብ አልችልም» አልካቸው። እኛም በጣም ጥሩ የሆነ እድል እንዳመልከን ነግረውኝ ያንን ዕድል ስለላ ለው ልጡ። ከሁለት ወር በኋላ ሚስተር አህማን ወደክራቱት የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ገቡ። ከሁለት ዓመት በኋላም ወንጌላዊ ሆኜ ወደ አንድ ቦታ ስመሄድ ተዘጋጅሁ።

ምዕራፍ አስር

ዋጭ

ዋጭ አንድ ትንሽ መንደር ሲሆን ትብቶብ ያሉ ቤቶች የሌሉበት አካባቢ ነው።

ሁለተኛው ክፍል

በአቶና የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ሰባኪ ስለመሆን ምንም አልተማርክም። ጣሊያን ወደ ሀገራችን በገባ ጊዜ የኢሲ.አይ.አም ሚሲዮናዊያን ስራቸውን እንዴት እንደሚያከናውኑ ወይም እንደሚያካሂዱ ሰምቻለሁ። ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወሩ ብዙ ጊዜ እንደሚሰሩ አውቃለሁ።

በወላይታ ውስጥ ደግሞ የመጀመሪያዎቹ አማኞች ለሳምንትና ለወር ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወሩ እንደሚሰሩ አውቃለሁ። በሰሜናዊ ሲዳሞ ግን ምን ማድረግ እንደሚገባኝ የማያገባኝ አልነበረም። እኔ የምሳራውን ተመሳሳይ ስራ የማሰራ ማንም አልነበረም። የማሰራው መንፈስ ቅዱስ ፤ ቃሉና እኔ ነበርን። የአውነትን ቃል ከሰበከሁ በኋላ ዘና መብቀል በሚችል ቦታ እንደሚወድቅ ሁሉ እምነት ነበረኝ።

ዳግም መስፈር? ለምን?

በዋጭ ዳግመኛ የሰፈርከባት ምክንያት በአካባቢው ለሚኖሩት ለዎች የእግዚአብሔርን ቃል ለመስበክ ስለምፈልግ ነው።

በአንድ ቦታ ረግቼ እየሰተማርኩ ክርስቲያኖችን እያበረታታሁ የምቀመጥ አለመሆኑን አውቅ ነበር። በአርኬ ቆይቼ ቢሆን ኖሮ አዳዲስ ምዕመናንን ለብዙ ጊዜ ለመርዳት አቸል እንደነበር ለመገንዘብ ችያለሁ።ከልምዴ

እንደሚቀው ክርስቲያኖች ለብቻቸው እንዲሰሩ ቢተዉ የበለጠ በፍጥነት እንደሚያድጉ ተረድቻለሁ።

ምናልባት የበለጠ ለስፈላጊ የሚሆነው ስራቸው መሆኑንና የእኔ ሥራ አልመሆኑን ስረዴ ከዚያ አገልግሎትም ሙሉ ሀላፊነት የሚሰማቸው መሆኑን ለገንዘብ ነው።እኔ ወንጌላዊ ስሆን እነርሱ የቤተክርስቲያን ተኮሮች ናቸው።

በዚያ ጊዜ የሰብኩት አገልግሎትን ለማከናወን በአንድ ቦታ ተቀምጬ ከዚያ እየወጣሁ ለመስበክ ትኩረት አልሰጥም ነበር።ይ ዘዴ የመጣልኝ በአርኬ ቋሚ ቤት ስርቼ በተቀመጠኩበት ጊዜ ነበር በአርኬ ቤት ስርተን እርሻ ማረስ በጀመርን ጊዜ እዚያ ለመቆየት እቅድ አልነበረንም።

አርኬ ካሉት ጋር መገናኘት

የመኖሪያ አቅጣጫ መለወድ ማለት በአርኬ ካሉት ክርስቲያኖች ጋር እንዳንገናኝ አላደረገንም። ዋጭ ከአርኬ የአንድ ሰዓት ተኩል ያህል ብቻ በእግር ያስኪዳል።

ስለዚህ በየጊዜው ለአገልግሎትና ለቤተክርስቲያን ጉዳዮች ከዋጭ ወደ አርኬ እመላለሳለሁ። ስለዚህ ከአርኬ ክርስቲያኖች ጋር የቀርብ ግንኙነት አለን።

ነገር ግን በአርኬ ያሉት ምእመናን በማካኛውም መንገድ እኔን ለማማከር ግዴታ አልነበራቸውም። ለራሳቸው ጉዳይ የራሳቸውን ውሳኔ ይወስናሉ። በየሳምንቱ እሁድ ምዕቅት ይሰበኩል። ገንዘቡን እንዲት እንደሚጠቀሙበት አራሳቸው ይወስናሉ።ዋና አስፈላጊው ነገር በሁብረተሰቡ መካከል ወንጌልን መስበካቸውና በቤተክርስቲያን ውስጥም ማስተማራቸው ነበር።

ለምን ዋጭ?

ወደ ዋጭ ለመሄድ በቀድሞ ጊዜ እዚያ ምንም ክርስቲያኖች አልነበሩም። ወደዚያ ከመዛወሪ አስቀድሞ በአካባቢው ደጋግማዊ እየተመላለሱና እየሰበከሁ እንደነበሩት ፤ ወንጌልን መስማት የሚገባቸው ብዙ ሰዎች እንዳሉ አውቃለሁ። እና እዚያ ሂጄ ለመስበክ ከፍተኛ ፍላጎት ነበረኝ።

እዚያ እንደሄድ ማንም አላሳለበኝም ፤ ስመሄድም ምንም ራዕይ አልነበረኝም። ነገር ግን እዚያ ለመሄድ ትክክለኛ ጊዜ መሆኑ ተሰምቶኝ ወዲያው ለመዛወር አቀድኩኝ። በአርኬ ላሉት ምእመናን ሀሳቤን ሳካናላቸው በጣም ደገፋኝ። በተዛወርንም ጊዜ ሁሉ ነገር የተሳካ እንዲሆንልኝ ተባብረውኛል። በአርኬ ካሉት ምዕመናን መካከል ለዋጭ ታዋቂ የሆነ ሰው አቶ ሆርዶፋ ብቻ ነበር። እርሱም ወደ ዋጭ እንደዛወር ፍላጎት እንዲያደርግኝ ምክንያት ሆኖልኛል። ያም ምናልባት የእግዚአብሔር ዕቅድ

አሰሪዎች ይመስላሉ:: ሆርዶፋ በየጭ ብዙ ሰው ስለሚያውቅ እንደሌለ ሁኔታዎችን አመኛቸውል::

ቤት የምሰራበትን መሬት የሚሰጠኝን ሰው አግኝቶልኛል:: እኔም የእርሻን መሬት እፈልግ ነበር:: የሚከራይ መሬት ከተገኘ ከባለመሬቱ ጋር ምርቱን እኩል ለመካፈል መዋዋል ያስፈልጋል:: በዚያን ጊዜ መሬት ለመጠቀም ገንዘብ አይከፈልም::

በየጭ አካባቢ ወንጌልን ለመስበክ በምዘዋወርበት ጊዜ ሆርዶፋ አብሮኝ ይሄዳል:: በአርኬ አካባቢ ካሉት የባለጠ በየጭ ያሉት ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን የቀና ልብ ያላቸውና የተከጋጁ ናቸው::

አሁንም በሲዳሚኛ መስከ ችያለሁ:: ባህሉንም አውቄአለሁ:: ስራዬን በተመለከተ የተለወጠ ነገር የለም፤ አሁንም ከቦታ ወደ ቦታ የምዘዋወር ባለኪ ነኝ:: ቀዝር በሚኖርበት ጊዜ በቀጥታ ወደዚያ እሄዳለሁ:: ሰዎች እርሻቸውን በሚያርሱበት ጊዜ ወይም እህላቸውን በሚያጭዱበት ጊዜ ቁም እንላለን:: ሰዎች ሲዘምሩ እንሰማለን ዘማሬያቸውን ስንሰማ በሀብራት እያረሱ መሆናቸውን እናረጋግጣለን ወዲያው ወደሌላበት ሄድን እንሰብካለን::

በየትም ሰፈር ስንዘዋወር ክፍት ቤት ካገኘን «እዚህ ቤት» ብለን እንጠራለን:: ሰና ክፍት ከሆነ ሰዎች በቤት ውስጥ አሉ ማለት ነው:: ስቷ ምግብ ታዘጋጃለች፤ ሽማግሌዎች በእረፍት ላይ ሲሆኑ ይኝላሉ፤ የታመመ ሰው በቤት ውስጥ ሊኖር ይችላል:: ያን ጊዜ ገብተን እንጠይቃቸዋለን፤ ቃሉንም እንሰብካለን:: ሁሉም በደስታ የስተናግዱን ነበር::

በአካባቢው ወንጌልን እየሰበከን በምዘዋወርበት ጊዜ ለመጀመሪያ የተገናኘን ሰው አሮሞ ይባላል:: እርሱም በእርሻው የተዋጠለትና እጅግ ብዙ ከባቶች ያሉት ነው:: በሲዳሚ የአንድ ሰው ሀብት የሚላከው በከባቶቹ ብዛት እንጂ በጥረ ገንዘብ ካምቶች አልነበረም::

አሮሞ ለመጀመሪያ ስናገኘው ቤት ይሠራ ነበር:: በባስሉ መሠረት ሰጥቂት ሰዎቶች በሰራው እናግዘዋለን፤ ያም እርስ በራሳችን የበለጠ እንድንተዋወቅ ረድቶናል::

ቤት መስራት

እንደ ሌላው የገጠሩ ኢትዮጵያ ሕዝብ በሲዳሚም ቤት የሚሠራው በሀብራት ነው:: በአካባቢው የሕብረተሰብ አካላት ማንኛውንም ሥራ በሀብራት ይሠራሉ::

የቤት ግንባታ ቦታ ለእኔ ወንጌልን ለመስበክ ፍጹም የሚሰማማኝ አጋጣሚ ነው:: በአንድ ጊዜ ምናልባት ከሆያ የማያገሉ ሰዎች ተላብጠው የቤቱን

ግንባታ ያከናወናሉ:: በስራቸው አይጣደፉም፤ ተረጋግተው በመሰራት ለመጠጥ ረዘም ያለ ሰዓት ይወስዳሉ:: ያ ለእኔ ቃሉን ለመስበክ ጥሩ አጋጣሚ ይፈጥርልኛል::

አአሮሞ ወንጌልን የሰበከሁት ለመጀመሪያ በዚህ ዓይነት ሁኔታ ነበር:: ሰዎች ቃሉን በሰሙ ጊዜ ይቅርታ ምን እንደሆነ ይገነዘቡ:: ሰዎች በሰይጣን ፍርሀት የታሰሩ በመሆናቸው በኢየሱስ ክርስቶስ ብታምሥና ሰይጣንን ብትከዱ ለኃጢአታችሁ ይቅርታ ታገኛላችሁ ብዬ እንግራቻለሁ:: እያንዳንዱ ሰው በአውነት ከኃጢአት እስራት መፈታት ይፈልጋል:: ዋናው ጥያቄ ይንገ ኃላፊነት ማን ይሸከማል? የሚል ነው:: ሁሉም እንደሚገነዘቡት የተዘጋጁ ሰዎች አማራጭ አሁን በሰይጣንና በኃጢአት እስር ውስጥ ነኝ፤ ቢሆንም ቶሎ የሚገደሱኝ አደጋ ውስጥ አይደለሁም:: ነገር ግን በኢየሱስ ክርስቶስ ካመንኩኝ ደግሞ ሰይጣን በጣም ጠንካራ ስለሆነ በእኔ ላይ ቁጣውን ያወርድብኛል:: እኔና ቤተሰቤን ከባቶቼንም ሁሉ ለገድልብኝ ይኝላል ብለው ይሰጋሉ::

በዚያን ዕለት ይሁን ወይም በሌላ ጊዜ በትክክል በማሳከታውሰው ጊዜ አሮሞ ከመላው ቤተሰቡ ጋር በኢየሱስ ክርስቶስ አመኘ::

ከመጀመሪያዎቹ አማኞች አንዱ

እንደ ብዙዎቹ የመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አሮሞም ካመነበት ቀን ጀምሮ ከእምነቱ የማይነቃነቅ ጠንካራ አማኝ ነበር:: ባለቤቱም ትጉህ አማኝ ነበረች:: ነገር ግን ብዙም ሳትቆይ ታማ ሞተች፤ ለጅኔቸውም በጡሉ በክርስቶስ አምኗዋል::

የአሮሞ ቤተሰብ በቂ ገንዘብ ስላላቸው ልጆቻቸውን በተለያዩ የንግድ ዘርፎች አሰማርተዋቸዋል:: እንዳንዶቹ ልጆች በእምነታቸው አልዘለቱም::

በየጭ እርሻ ማረስ ጀመርን

አሮሞ ቤት የምሰራበትንና በቆሎ የምሰራበትን መሬት ሰጠኝ:: በአርኬ ከሚገኘው እርሻዬ ምርት ስለምሰበክ ወደ ሌላ አካባቢ ብዛወርም እንኳን ከተድሞ እርሻዬ በቂ አህል አገኛለሁ::

በእያንዳንዱ ሀብረተሰብ ሰዎች የከብት መንጋዎቻቸውን በአንድነት ያለማራሉ:: የእኛንም ከብቶች ክልሎች ሰዎች ከብቶች ጋር አቀላቀለን እናስማራለን፤ ተራችን ሲደርስም የሁሉንም ከብቶች እኛ እናግዳለን::

አሮሞ ለእርሻ በሰጠኝ መሬት ላይ ኅመንና የሰካር ድንች ተክልከብን:: በዚያ አካባቢ የቡና ዛፍ ፍሬ እስከሚሰጥ ከሦስት ዓመት በላይ ስለሚቆይ በና መትክል የተሰመደ እይደሰም::

ነገር ግን አሮሞ የባና ዛፍ እንድትክልበትና ከዋጭ ብሄድ እንኳን ፍሬውን መልቀም እንደምችል ነግሮኝ ፈቀደልኝ። በእርኬ ተኮላን የመጣነው እንሰት ስላለን በጥራ ገንዘብ ምግብ አንሽምትም።

ዋናው የባቢ ምንጫችን ከእርሻችን የምናገኘው ሰብልና ከተቶቻችን ናቸው። በዋጭ በነበርኩ ጊዜ የሲዳማ ማህበር ቦርድ ጥቅት ገንዘብ ይሰጠኝ ነበር። ነገር ግን ከወላይታ የማገኘው ገንዘብ አልነበረም።

በትክክል ከሰታወሰኩኝ በዚያን ጊዜ አያሌ የወላይታ ወንጌላውያን ወደ አገራቸው ለመመለስ የወሰኑባት ጊዜ ነበር። ምክንያቱም እንደሚመስለኝ እኔ በሰሜናዊ ሲዳማ ለመስራት በመወሰኔ የሲዳማ ማህበር ቦርድ በየወሩ ትንሽ ትንሽ ገንዘብ ስለሚከፍሰኝ ተሰምቷቸው ሲሆን ይችላል።

ክርስቲያኖች ቤተ ክርስቲያንን ይመሰርታሉ

በየቀኑ ወንጌልን ለመስበክ በአካባቢው በምዘዋወርባት ጊዜ ሰዎች የአውነትን ቃል ሰምተው በእያሉ ክርስቶስ ይምኛሉ። ለሰዎች ወጣ ብዬ መስበክ በመቻሌ ትልቅ እርካታን አግኝቻለሁ። አንድ ሰው በእያሉ ክርስቶስ በሚያምንበት ጊዜ እኔም ከሰማይ መላእክት ጋር አብራ እደሰታለሁ።

“እንዲሁም ንስሐ ከማያስፈልጋቸው ከዘጠና ዘጠኝ ጻድቃን ይልቅ ንስሐ በሚገባ በአንድ ኃላፊነትና በሰማይ ደስታ ይሆናል” (ሱቃስ 15:7)

የሰሜናዊ ሲዳማ ማህበራት በጨቅላ እድሜ ውስጥ ነበሩ፤ የቤተክርስቲያን መሪዎች ወንጌላውያንና የማህበራቱ ተወካዮች በየወሩ ይሰበሰባሉ። አሮሞንና ሌሎቹን ክርስቲያኖች ወዲያው በክርስቶስ እንዳመኑ ወደዚያ ስብሰባ እውስጥቸው ነበር።

ወዲያው ከቤተክርስቲያን አገልግሎት በፊት የሚሰቡ አዛውንት ይሆናሉ። በእኔ እምነት ማመንና የክርስቶስ መሆን ሁሉም የተያያዙና የማይነጣጠሉ ናቸው። በገዜው መጠመቅ ማለት የባለጠ የቤተክርስቲያን አካል መሆን ማለት ነው።

አሮሞ ትልቅ የሆነ የሲዳማ ባህላዊ ቤት ነበረው። ጌኛም በቤቱ ውስጥ በየሳምንቱ ሐሙስ ጠዋት መሰብሰብ ይመርጉ። ተጨማሪ ሰዎች እስኪያምኑ ድረስ እርሱና እኔ ወደ አርኬ እየሄድን እናመልክ ነበር። በየሳምንቱ ግን ተጨማሪ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ እያመኑ በየሐሙስ ጠዋት ስብሰባችን ላይ መብዛት ይመሩ።

ከጥቂት ጊዜ በኋላ የራሳችንን ፀሎት ቤት መሰራት ቻልን። ዋጭ በገባን በዓመታችን የመጀመሪያውን ቤተክርስቲያን መሰረትን። ዛሬ በአካባቢው ብዙ ወንጌላውያን አሉ። አዳዲስ ክርስቲያኖች ሁሉም ለገረቤቶቻቸውና

ለንደኞቻቸው ቃሉን ይሰብኩ ነበር። ብዙዎች ወንጌልን ሲሰብኩ ብዙ ሰዎች ይምናሉ። ስለዚህም የዋጭ ቤተክርስቲያን ትልቅ ሆኗል።

የክርስቲያን ቤት?

የኢትዮጵያ አርቶዶክስ ቤተክርስቲያን የማምላኪያ ቦታቸውን ቤተክርስቲያን ብለው ይጠራሉ። በሲዳማ ክርስቲያኖች እንደሌላው የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገር የራሳቸውን ማምላኪያ ቦታ የፀሎት ቤት ብለው ይጠራሉ።

(የተርጓሚው ማብራሪያ)

«የኢግዚኦብሔር ቃል እንደሚያስተምረን ቤተክርስቲያን ማለት ሰዎች ተሰብስበው የሚያመልኩበት ሕንፃ ማለት አይደለም። ቤተክርስቲያን ማለት ክርስቲያኖች ራሳቸው ናቸው። አንድ ክርስቲያን የቤተክርስቲያን አካል ነው።

በአዋ. ሥራ 14፣27 ላይ «በደረሱም ጊዜ ቤተክርስቲያንን ስብስበው .....» ይላል፤ የሰበሰቡት ክርስቲያኖችን እንጂ ህንፃውን እንዳልሆነ ግልፅ ነው።

በአዋ ሥራ 15:3 «ቤተክርስቲያንም በመንገድ እየረዳቸው .....» ይላል፤ ይህም የሚያመለክተው ክርስቲያኖቹ እንደረዱዋቸው ነው። በተጨማሪም ቤተክርስቲያን በክርስቶስ ደም የተዋጀች ነች የአዋ. ሥራ 20:28 ያገባታል።

አምልኮት የሚለውን ቃል ስለሙስ ጣኞና ለአሁድ ስብሰባ አደጠ ቀመም። ሁሉ ጊዜ የፀሎት ጊዜ ነው ብለው ይምናሉ። ይህ ከኢግዚኦብሔር መገናኘትና ድምጹን መስማት ማለት ነው። ዝማራ ፀሎት ነው፤ ቃሉን መስበክም የፀሎት አካል ነው።

የአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን እምነት ተከታዮች የሚያመልኩበት የተለየ ህንፃ አላቸው። ተከታዮቻቸውም ወዲያው በፍጥነት ለየት ያሰ ስንገ ያሰገላታሉ።

የአሮሞ ቤት ለእኛ ቅርብና ምቹ የሆነባረት እና የአምልኮ ቤት ነበር። ነገር ግን የፀሎት ቤት ብለን አንጠራውም። በሌሎቹ የኢትዮጵያ ክፍለ ሀገራት እንደሆነው ሁሉ የሲዳማም ሰዎች ትልቅ ቤት አስፍተው ስለሚሰሩ እንደ አመቺነቱ እሁድ እሁድ ለመሰብሰብ ይጠቀማሉ።

በሲዳማና በወላይታ የሚገኙ ክርስቲያኖች ግን የማምላኪያ ቦታ ቤተ ክርስቲያን የማለት ልምድና ፍላጎት የላቸውም። ነገር ግን ኢግዚኦብሔርን የሚያመልኩበት ቦታ ለሁሉም አስፈላጊ እንደሆነ ይምናሉ።

የመጀመሪያ ጥምቀት በየጭ

በየጭ ስራ ጀምረን ዓመት እንደቆየን አሮጥና ሌተሰቤ ከመጀመሪያዎቹ ተጠማቂዎች መካከል ነበሩ። የጥምቀት ሥነ-ሥርዓት በየወቅቱ በሰማናዋና በደብባዊ ሲዳማ ይካሄድ ነበር።

በማንኛውም ጊዜና ቦታ ጥምቀት ይኖራል ከተባለ መጠመቅ የሚፈልጉ ሁሉም ሄደው ስለ ጥምቀት የሚቀርብላቸውን ቃለ መጠይቆች ካለቅ ይጠ መቃሉ። የየጭ አካባቢ ጥምቀት የት ቦታ እንደነበር ባለባታውሰውም ምናልባት ሸሽሎ አካባቢ በነበረው ትንሽ ወንዝ አጥምቀው ይሆናል ብዬ እንገምታለሁ።

የስብከት ቀደምትነት

በሰማናዊ ሲዳማ የተገኘህህህህህህህ ሰዎች ክርስቲያኖች ሊሆኑ የቻሉት ወንጌል ስለተሰበሰባቸው ነው። በሕልምና በራዕይ በኩል ተነግሮኝ በኢየሱስ ክርስቶስ አመንኩ የሚል ሰው አይታወቅም።

የእግዚአብሔር ኃይል የሰዎችን ህይወት የሚለውጠው ቃሉ ተሰብኮላቸው ሲያምኑ ነው። ሰዎች በክርስቶስ የሚያምኑት ወንጌል ተሰብኮላቸው ነው። ምናልባት ከሌሎች ብዙ በታዎች የተሻለ በሲዳማ የሀይማኖት ጉዳይ ግልፅ በመሆኑ፤ ሰዎች የምንጠከው ስብከት ምን እንደሆነ መልእክቱን ለመፈቅት ችግር አልነበረባቸውም።

በመገፈላዊ ህይወት እንደኖሩ ያደረጋቸው እግዚአብሔር እንጂ በዘር ሐረግ ተያይዞ የመጣ አለመሆኑን እንንግራቸዋለን። መፍራት የሚገባቸውም ሰይጣንን ሳይሆን የሁሉ ፈጣሪ የሆነውን እግዚአብሔርን ብቻ ነው። በቀድሞ ህይወታቸው መኖር የሚቀጥሉ ከሆነ የሰይጣን ባረዎች ሆነው እንደሚቀሩም እንግራቸው ነበር።

ጌታ ኢየሱስ ክርስቶስ አዳኝ መሆኑን እናስተምራለን። ኢየሱስ ክርስቶስ የሰይጣንን ኃይል በሞቱና በተንሳኤው ድል እንደደረገው እናበስራለን። ኢየሱስ ክርስቶስ ኃጢአታቸውን ሁሉ ይቅር እንደሚላቸው እንንግራቸዋለን። ስለዚህ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ አምላካዊ ከሰይጣንና ከፍርድ ያመልጡ ነበር።

በኢየሱስ ክርስቶስ የሚያምኑበት ምክንያት የሚያድናቸውና አዲስ ህይወት የሚሰጣቸው እርሱ ብቻ ስለሆነ ነው። ኑሮ በሲዳማ ቀላል አልነበረም። በእያንዳንዱ ሰው ውስጥ መገፈላዊ አመለካከት ሊገመት የሚይቻልና የሚያቋርጥ የራሱ የሆነ መጠይቅ አለው። በየጊዜው ለሰይጣንና ለሞቱት ሰዎች የሚደረግ ስጦታ ከባድና አስልቺ ነበር (ለሞቱት ሰዎች ወይሌፈን እየታረደ ልመና ይቀርባል ፣ በመቃብሮቻቸው ላይ ማርና ወተት

የሚኖሩበት ባህል ነበር።) ሰዎች ከዚህ ባህል ለመውጣት ይፈልጋሉ። ስለዚህ ስብከታችንን በእንደዚያ ጭላማ ውስጥ ለነበሩት ሰዎች ትልቅ የምስራች ነበር።

የነሳ (የዘር) ሀይማኖቶች

የነሳ ሀይማኖቶች ሀይማኖታቸው በዋናነት የነሳ መሰረት ባላቸው ሰዎች የተወሰነ ነው። በየጭ አካባቢ ያሉ ሰዎች በክርስቶስ ከማመናቸው በፈት የነሳ ሀይማኖቶች ነበሩ።

የሀይወትን የሞትንና ከሞት በኋላም ስለሚሆነው ሁሉ የሚተረጎሙትና የሚቀበሉት በሲዳማ ሕዝብ ከትውልድ ወደ ትውልድ እየተያያዘ በመጣው አምነት ነው። አንዳንዶቹም ለሰዎች ብቻ ያሉ የአርቶዶክስ አምነት ተከታዮች የነበሩና በአርቶዶክስ ሀይማኖት ስር ተጠምቀው በአንገታቸው ማህተብ (ክር) ያሰሩ ናቸው። ለሆንም ሀይወታቸው ያልተላወጠና በሰይጣን ናርሆት የተሞላ ነበር።

አንዳንዶቹን የሙታን መንፈስ ይቆጣጠራቸዋል፤ ያሰቃቸዋልም። ጥቂቶቹ ከሰይጣን ናርሆት ነጻ የሚወጡ እየመጡላቸው የአስልምና ሀይማኖት ስመክተል እየሞከሩ ነበር። መሰረታዊ ሆነው ከነበሩት መካከል አንድ ለተሰባ በኢየሱስ ክርስቶስ አምነት ጠንካራ ክርስቲያኖች በመሆን በየጭ ለተክርስቲያን ብዙ ዓመት በጠንካራ አባልነት ኖረዋል።

ፈውስ

በሲዳማ ውስጥ ከበሽታ ክመፈጠስ ያልቅ ከሰይጣን ናርሆት ነጻ የመውጣት ጉዳይ የበለጠ ትኩረት የሚስጠው ነው። ክርስቲያኖች በሽታን በሁሉም ዋና ዋና መንገዶች ይመለከቱታል። በመጀመሪያ ሕመሙ ከሰይጣን የመጣ ከሆነ በኢየሱስ ክርስቶስ ሲያምኑ ይፈጠሳሉ። ይህ የተለመደ ህኔታ ነው። በሚያምኑበት ጊዜ እንዲጸለይላቸው አጋጣሚ ያገኛሉ እና የሀይወት ለውጥ ያስገኛላቸዋል።

በእርግጥ ከስጋዊ በሽታ ስመፈጠስ ብዙ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ አያምኑም። እኔ ከስጋዊ በሽታ ትፈጠሳላችሁ ብዬ አልሰብኩም፤ ሌሎችም ይሰብካሉ ብዬ አልገምታችኋል።

ተቃውሞ

በየጭ የሚገኙ ክርስቲያኖች ተቃውሞ ምን እንደሆነ ብዙ አልተለማመዱም። አንዳንድ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ በማመናቸው የቅርብ ሌተሰቦቻቸው በጣም ይቆጣሉ፤ ምክንያቱም ለውቃቢው የሚቀርቡትን

መስዋዕቶች ሁሉ ስለሚያቋርጡ ውቃቢው ይቆጣናል ወይም ይቀጣናል ብለው ስለሚረዱ ነው።

ሀብረተሰቡ በሙሉ የእኔን ስብዝታ አይቃወምም፤ ለአዲዱ አማኞችም ሆነ ለክርስቲያኖች ሀብረት የማስተላለፊውን መንፈሳዊ መልዕክት ሀብረተሰቡ አይቃወምም።

እረኞች

ለመጀመሪያ አዲዱ ክርስቲያኖችን የሚንከብኩና የሚጠብቁ ለው አደራጃለሁ። ያም እረኛ ይባላል። ጊዜዬን የማሳልፈው ከቦታ ወደ ቦታ እየተዘዋወርኩ ወንጌልን በማስረጨት ስለሆነ በሃላፊነት ቦታ እንዳልቆይና ናለሁት እንዳይኖረኝ አድርገውኛል። በማህበሩ ዕድገት ላይ የሚቀጥለው እርምጃ ለጾታዎች መሸምና ለተለያዩ ማህበራት ሥራዎች ጊዜያዊ ሃላፊነት በመስጠት ስዚህ አልግሎት ብቁ የሆኑትን ለጾታ መምረጥ ነበር።

ሦስተኛው ደረጃ ብዙውን ጊዜ እረኛ የሚሰውን ቃል ባንጠቀምም እረኞችን /ሸማግሌዎችን/ በየማህበራት እናስመርጣለን፤ በምርጫው ቀን ከእስቃላይ ማህበር መሪዎች ሸማግሌ ለመሆን የሚመረጡ ስዎች ማሟላት ስለሚገባቸው መስፈርቶች ለማሳሰብና ለማሳመራጥ በመካከላቸው ይገኛሉ።

የሚመረጡት ስዎች ስም ዝርዝር ለቤተክርስቲያኑ አባሎች ይገለጣል። ከዚያም ምፅመናኑ መምረጥ የሚፈልጉትን ለው ይመርጣሉ። ምርጫው ከመጀመሩ በፊት የሚመረጡት ስዎች የፅውቀት ደረጃቸውና በሀብረተሰቡ መካከል ስላላቸው መልካም ምስክርነት ለምፅመናኑ ማሳሰብ ይጠባሉ።

ገንዘብ

በየላምንቱ እሁድ ለአምልኮት ስንሰበሰብ አራት ነገሮችን እንፈጽማለን። ምንም ቁጥራችን ያነሰ ቢሆንም እንኳን መዘመር፤ መፀልደ፤ ቃሉን መስከፍ ምፅዋትን መሰብሰብ የተለመዱ ናቸው። ምፅዋትን ለንግግር ከሰብከትና ከፀሎት አኩል አስፈላጊ መሆኑን እናምናለን።

አዲዱ ክርስቲያኖች የአሁኑን አምልኮት መሳተፍ እንደሚችሉ ምፅዋትና አሥራት መስጠት እንዲለማመዱ እናበረታታቸዋለን። ለአሥራትም ከሌላው ምርታቸው በቆሎ፤ ቡናና ኮብቶችን እንዲሁም ጥሪ ገንዘብን እንዲሰጡ እናበረታታለን።

ለሃይማኖታዊ ጉዳዮች የሚሰጡት ሁሉ ለምን እንደሚሰጡ ያውቃሉና አዲስ ሃሳብ አይሆንባቸውም። ሁልጊዜ ከቤተክርስቲያን ሸማግሌዎች አንዱ ገንዘብ ያኛህ ሆኖ የሚመረጥ ሲሆን፤ ሁለተኛውም የተሰበሰበውን ገንዘብ

ወጪና ገቢውን ይመዘግባል፤ ምናልባት ስለዚህ ጉዳይ ከተግባሩ መናገሩ ይቀላል።

ማህበሩ በሚሰበሰበው ገንዘብ ከሚያከናውናቸው ነገሮች አንዱ የትርፍ ጊዜ ወንጌላዊ መቅጠርና ለእርሱ መክፈል ነው። ወንጌላዊው በየወሩ ጥቂት ገንዘብ ይክፈላል። ለአጠቃላይ ማህበሩም የተወሰነ ገቢ ይደረግና ቀረው ገንዘብ ለቤተክርስቲያን አስፈላጊ ጉዳዮች እንዲውል ይደረጋል።

ብዙውን ጊዜ የምፅዋት ገንዘብ ለደሆኑ ይሰጣል፤ ነገር ግን ጥሪ ገንዘብ ከመስጠት ይልቅ ምንም ገንዘብ መስጠቱ ይመረጣል።

ከዚህ /ከዋጮ/ ማህበር በየወሩ ገንዘብ ተቀብሎ አለውቅም። እነርሱ ለሰሎኝ በፈልጉ እንኳ የእኔ መቀበል ራሴን በራሱ እየረዳሁ መስከ የሚለውን የግል መመሪያዬን መቃወምና መቃረን እንዳይሆንብኝ ገንዘብ አልቀበልም።

ይህ ልምድ መቼ እንደተሰፋፋ ባለውቅም በየወሩ እሁድ የጌታን እራት /ቀዳሽ ቁርባን/ እንወሰዳለን፤ በዚያን ቀን የሚሰበሰበውን መባ አንዳንድ ጊዜ ለእኔ ይሰጡኝ ነበር።

ገንዘብን በዚህ መንገድ መጠቀም ጠቅ እንደተጀመረ አለውቅም። ምናልባት ከወላይታ ያመጣኸው ባህልና ከሊዳማ የወጣ ባህል ተጣምሮ ሲሆን ይኝላል።

ልጆች

በስሜናዊ ሲዳማ አገልግሎታችን ዓመታት ውስጥ እግዚአብሔር ለምንት ልጆች ሰጥቶናል። የመጀመሪያ ልጆችን ራኩል በፀግንገታ ሞታብናለን። ቀጥሎም ጳውሎስና ማራ ተወለዱ። ከእነርሱ በኋላ የተወለዱትም አስቲር በአራት ዓመታት ታማ ሞታብናለን። ተከታዮቹ አራት ልጆቻችን ሳሙኤል፤ ታደላች፤ ኃይለ የሱስና አማኑኤል ናቸው።

የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት

በዋጮ በማገለግልበት ጊዜ ሚስተር እስቲፎንስ በአሰታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ለመክፈት ወሰነ። እኔም ሂጄ እንደገባ የፈለጉኝ ሲሆን ጊዜውም 1947 ዓ.ም ወደ ዋጮ ከተዛወርኩ ከዓመት በኋላ ነበር።

በዚያን ጊዜ አብዛኛዎቹ የሲዳማ ተማሪዎች ሚስቶች የሚሰጣቸውን ፅርዳታ በማቆመ ምክንያት ተቃውመው ትምህርታቸውን ያቆሙበት ወቅት ነበር። በመጨረሻም በዚያ መጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት የወላይታ ልጆች ብቻ

እንደሚኖሩ ሆነ። እንደ እውነቱ ከሆነ የሲዳማ መረጃዎች እኛ በወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት መማራችንን አልወደዱትም።

የሲዳማ ቤተክርስቲያን መረጃዎች ከሚሰጡት ገንዘብ የምናገኘውን መቃወም ብቻ ሳይሆን፤ ከሲዳማ ወደ ወላይታ እንደገባ ሃገረውናል። የወላይታ ወንጌላውያን ሲዳማን ለቅተው ወደ ወላይታ የገቡትም ያን ጊዜ ነበር። በጊዜው የነበሩ የሲዳማ መረጃዎች የወላይታን ወንጌላውያን አንፈልግም ብለውም በግልጽ አላውቀዋል።

በአሰታ ወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት ለሁለት ዓመት የቆየሁ ይመስለኛል። ትምህርቱን አጠናቅቄ ከአሰታ ወንድ ወደ ለማናዊ ሲዳማ የተመለከት በ1949 ዓ.ም ነበር።

በአሰታ ወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ ወደ ዋጭ ለሰብኩ አገልግሎት በየሳምንቱ ዓርብ እሄድ የነበር ሲሆን፤ አልፎ አልፎም ወደ ሺሎ እሄድና አገልግል ነበር።

አፋራራ

በአሰታ ወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ በአፋራራ አካባቢ በሰብኩ አገልግሎት ተሳተፌለሁ፤ በአፋራራ አካባቢ በዚያን ጊዜ ብዙ ክርስቲያኖች እንዳልነበሩ ይታወቃል።

አፋራራ በአጠቃላይ ለእኔ አዲስ አልነበረም። በአርካ ወንጌልን እሰብክ በነበረ ጊዜ በዚያም አካባቢ እዘዋወር ስለነበር እንደገና ለጾታ አውቃለሁ። በዋጭ ሌሎች ለጾታም ይሰብኩ ነበር። ከአርካ የበለጠ በዋጭ መንፈሳዊ አገልግሎቶችን የበለጠ አድጓል። ለጾታ ፈጥነው በክርስቶስ ያምኑ ነበር፤ የጥምቀት ሥነ-ሥርዓትም ሳይዘገይ ይካሄዳል። የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችም ወዲያው ይመረጡ ነበር።

በአፋራራ ማገልገል በጀመርኩ ጊዜ ከዋጭ ማህበር ጋር የጠበቀ የወዳጅነት ግንኙነት ነበረኝ። ሚስተር እስተቫንስ ወደ አሰታ ወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በወሰዱኝ ጊዜ በሚሰጡ ግቢ ውስጥ እንደገና አደረጉ። ነገር ግን ትምህርታችንን ስንጨርስ ወደ ዋጭ ቤታችን ከመመለስ ይልቅ በአፋራራ መኖር ጀመርን።

አስቀድሞ ከኖርካባቸውና ከሠራሁባቸው ሁለት ቦታዎች አፋራራ ለየት ያለ ነበር። ለሃይ ዓመታት ያህል በአፋራራ ኖረናል። አፋራራ ለሁሉም አቅጣጫ መካከለኛ ቦታ በመሆኑና ለመጓጓዣም ምቹ በመሆኑ ወደ ፈለግኩበት ሕክባቢ በመዘዋወር ወንጌልን ላልሰማው ሕዝብ እሰብክ ነበር።

ወንጌላዊ ሆኜ የብሉቲን ወንዝ ተኸግረ ወደ ሲዳማ እንደገባሁ በአፋራራ ለሰባት ዓመት አገልግሎት ነበር። መንገድን ቅዱስ እየመራኝ በመዘዋወር የማደርገውን አገልግሎት በብቃት በመወጣት እስከ ስድመቱ መጨረሻ አገልግለሁ።

ምዕራፍ አሥራ አንድ አፋራራ

በአሁኑ ጊዜ አፋራራ በአዋግና በደርጋላም መካከል ከሰሜን ወደ ደቡብ በተዘረጋው አውራ ጉዳዩ ላይ ኾምኾም ያሉ ቤቶች ተሠርተውበት ያለ መንደር ነው።

ቤተሰቤና እኔ በዚህ ቦታ ለሃይ ዓመታት ያህል ኖረናል። ያም ከ1948-1968 ዓ.ም ማለት ነው። በነዚያ ሁለት አሥርት ዓመታት አፋራራ ለአገልግሎታችን መሠረታዊ ቤታችን ሆኖልናል።

ወደ አፋራራ መዛወር

አፋራራ ከዋጭ በስተምስራቅ በአግር አምስት ለዓት የሚያስኬድ ሊሆን፤ ከአሰታ ወንድ በስተሰሜን በአግር የሰባት ለዓት መንገድ ነው። ነገር ግን ወደ አሰታ ወንድ እዘውትረ በእግረ አልሃድም። በ1950ዎቹ አካባቢ አውቶቢስ እናገኝ ነበር።

በአሰታ ወንድ ለሁለተኛ ጊዜ በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩበት ወቅት ማለት ምድልተን በመኪናቸው በየሳምንቱ ዓርብ ወደ አፋራራ ያደርጉንና እሁድ ከሰዓት በኋላ መጥተው መልሰው ወደ ወንድ ይመሰዱን ነበር።

በ1947 ዓ.ም በአሰታ ወንድ የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በነበርኩ ጊዜ የአፋራራን አካባቢ እየገብኘሁ ወንጌልን እሰብኩትኩት ነበር። በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በቆየሁባቸው ሁለት ዓመታት ቤተሰቤ በአሰታ ወንድ ሚሰጡ ግቢ ይኖሩ ነበር። ወንድን ለቅቀን በወጣን ጊዜ ወደ ዋጭ ከመመለስ ይልቅ በአፋራራ ለመኖር ወሰንን። አስቀድሞ አርካ በነበርኩ ጊዜም የአፋራራን አካባቢ በየጊዜው እንብኛኝ ቃሉን እሰብክ ስለነበር ለቦታው እንግዳ አልሆንኩም።

ተዘዋዋሪ/ ወንጌላዊ ምናልባት በአንድ ቦታ ተወስኖ ለመኖር ይፈልጋል። ምክንያቱም የሲዳማ እርሻ አድራት ስለሚያስገድደው ነው። ጥሩ ኑሮ ለመመሥረት ቡናና እንሰት መትከል ያስፈልጋል። ሁለቱም ተክሎች ማለት እንሰት ለምግብነት የሚደርሰውና ቡና ፍሬ መከፈት የሚጀምረው ከተወሰኑ ዓመታት በኋላ በመሆኑ አንድ ቦታ መቆየት የግድ አስፈላጊ ይሆናል።

ዛሬ በ1993 ዓ.ም አራት መቶ የሚሆኑ የተገኙ አብያተ ክርስቲያናት በሰሜናዊ ሲዳማ ቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያን ሥር ይገኛሉ። አንዳንዶቹ በሚገባ የታወቁ ባዴሆኑም አራት መቶ ማህበራት በየሰማንቴ አሁኗ በየአካባቢያቸው ይሰበሰባሉ። በዚያ አካባቢ የቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያን ከብዙ ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ብዙ ማህበራት ያሏትና የታወቀች ነች። ምናልባት በመቶዎች የሚቆጠሩ አብያተ ክርስቲያናት ከሌሎች ሃይማኖታዊ ድርጅቶች ጋር ተጣምረዋል። በሰሜናዊ ሲዳማ ዛሬ ቤተክርስቲያን ያልተመረቀባት አካባቢ ብዙ አይደለም።

በተዋላ አካባቢ ቤተክርስቲያኖች የሌሎባት አካባቢዎች ቢኖሩም፤ ወንጌላዊኖች እየተላኩ ወንጌልን እየሰበኩ ነው። ቤተክርስቲያን ብዙ ሰዎች በአየሱስ ክርስቶስ አምላካል። ዛሬ በሐዌላና በማልጋ ሰባት ቤተክርስቲያኖች አሉ። ከሰሜን ወደ ደቡብ የሚያቋርጠው አውራ ጎዳና በተሠራ ጊዜ የአውራ ጎዳናው ሠራተኞች ጊዜያዊ ስረር ወይም ካምፕ የነበረው ተላ በሚባል ትንሽ ከተማ ውስጥ አንድ ቤተክርስቲያን አለ። የሲዳማ ቃለ ሕይወት ዛሬ በሰሜን ከአዋላ ከተማ አልፎ በሚገኘው ጥቁር ውኃ ደረሰ ደርሰ ተመሥርቷል።

በመጀመሪያ ወደ ሰሜናዊ ሲዳማ በመጣሁ ጊዜ ከአፋራራ በስተደቡብ በሚገኘው በሸባዳኖ ወረዳ ምንም ቤተክርስቲያን አልነበረም። በአሁኑ ጊዜ ግን ብዙ ቤተክርስቲያኖች ይገኛሉ። ለምሳሌ ሺፋ በሚባል አካባቢ አራት የቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያኖች አሉ። እነርሱንም አንደኛ፣ ሁለተኛ ፣ ሦስተኛና አራተኛ ሺፋ ብለን ሳይመናል።

በሰሜናዊ ሲዳማ የቃለ ሕይወት ማህበራት በአራት ክፍለ ማህበራት ጉብረት ተብሎው ተደራጅተዋል ። እነርሱም አርፌ፣ አፋራራ፣ ሃሲል፣ እና ጎርቤ ይባላሉ። ሁሉም ወደ አርባ ቤተክርስቲያኖች አሏቸው። ካሰራው ሁለት ዓመት ወዲህ የአርፌ አካባቢ ማህበራት ተደራጅተው ራሳቸውን በራሳቸው ስማስተዳደርና ለመታወቅ እየጣሩ ናቸው።

የመጀመሪያው አማኝ

በአፋራራ አካባቢ ከመጀመሪያ አማኞች አንዱ ባላ ይባላል። እርሱ ከወልደታ የመጣ ሲሆን፤ በሲዳማ መኖር ካጀመረበት ጊዜ ሁሉ በሥራው ስኬታማ ሊሆን አልቻለም። ከአፋራራ ወደ አርቤ ተዛውሮ በቅርባችን ይኖር ነበር። በኋላም ከአኛ ጋር ወደ ዋጫ ተዛውሮ ሲኖር እዚያው ታም ሞቷል። እርሱ ከመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አንዱ ቢሆንም ቤተክርስቲያን ለመመሥረት ግን እግዚአብሔር የተጠቀመበት ሰው አልነበረም።

በአፋራራ የመጀመሪያ ታላቅ ልምዴ ገና ትንሽ እንደቆየን አንድ ሽማግሌ ሞተው ታላቅ የቀብር ሥነሥርዓት ነበር። ምክንያቱም ማቺ ሽማግሌ በወረዳው ሁሉ በብዙ ሰዎች የሚታወቁ ስለነበር ነው። በአካባቢው ያሉት ብዙ ሰዎች ለተባሩና ሰባት ቀን ለቆየው የላቅሶ ሥርዓት ተባብሰው ነበር።

የሞቱት ሰው ክርስቲያን ባዴሆኑም ከልጆቻቸው መካከል አንዳንዶቹ ክርስቲያኖች ነበሩ። በልቅሎው ቀናት ለተሰበሰበው ሕዝብ በተደጋጋሚ የእግዚአብሔርን ቃል ለመስከ አጋጣሚ አግኝቷል።

እስከዚያው ድረጃ ድረስ በአፋራራ አካባቢ ያሉት ሰዎች ቃሉን ቢሰሙም እንኳን በአየሱስ ክርስቶስ ስማመን አልወሰኑም ነበር። የምናነባውን ያዳምጣሉ፤ ከመጽሐፍ ቅዱስ ውስጥ ስለተነገራቸው ቃል ይወያዩሉ፤ ዳሩ ግን ለመወሰን አልተዘጋጁም ነበር።

አንድ ቀን አቶ ቱምቻ የሚባሉ ሽማግሌ ቆሙና ጥቂት እንደ መዘናናት ካሉ በኋላ በአየሱስ ክርስቶስ ስማመን መሌሊጋቸውን ገለጹ። ስለ እምነታቸውም መሰከሩ።

ነገር ግን በወቅቱ አቶ ቱምቻን በግል አልተገናኝሁአቸውም፤ የት አካባቢ እንደሚኖሩም አልወቅኩም ነበር። ጥቂት ለምንቶች ካስፉ በኋላ ግን አገኝ ሁላቸው። በዚያቸውም ጥቂት ቀናት አሳስፍኩኝ። ያን ጊዜ ወንጌልን በስፋት አስተምራ በቤታቸው ቤተክርስቲያን ተመሠረተኝ። የአቶ ቱምቻ በእምነታቸው መሰጠጥ ወንጌልን በስፋት ለመስከ በር ከፍቶልናል። ምክንያቱም ከእርሳቸው ቀጥሎው ብዙ ወጣቶች በክርስቶስ ኢየሱስ ስማመን ችለዋልና።

ባራሃ የተባለው ሰው በዚያን ወቅት በክርስቶስ በማመን የታወቀ ወንጌላዊ ሆኗል። ቀጥሎም ቶርባ እና ኩማሎ የተባሉ ሌሎች ሰዎች በጌታ አመኑ። ከሙሉም በአየሱስ ክርስቶስ ያመነው በ1950 ዓ.ም ይመስላል።

አፋራራ እንደ ማዕከል

በአፋራራ መኖሪያዬን ከመሠረትኩ በኋላ እግዚአብሔር በዚያ ገበር አካባቢ ከአንድ መቶ በላይ የቃለ ሕይወት ቤተክርስቲያን ማህበር ለመመሥረት አስችሎኛል። ለራሱ ማስታወሻ የምኸውና አንባቢዎቼም እንዲገነዘቡልኝ የምወደው ቤተክርስቲያንን የሚመሠርቱት ክርስቲያኖች እንዲ ማስኖውያን፤ ወንጌላውያንና የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች ብቻ አይደሉም። የቤተክርስቲያን ሽማግሌዎችና ወንጌላውያን ግን ክርስቲያኖችን በቃሉ የማለደግና በመንገሳዊ አግራቸው እንዲቆሙ የማይረግ ሃላፊነት አሰባቸው።

እግዚአብሔር የተለያዩ ሠራተኞችን ለሥራው መርጧል፤ ስሜልም፡፡ አዳዲስ ቤተክርስቲያኖች፤ የአካባቢው ለሥራ የሥራ ትጋት ውጤቶች ናቸው፡፡ አቶ ካሜሎ በሰሜናዊ ሊዳማ ልቃስ ሕይወት ቤተክርስቲያን እንደ አባት ሆኗል፡፡ በክርስቶስ ክመነት ጊዜ ጀምሮ ጥብቅ ወዳጆች ብቻ ላንሆን ወንድማማቾችም ሆነናል፡፡

የአፋራራ አካባቢ ማህበር ፀሎት ቤት ከመሥራቱ በፊት በካሜሎ ቤት ይጠላብ ነበር፡፡ ከብዙ ጊዜ ቆይታ በኋላ ብዙ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ አምነዋል፡፡ በመብዛታቸውም ምክንያት ለፊ ፀሎት ቤት ለመሥራት ፈልገዋል፡፡

በቅርብ ጊዜም ስፋቱ አሥር ሜትር ጎሳ አርባ ሜትር የሆነ የቆርቆር ክዳን ቤት ለመሥራት በቅተዋል፡፡ ለዚህ ቤተክርስቲያን ዕድገት ምክንያት የሆነው አቶ ቶርባ ቶሞሎ ነው፡፡ እርሱም ከማህበሩ የገንዘብ ድጋፍ የሚያገኝ ወንጌላዊ ሲሆን፤ ምን ጊዜም ደከምኩ ላይል ከቦታ ወደ ቦታ አየተዘዋወረ ወንጌልን ለመሰበክ በመቻሉ በእርሱም ታላቅ አገልግሎት ብዙ ሕዝብ በኢየሱስ ክርስቶስ ሊያምን ችሏል፡፡

ቋሚ እርሻ

በሊዳማ እርሻ ማለት ላሞች፤ እንሰትና ቡና ነው፡፡ ከብዙዎቻችን ወደምንዛወርበት አካባቢ ይዘን መሄድ አንችላለን፡፡ ነገር ግን ቡናና እንሰት ለማምረት የተወለዱ ግመታት መጠበቅ ያስፈልጋል፡፡

በዋጮ ከተቀመጥኩና ከተለማመድኩ በኋላ በሊዳማ እርሻ ለመጀመር ቡናና እንሰት ለመተከል ቆሚ ቦታ ማግኘት አስፈላጊነት፡፡ በአፋራራ ቋሚ ሆኜ ለመኖር የፈለግኩትም ምክንያት ስለዚህ ነው፡፡

በአርፌ በነበርኩ ጊዜ እንዲሁም በዋጮና በአሰታ ወንዶ የመጽሐፍ ቅዱስ ትብብት በነበርኩ ጊዜ ያረባረብኩት በርካታ ላሞች ስለነበሩኝ ከመካከላቸው አንድ ወይም ሁለት ላሞች ሽጮ መሬት ለመግዛት ወለንኩ፡፡ ከብዙዎቹን በመሸጥ ሦስት መቶ ብር አገኘሁና መሬት ገዛሁብት፡፡ ከዚያን ጊዜ ጀምሮ በአፋራራ ኗሪ ሆኜ እንሰትና ቡና በመተከል ባለንብረት ሆኜ መኖር ጀመርኩ፡፡

ዓለሙ የገበያ

ዓለሙ ዳንበዌ በአፋራራ ከመጀመሪያዎቹ ክርስቲያኖች አንዱ ነው፡፡ በ1953 ዓ.ም በክርስቶስ ኢየሱስ ባመነ ጊዜ መቶ በመቶ የተለወጠ ሲሆን፤ በአካባቢው ቤተክርስቲያን አምድ ይሆኑ ዘንድ እግዚአብሔር ከመረጣቸው ለሦስት አንዱ ነው፡፡

በኢየሱስ ክርስቶስ እንዳመነ ወንጌልን መሰበክ የጀመረ ሲሆን ከአርባ ዓመት በላይ በወንጌል ስብከት አሳልፏል፡፡ በቤተክርስቲያን፤ በማህበራት ስለሰበሰባችና ለሦስት በሚያንኛቸው ቦታዎች ሁሉ የእግዚአብሔርን ቃል ያስተምራል፡፡

ዓለሙ በጣም ትግህና ታታሪ ተማሪ በመሆን በሰላም ት/ቤትና በመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በአሰታ ወንዶ በቂ ፅውቀት ለማካበት ችሏል፡፡ በ1969 ዓ.ም የሰሜናዊ ሊዳማ ማህበር የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤት በከፊተ ጊዜ ዓለሙ ለስተማሪ ሆኖ አስባ ዛሬ በመሥራት ላይ ነው፡፡

በመንፈሳዊ ነገሮች ሁሉ ባለው ትጋትና ለሦስትን በቀላሉ ለመግባባት ባለው ችሎታ በአብዮታዊ ለውጥ ወቅት ተዘግቶብን የነበረውን የመጽሐፍ ቅዱስ ት/ቤታችንን በ1972 ዓ.ም ለማስከፈት የታሰሩ ከፍተኛ ሚና የተጫወተ ታላቅ አገልጋይ ነው፡፡

ዓለሙን ለስፋት አርባ ዓመታት እግዚአብሔር እንደት እንደተጠቀመው ላሉበ ጥልቅ የሆነ እርካታ ይሰማኛል፡፡ የእግዚአብሔር ቃል ዘር በሕይወቱ ከመከራቱ የተነሳ ተዘዋዋሪ ወንጌላዊ ሲሆን ችሏል፡፡ መቼ እንደሆነ ባለቤታውሰም ወንጌልን ከሰበኩላቸው ብዙዎች መካከል ብቸኛ ታታሪና ትግህ ለባዜ መሆኑን በተግባር አስመልክሯል፡፡

ማጠቃለያ

በአፋራራ በኖርኩባቸው ሃያ ዓመታት ውስጥ የትና መቼ ወንጌልን እንደሰበኩ ለመግለጽ ያዳግተኛል፤ ምንም ማለታወሻ በጽሑፍ አልያዝም፡፡ ብዙውን ጊዜ ሁኔታዎች ተከናውነው ዓመታት ክስፋ በኋላ ካልሆነ በስተቀር የሥራን ዕድገት ወዲያው ለመመልከት አይቻልም፡፡

ብዙ ተግባሮች የተጠላለፉ በመሆናቸው ለመላዩት የሚይቻል ነው፡፡ በዚህ ቀደ የተሠራ ጥቂት ምሳሌ ልሰጥኝሁና ከዚያም በፊስ እገዛ ወንጌላዊነት አገልግሎቱ ስምንት የተደባሰቁ መመሪያዎቹን እዘረዝራለሁ፡፡

ምድረ ገዥ

ወንጌልን ለመሰበክ ከተዘዋወርኩባቸው ቦታዎች አንዱና የትግሥት ሀብረተሰብ አካባቢ ምድረ ገዥ ይባላል፡፡ ይህ ቦታ ከአፋራራ ጥቂት ኪሎ ሜትር ርቆ ከሰሜን ወደ ደቡብ በተዘረጋው አውራ ጎዳና በስተምሥራቅ በኩል ያለ መንደር ነው፡፡ በመጀመሪያ ማንም ወደዚያ አንድሄድ አላሳለበኝም ወይም አልወለደኝም፡፡ አንድ ቀን ከቤት ወጣሁና የምድረ ገዥን መንደር ለመጎብኘት የሚለማኝ ነገኝሁም ቃሉን ለመሰበክ ሄድኩኝ፡፡ በመጀመሪያ ጎብኝቱ ሁለት ለሦስት በክርስቶስ አምነዋል፡፡ ወዲያውም በትግሥት ቤት መሰበኩለ

ጀመርን። መጻፍና ማንበብ የሚችሉ ጥቂት ለዎች ስለነበሩ መጽሐፍ ቅዱስን እያገቡ በሁባረት መፀላይ ጀመሩ።

የእግዚአብሔር መንፈስ እንደረዳቸው ከመጽሐፍ ቅዱስ የሚያነቡትን ክፍል እንዲ ለእንዲ በማስረዳት ይማማሩ ጀመር። እኔም እሁድ እሁድ እየመጡ በአፋራራ እንዲመለከቱና እንዲያመልኩ አበረታቸዋለሁ።

አንዳንድ ክርስቲያኖች አማርኛ መዛፍና ማንበብ አይችሉም ነበር። የመጽሐፍ ቅዱስ ባለቤት መሆንና ማንበብን መማር ከፍተኛ ጥቅም ናቸው። ስለዚህ እኔ ፈደል በማስተማር ጊዜዬን አልፋለሁ። አንዳንዴም ሌሎች እንዲያስተምሩ ሁኔታዎችን አመቻቻለሁ።

በተከታታይ ለምግብ ስለሆኑ እየተመለሰኩ ከመግብኝም በላይ መደብኛ ስብስባዎችን በየሳምንቱ ሐሙስ እየተሰበሰቡ እንዲፀልዩ አበረታታሁኋቸው። የሐሙስ ጧት የፀሎት ስብስባ ሁልጊዜ ለእሁድ ስብስባ መሠረት የሚጥል ነው።

በዚያን ወራት ሌሎች ክርስቲያኖችና እኔ በአካባቢው ስብስታችንን እንቀጥላለን። በእነርሱ በኩል አዲስ ቤተክርስቲያን ለመታከል መፈሰጋቸው በግልጽ ይታይ ነበር። እና በአንድ ወቅት አሥራ ስድስት ለዎች በአንድ ጊዜ በአያሱስ ክርስቶስ አምላካል።

አዳዲስ ክርስቲያኖች በየሳምንቱ ሐሙስ ጧት ተሰባስቦ የመፀላይን ልምድ ከቀሰሙ በኋላ ከሌሎች ምዕመናን ጋር እንዲተዋወቁ ይደረግና የአሁኗን ስብስባ መከፈል ይጀምራሉ። ያን ጊዜ ወደ ሌላ አካባቢ ስለምዘዋወር ተከታታይ ጉብኝት ማድረግን አገታለሁ። እኔ አስተምረው ወደ ጌታ የመላሰካቸውን ክርስቲያኖች ለላው ሃይማኖታዊ ድርጅት ይህ የእኛ ክብራዊ ስለሆነ ለምዕመናኖቻችን ትብብት እየሠራንላቸው በመሆኑ እናንተም ወደ እኛ ተመልሱ በማለት ይሰብካቸው ጀመር። መወሰኑ የእነ ጉዳይ ባይሆንም እነዚያ ያስተማርኳቸው ክርስቲያኖች በሃላባቸው ተነድተው ወደሌላ ኃይማኖት በመግታቸው መንፈሳዊ ላይገን አልተረገም።

ለዎች እንዴት ይምናሉ?

ለዎች የሚያምኑበት ምክንያት ፍፁም የማይለወጠው የእግዚአብሔር ቃል ተሰብካላቸው ስለሌሉ ነው። ስብከት ለእኔ ብቻ ሳይሆን ለሚያምኑት ሁሉ ከፍተኛ ጥቅም ነበረው። ላለመነት የሚተላለፍ ስብከት በቤተክርስቲያን ውስጥ ሳይሆን በሁባረተሰብ መካከል ነው።

የሚያምኑት ለዎች ቃሉን ለመባማት ወደ ቤተክርስቲያን እንዲመጡ አይጠበቁም። ነገር ግን ወደአሉበት ሀብረተሰብ መካከል በመሄድ የእውነትን

ወንጌል የማለማት ግዴታ አለብን። አዳዲስ ክርስቲያኖች ወደ ቤተክርስቲያን ሄደው በእሁድ ስብስባ ይላተፋሉ። ምዕመናኑም አዳዲሶቹን እንዲተዋወቁላቸው ይደረጋል። ነገር ግን በአያሱስ ክርስቶስ ያመኑት ሁሉም በራሳቸው ውላኔ እንኚ በግፊት መሆን የለብንም።

እነኛ አብረውኝ የሚያገለግሉት የት መሰበክ እንደምንገኝል ወይም የት መሰበክ እንደሚገባን እናውቃለን ፤ የቦታ ርቀትም አያግደንም። አንዳንድ ጊዜ ረዥም መንገድ እንገዛለን። አንዳንዴም አጭር መንገድ እንገዛለን።

ለአገልግሎት ብዙውን ጊዜ እኔ ለብቻይ እዘዋወር ነበር። ቶርባና ግለሙ አብረውኝ በሚሄዱበት ጊዜ ደስታይ እናጥ ድርብ ይሆናል። ከአፋራራ ቅን አገልጋይ ባራሳ የሚባለው ወንጌላዊ ነው። እርሱም በብዙ የተሰደደ ቦታዎች ስብካል።

በሰማናዊ ሲዳማ ብዙ ቤተክርስቲያኖች እንዲመሠረቱ ምክንያት የሆኑት ክርስቲያኖች ንግዳቸውንና የግል ጉዳዮቻቸውን ከማስቀደም ይልቅ ቃሉን ስመስበክ ስለማሰማሩና በየሳምንቱ እሁድ የሚሰበሰቡትን የምፅዋት ገንዘብ ለሚያገለግሉት ወገኖች ስለሚደገሙ ነው። ይህን በማድረጋቸው ገንዘቦችንን ስለምንክፍል አንሰብክም ብለው አያስቡም። ነገር ግን የሚቀጥሩትን ወንጌላዊ በአካባቢያችን ሀብረተሰብ መካከል ክርስቲያኖች ባለመኖራቸው ሂደብ እንድትሰብክ እንፈልጋለን ላንተ የሚያስፈልገውን እኛ እናማላልለን ማለትን ያስቀድማል።

እንደኛ ሞርኞ

ለመሠረት ተባባሪ የሆኑት ለላኛው ቤተክርስቲያን አንደኛ ሞርኞ የሚባለው ነው። ሞርኞም ከአፋራራ በስተባሽጋ ደቡብ በዋናው አውራ ጉዳና ዳር ያለው መንደር ነው።

ለቃ የሚባለው ለው በሞርኞ አስገባብ የሚኖርና በሰይጣን አሥራት ውስጥ የሚገኝ ነበር። አንድና ሁለት ጊዜ ተገናኝቼው ስለነበር መስክርኮላትና ወደ አፋራራ መጥቶ በአያሱስ ክርስቶስ አመነ። ሚስቱ ሙታንን የሚያናግር መንፈስ አለኝ የምትል ነበረች። በቤታቸው ለጥን ባለ ክፍል ውስጥ ሆና የሰይጣን መንፈሳትን ታስተናግዶ ነበር። ለብዙ ጊዜ ወንጌልን ብሎብካላቸውም የሰይጣን መንፈስ ስረኽም ጊዜ ሲታገላት ኖራለች።

ባለቤቱ በአያሱስ ክርስቶስ በማመኑ ይሞታል ወይም አንዳች ክፉ ነገር ይደርስበታል ብላ ስትጠብቅ ከፅለት ወደ ፅለት በመልካም ሕይወት መመለሱን ስትመለከት ቆይታ በመጨረሻ እርሷም በአያሱስ ክርስቶስ ለማመን ወሰነች።

ብዙዎቻችን በአካባቢው ወንጌልን ስለምንሰብስ አያሌ ሰዎች በክርስቶስ በማመናችው ትልቅ ማግባር ተመሠረተ። በሞሮኦ አካባቢ የሚገኙት ምዕመናን ሁለተኛ ሞሮኦ ብለው በመሰየም ሌላ ዜተክርስቲያን ስመመሥረት በሂደት ላይ ናቸው።

ይህ ቦታ ስምንቱን መመሪያዎቹን በተግባር ላይ እንዳውልና አገልግሎቱን መልክ እንደሚይዝ ምሳሌ ሆኖልኛል።

ስምንት የተዋሃዱ አካሎች

በአፋራ በምሠራብት ጊዜ በሥራዬ ላይ ስምንት የተዋሃዱ አካሎችን ማየት ጀምራለሁ። አንዳንድ ጊዜ አንዱ ከአንዱ የተቀራረበ ክፍተት ቢኖረውም፤ ሁሉም የሚይደሉ ናቸው። ስለ እያንዳንዱ ብዛግራችሁ ከ1950-1970 ዓ.ም ድረስ የተከናወነውን ቅደም ተከተሉን የያዘውን ሥዕል ለማቅረብ አስመዥሌ ስምን እንደሆነ ትረግባችሁ።

1. እርምጃ /ግብዣ

ከሁለቱ በአንደኛው መንገድ አዲስ ሥራ ተጀምሯል። እኔ ወደ አንድ ቦታ እሄድና ለሰዎች ላገኝ አነጋግራለሁ ወይም አንዳንድ ጊዜ ሰዎች ወደ ሰፈራቸው ሄጄ ወንጌልን እንድሰብክላቸው ይጋብዙኛል።

የመጀመሪያው ግንኙነቱ ከአዲስ ሰው ጋር ይሆናል። ለውየው ክርስቲያን ሊሆንም ላይሆንም ይችላል። ነገር ግን በአካባቢው ወንጌል እንዲሰክ የሚፈልግ ይሆናል።

የእግዚአብሔርን ቃል ለመዝራት ወደ አንድ ቦታ በምሁድብት ጊዜ «እዚህ ቦታ ቤተክርስቲያን አመሠርታለሁ» ብዬ ተናግረ አለውቅም። እንደዚህ ዓይነት ሃላብ በአፅምሮዬ አይመጣም። የእኔ ክፍተኛው ፍላጎት ወንጌልን ለሰዎች መስበክና የእውነትን ቃል የሰሙ ሰዎች በሌሎች ክርስቶስ ሲያምኑ መርካት ነው። እኔ ብሎብክና ሰዎች በክርስቶስ ቢያምኑ ቤተክርስቲያንን እንደሚመሠርቱ አውቅ ነበር። ለሌላት አርባ ዓመታት የሠራሁት በዚህ መንገድ ነው። በአንድ ጊዜ በተለያዩ ሥፍራዎች ለአገልግሎት እሳተፋለሁ። የሚታወቅን አንድ ጊዜ ወንጌልን በላኩ፤ በአምሳያ፤ በሃዌላ፤ በዳዲኝና በሽሽ እሳብክ ነበር። ነገር ግን በአፈትና በአምስት ቦታዎች ማግባራት ሊመሠረቱ ባላብት ከሰዎች ጋር ቅብብሎኝ የመፍጠር ሁኔታ አልነበረም።

ቤተክርስቲያን እንደተመሠረተች ከአካባቢው ምዕመናን መካከል መንገድ ላይ ሥራውን በሃላፊነት ለመሥራት ያበረታታና ያስተዋውቅ ነበር። በአንድ ወቅት አበንላ በሚባል ቦታ የሚኖረው ሻላሞ የሚሰኘው ሰው ወደ ቤቴ መጣ። ወደ አበንላ አብራው እንድሄድና ለአካባቢው ነዋሪዎች ወንጌልን እንድሰብክ

ጠየቀች። እርሱ የመስበክ ችሎታው አነስተኛ በመሆኑ ነበር እኔን አብራው እንድሄድ የጠየቀች።

ለመጀመሪያ እንደደረከሁ ለአራት ሰዎች የእግዚአብሔርን ቃል ስለብክ አራቱም ሰዎች በሌሎች ክርስቶስ አመኑ። እሁድ ዕለት ለአምልኮቶ ወደሚቀርባቸው ቤተክርስቲያን እንዲሄዱ አደረግኝ።

ሻላሞም ወደ ቤቱ እንዲመጡና በየላምንቱ በሚካሄደው የፀሎት ህብረት እንዲሳተፉ አበረታታቸው። እነርሱም ወዲያው በደብታ መሳተፍ ጀመሩ። ሻላሞ መጽሐፍ ቅዱስን ሲያነብ ያገኘውን ፍራ ሃላብ ያካፍላቸው ነበር። ለተወሰኑ ወራቶች በየላምንቱ ሐመስ እየተሰበሰቡ ከቆዩ በኋላ በሰፈሩ የእሁድ አምልኮትን እንዲጀምሩ ማግባር ፈቀደላቸው። በሃዌላም ቤተክርስቲያን የተጀመረው በተመሳሳይ መንገድ ነው። ጥቂት ሰዎች ወደ ገበሬ አካባቢ ሄደን እንድሰብክ ወሰዱኝ። ላነኝ ሰው ሁሉ ወንጌልን መስበክ ጀመርን፤ የተወሰኑ ሰዎች በሌሎች ክርስቶስ አመኑ።

ስለ ደዴኝ ቤተክርስቲያን ብናገኘኝ፤ ስለኩ ከተማ የሚማር ተማሪ ወደ እኔ መጥቶ በዚያ አካባቢ ሄጄ ወንጌልን እንድሰብክ ጠየቀች። አንዳንድ ጊዜ ተጋብጧል እሄዳለሁ፤ ሌላ ጊዜ ራሱን ጋብጧል እሄዳለሁ። የግል መመሪያዬ ግን ለብቻዬ እየተዘጋጠሙ ወንጌልን መስማት የሚያስፈልጋቸውን ሰዎች መቃኘትና ማስተማር ነው።

2. ስብከት

በለሜናዊ ሲዳሚ አዳዲስ ቤተክርስቲያኖች የተመሠረቱት በክሊኒክ፤ በት/ቤቶች፤ በውኃ ቁፋሮ ወይም ማንበገና መጻፍን በማስተማር ሂደት አይደለም። እነዚህ ነገሮች የመጡት ከወደኋላ ነው። ህብረተሰቡ በሙሉ እነዚህን ነገሮች ይፈልጋል። ወዲያውም በክርስቶስ ያመኑት ህብረት ይፈጥራል።

በለሜናዊ ሲዳሚ የሚገኙት አብያተ ክርስቲያናት የተመሠረቱት በወንጌል ስብከት ብቻ ነው። ከመጀመሪያው ጀምሮ ደጋግሞ እንደተናገርኩት አዳዲስ ክርስቲያኖች ሁሉም ሰባኪዎች ናቸው። በተከታታይ ወንጌልን ለመስበክ ብቃት የሌላቸው መስሎ ከታዩቸው ሌላ የሚረዳቸውን ሰው በመውሰድ አብረው በመተጋገዝ ይሠራሉ።

የሰዎችን ትኩረት የሚሰብ ዓይነት መልዕክት የሚጠብቅ ማንም አልነበረም። እግዚአብሔር ቃሉን በምልክቶችና በድንቆች ያጻፋል። በክርስቶስ ያመኑት ሰዎች ሕይወት ይሰጡላል። በአየሱስ ማመንም አዲስ ሕይወት የሚያስገኝ መሆኑን ሰዎች ይገነዘቡ።

ከሰይጣን እሥራትና ከመንፈሱ በመፈታት ነፃነትን ይገናኛል። በሰሜናዊ ሊዳሚ ስናገለግል በቆየንባቸው ረዥም ዓመታት በዚሁ ሁኔታ በማስተማር የድንቅና የተከፈለ ሥራውን ለማየት ነፃናል።

3. ከመያ ወደ ገሰሐ

በተክክል አንዳንድ ሰዎች በኢየሱስ ክርስቶስ ለማመን ሊወሰኑ የመንፈስ ቅዱስ ለውጥን ባይሰማሙም እኔን በፍፁም አያስጨንቀኝም። የማልጨነቅበት ምክንያት የሰዎችን ሕይወት የሚሰውጠው የእግዚአብሔር ቃል እንጂ የእኔ ስለልሆነ ነው። በእግዚአብሔር ቃል መሠረት በኢየሱስ ክርስቶስ ካመኑ አንደሚሰውጠው አውቃለሁ።

አንዳንድ ሰዎች ከእምነታቸው በገላ መንፈሳዊ ለውጥ ካለፉ ምንም ሲናገሩና ልብ የማይካ ፀሎት ሲጸልዩ እንኳን ከልባቸው አምነዋል ለማለት አይቻልም። ከልባቸው ባለማመናቸው የሕይወት ለውጥ ሲያጡ ምን ዓይነት ስም እንደሚሰጣቸው ይጨንቀኛል። እንደዚያ ዓይነት ሕይወት ክልብ የልሆነና ታማኝነት የጎዳሰው ነው። በልላ መልኩ ሰዎች ከኃሰላታቸው ነፃ ስመውጣት ይኸሉ። በሙሉ ልብ በኢየሱስ ክርስቶስ ካላመኑ መንፈስ ቅዱስ ሕይወታቸውን አይሰውጡም። ምክንያቱም በፍፁም ሙተው የሚገባቸውን የኃሰላት ዓይነት ስውረው ስለሚያስቀምጡ ነው። በ2ኛ ቆሮ. 5፥17 ላይ «በሰዚህ ማንም በክርስቶስ ሲሆን አዲስ ፍጥረት ነው፤ አሮጌው ነገር አልፎአል፤ እነሆ፤ ሁሉም አዲስ ሆኖአል» የሚለው ሰእኔ በጣም ግልጽ ነው። ውሳኔ ማለት ውጫዊና የሰዎች ምኞት ማመልከቻ ነው። እንደዚያ ዓይነት ውሳኔ የመንፈስ ቅዱስ ሥራ ይሁን ወይም የሰዎች መንፈሳት እኔ ላውቅ አልችልም። ሰእኔ ከሌላላው ነገር ገሰሐ ነው፤ የባህርይና የቃል ገለጻ ማለትም «ሕይወቱ ተለውጧልና አዲስ ፍጥረት ነኝ» የሚለውን ቃል ከሰውየው ከራሱ አንደበት ስሰማ በተክክል መንፈስ ቅዱስ እየሠራ ነው ማለት ነው እናም በጣም እደስታለሁ። በመንፈስ ቅዱስ ኃይል ሕይወታቸው የተሰወጡ ሰዎች የቤተክርስቲያን መሥሪቶች ይሆናሉ። የእኔ ተግባር ለሰዎች ወንጌልን መስበክ ስሰሆን የመሰጠውን ሥራ ለመንፈስ ቅዱስ አተዋለሁ።

4. ማባራታታት

የቤተክርስቲያን መሥሪቶችንና በአካባቢው ምንም ቤተክርስቲያን ባልተመረተበት አካባቢ አዳዲስ አማኞችን ማባራታታት ሰእኔ ወንጌልን ከመስበክ ሲይቼ የማላየው አገልግሎት ነው።

ሰብዙ ሰዎች በእግራ እየተመላለሱ ህይወቱ ከተሰወጠ ሰው ወይም ሱት ጋር ተቀምጬ ከመጽሐፍ ቅዱስ አስተምራቸዋለሁ። እያንዳንዱ ሰው መባራታታት ይፈልጋል። የአማርኛ ፊደል ማንበብ የማይችሉ ከሆነ በተቻለኝ

ፍጥነት ላስተምራቸው የምችላለሁን አደርጋለሁ። አንዳንድ በሰይጣን የገቱ ወንዶችና ሌቶች አማርኛ የማይናገሩት ፊደል መማር አይፈልጉም። በአንዳንድ አካባቢ ግን የሚማሩ አዛውንቶች አሉ።

አብራሳቸው ተቀምጬ መጽሐፍ ቅዱስ እነሱላቸዋለሁ፤ ከምንባቡም ማብራሪያ እየሰጡ አስረዳቸዋለሁ። በመታዘዝ ልብ መጽሐፍ ቅዱስን ነጠናን መንፈስ ቅዱስ ያስተምረናል። በዚሁ በማደናቀፍ ዘዴ እያስተማርን መጽሐፍ ቅዱስ እውነተኛ የእግዚአብሔር ቃል መሆኑን እንመሰክራለን። ዋናው እስራላጊው ትምህርት የወንጌልን መሠረት ለመማር መፈለግ ነው። ያንን መልዕክት ለልሎቹ ለማስተማር እንዲችሉ እፈልጋለሁ። «በዙ ሰዎች የመስከሩስትን ክፍያ የሰማኹውን ሌሎችን ሲያስተምሩ ለሚችሉ ሰዎች ሰዎች አደራ ስጥ» (2 ሰቢም. 2፥2)። ይህ ጥቅስ ተግባራዊ መሆን አለበት። በአካባቢው ህብረተሰብ መካከል ላለመኑት ወንጌልን መስበክ ውጤታዊ ሊሆን የሚችለው የተሰበሰቡትን ያመነው ሰው እውነተኛ የተሰወጠ ሕይወት መኖር ሲጀምር ነው። ስብሊሁ በከፍተኛ ደረጃ እንገንግርበታለን። አዳዲስ ክርስቲያኖች ማቃናት የሚገባቸውና ሁልጊዜም ለመተግበር የሚፈልጉት ነገር ይኖራል። ነገር ግን ምንጊዜም መንፈስ ቅዱስ አስተማሪያቸውና መሪያቸው ነው።

ማጥቀር /ማቀላቀል/

ክርስቲያኖች ከአሁኑ አገልግሎት ጋር ተያያዥነት ከሌላቸውና በየላምንቱ አሁኑ ከክርስቲያኖች ጋር ህብረት የሌላቸው ከሆነ ምን ተብለው ይታሰባሉ? በየአሁኑ ተሰብስቦ መፀልይ የእውነተኛ መንፈሳዊ ሕይወት ለውጥ ማረጋገጫ ነው ብዬ አምናለሁ። በብዙ መንገዶች አዳዲስ አማኞች ነፃነት ክርስቲያኖች ጋር ሲሰበሰቡ ስይጣንን በመካከቸው የህብረተሰቡን አስተሳሰብ ለመሰወጥ ይችላሉ። በክርስቶስ ማመን ግልጽ የሆነ ማህበራዊ እይታ ነው። እሁድ መቼም ምን ጊዜም ለአምላክ ለመስበሰብ የተሰዩ ቀናችን ነው።

የተሰዩ መንፈሳዊ ጥቅም እንዲያገኝ አዲሱን ክርስቲያን ወደ ማህበራት ህብረትና ስብሰባ እወስደዋለሁ። አዲስ ክርስቲያን የማህበረ ሰባል ከሆነ ማህበሩ ወደሚሰበሰቡበት ቦታ ሁሉ እየተወከለ ሲሄድ ይችላል። በዙውን ጊዜ በግል የአስተዳደር ችግሮችን ከአካባቢዬ ማህበራት ተሰማምጬአለሁ። ምክንያቱም ሁላችንም የጋራ ግብ አለን እንጂ የግል አድንዳ አልነበረንም። የእኔ ድርሻ የትም ቦታ በማንኛውም ጊዜ የምችላለሁን ማደረግ ነው።

6. ጥምቀት

በወላይታም ይሁን በሲፍሞ ጥምቀት ማለት ወደ ክርስቲያኖች ህብረተሰብ መግቢያ መንገድ ነው። ጥምቀት ከውጪ የሚታይና ሰው በኢየሱስ ክርስቶስ ሲያምን ከላላውያን ህብረተሰቡ የመለየት ምልክት ነው። በእኔ እምነት

ጥምቀት በግል የሚፈፀም ሥርዓት ብቻ ሳይሆን፤ ያመነ ሀብረተሰብም ጥቅሙን ተረድቶ የሚላተፍበት ነው። አንድ ለው ክርስቲያን ከሆነ በኋላ የማህበሩ አባል ይሆናል። የማህበሩም መሪዎች ስለ ጥምቀት ነገሮችን ስለሚያመቻቹ እነኚህ አይመለከቱም። ነገር ግን የማህበሩ አባሎች ከመጠመቃቸው በፊት በእምነታቸው ስለማይጠነክሩ መጠመቅ እንደሚገባቸው አወገኑል አበረታቻቸዋለሁ።

ከወላይታ ወደ ሲዳማ ካመጣነው በሀላኝነት አንዱ ቅዱስ ቁርባን ነው። በክርስቲያን አምነው ያልተጠመቁ ለዎች የጌታን እራት /ቅዱስ ቁርባን/ አይወስዱም። ያልተጠመቁ ለው በቤተክርስቲያን ውስጥ በምንም አገልግሎት አይሳተፍም። አያዘምርም፤ በፀሎት ንግግራም አይመራም፤ አይሰብክም። እረኛና መሪም ሊሆን አይችልም። አንድ እማኝ ለመጠመቅ ፍቃደኛ ካልሆነ በድርብ ሕይወት መመለሱን ወይም ዓላማዊነቱን መሉ በመሉ አለመተውን ያመለክታል ማለት ነው።

በጥንት ጊዜ እያንዳንዱ ምዕመን ይጠመቅና በአዲሱ አካባቢው የአገልግሎት ተግባር ያካናውን ነበር። በመጨረሻም በብዙ መቶ የሚቆጠሩ ለዎች በእየሱስ ክርስቶስ ሊያምኑ ውጤቱ ግልጽ እየሆነ ይመጣል።

7. እረኞች/ሽማግሌዎች

የመጀመሪያ ሃላፊነቱ የነበረው አዳዲስ ክርስቲያኖች አንዱ ሌላውን እንዲገነዘብ ማበረታታትና ስለ አዲሱ መንፈሳዊ ሕይወታቸው ጉዳይ ማወያየት ነው። የእኔ ተሳትፎ ከየማህበሩ ጋር በሚኖረኝ ቅርብ ይወሰናል። አዲስ ማህበር ለመመሥረት ሃላፊነት ካለብኝ እረኞችና ሽማግሌዎች የሚሆኑትን ለዎች እመርጣለሁ፤ ያም ለአገልግሎት የሙከራ ጊዜያቸው ይሆናል።

ከመጀመሪያው ጥምቀት በኋላ ማህበሩ ለቤተክርስቲያኑ አገልግሎት አራት ለዎችን የቤተክርስቲያን እረኞች ወይም ሽማግሌዎች አድርጎ ይሸማል። ምንም እንኳን ማህበሩ አነስተኛ ቢሆንም፤ የሽማግሌዎችና የእረኞች ጠቀሜታ በትንሹ አይገመትም። የእኔ ጠቀሜታና ድርሻ ምን እንደሆነ ስለማውቅ ሌሎችም የእነኚህ አዲስ ማህበር ለመመሥረት ያለኝን የተለየ የአገልግሎት ሥፍራ ለማወቅ ችለዋል። የአስተዳደር ድርሻዬ ልክ ጳውሎስ በቁርግዳቱ እንደነበረው ድርሻ ዓይነት ነው። ለሰዎች ከአግዚአብሔር ቃል አስተምራቸዋለሁ፤ ቀጥሎም የራሳቸውን ውሳኔ እንዲወስኑና እንዲታገቡና እወደቃቸዋለሁ።

እኔ በማህበሩ የገንዘብ ጉዳይ እጅን አላስገባም። በመጀመሪያው ስለሰበሰባችን የተጠበቀውን የመጀመሪያ የምፅዋት ገንዘብ ከነበሩት ለዎች አንዱ ይይዝ

ነበር። አስቀድሜ ከመጽሐፍ ቅዱስ ስለ ስጦታና ስለ ታማኝነት አስተምራክቸዋለሁ። ለገንዘብ ትኩረት መስጠት ማለት ለአንድ ማህበር በቀላል የሚታይ አይደለም።

ለብዙ ዓመታት ብዙ ወንጌላውያን በአዳዲስ ቤተክርስቲያኖች አስተዳደርና ገንዘብ ጉዳይ እየገቡ በመፈተፍቸው የመጨረሻው ውጤታቸው መልካም ሳይሆን ቀርቷል። በእንደዚህ ዓይነት በታዎች ላይ ጠለቅ ብሎ መግባት አግዚአብሔር የሰጠውን ታላቅ አገልግሎት ሊያጎድፍ ይችላል።

8. መላቀቅ

መላቀቅ በቀስታ የሚሆን ነገር ነው። ከአዲስ ማህበር ጋር የመሆን ጉዳይ አይደለም፤ ነገር ግን በአንድ ቦታ የመገኘት ጉዳይ ነው። ነገሮች ሁሉ በጊዜው እየተስተካከሉ ሲሄዱ ማህበራቱ አብረክቸው እንደቆይላቸው እምብዛም አይፈልጉም፤ ሊያጠኝም አይፈልጉም። ያልደረሰኩባቸውና መደረሰ የሚገባኝ ብዙ ባታዎች ስላሉ ሄጄ ወንጌልን ማሰራጨት በጣም ያስደስታኛል። ወደኋላ የመዘገዎት ጉዳይ ከባድ አልነበረም። በማንኛውም ጊዜ ነገሮች ያልተጠበቁ ሆነው በገጥና የቤተክርስቲያን ዕድገት ፈጣን ባይሆን ፍፁም አልጩክቀም። የጥንቃቄም ቃሉን የማድረሱ ሃላፊነት የእኔና የማህበሩ ሊሆን፤ የሚያሳድገው አግዚአብሔር ስለሆነ ነው።

እነዚህ ስምንቱ የአገልግሎት ውህደት ቤተክርስቲያንን በመመሥረት ሂደት ልዩ ማኒ አንድሜወውትና መንፈስ ቅዱስ ወደ መራኝ ቦታ ሁሉ በነፃነት አንድመለስ አስችሎኛል። በእያንዳንዱ ስምንቱ ውህደት ያለኝ ድርሻ በጥቂቱ የተወሰነ ሊሆን፤ ለሠራሁት ሁሉ ያለኝ ዕውቀትና ጥቂት ነው። ከማህበራት መሪዎች የማገኘው ምሥጋና ለእኔ አስፈላጊይ አይደለም። አግዚአብሔር የፈለገውን ሁሉ ሠርቻለሁ እና ያ ለእኔ በቀይ ነው። «አንዳሁ እናንተ ደግሞ የታዘዘችሁትን ሁሉ ባደረጋችሁ ጊዜ። የማንጠቅም ባረያዎች ነን፤ ልናደርገው የሚገባንን አድርገናል በሉ» (ሉቃስ 17፡10)።

የሥራ ባልደረቦቹ

በአፋፍራ አካባቢ ብዙ ጊዜያቸውንና ችሎታቸውን በተግባር ላይ ያዋሉ ወንጌልን ለማለማትና ሰዎች በእየሱስ ክርስቶስ እንዲያምኑ ከፍተኛ ተልዕኮቸውን የተወጡ ሰዎች ነበሩ።

ባረሰ የታ፤ ስምአን የታ፤ ከማህበሩና ቁርባ የተባሉት ታዋቂ አገልጋዮች ናቸው። ቁርባና ዓለሙ ሁልጊዜ ከእኔ ጋር ለሰብኩት ይወጣሉ። ከሁለቱም ወይም ከሁሉት ከአንዳቸው ጋር ለአገልግሎት ስወጣ ሁልጊዜ እድሳታለሁ።

ለሁላችንም ከብክት ማለት ዝም ብሎ መናገር ማለት አይደለም። ነገር ግን እኛ አዲስ ማህበር ለመመሥረት ከሚታዩት ቡድኖች መካከል ነን። ከላይ ስማቸውን የጠቀስኪቸውና ብዙ ሌሎችም ውይ ጊዜያቸውንና ጉልበታቸውን አዳዲስ ማህበራችን ለመመሥረት ተጠቅመዋል።

አዳዲስ ክርስቲያኖች እርሻ ለማረለና ቤት ስመሥራት የለሎቹን ፅርዳታ ይፈልጋሉ ወይ? አዎን ይፈልጋሉ። እኛም እየሄድን እናግዛቸዋለን። ዛፍ በመቀረፍ፣ ጠርብ በመፍለግ፣ ግር በማጨድና የፀሎት ቤቱን በሚልበስ ለቀናት ላናቆርጥ እናግዛቸዋለን።

አዳዲስ ክርስቲያኖች የተዋሃዱበት አዲስ የክርስቲያን ሀብረተሰብ በቃል ሳይሆን በተግባር የሚተጋገዝ መሆኑን በግልጽ እናሳያቸዋለን። ስራ ጊዜያቸውንና ጉልበታቸውን ያዋሉት ሰዎች ለእካባቢያቸው ሀብረተሰብ በጣም አስፈላጊዎች መሆናቸውን በተግባር ያስመሰክራሉ። በሲዳማ ባህል ስህብታም ሰዎች ማግኛቸውንም ሥራ ማግዝ የተሰመደ ለሆነ ከሁሉም ጋር በመግባባት መገፈስ ይሰራሉ።

ራስን ማነሳሳት

ብቻዬን በመሥራቱ ምቹት ይሰማኛል። ይህም ማለት የራሱን ነገር ለመፈፀም በመፈለግ አይደለም። ነገር ግን ሁሉ ነገር ለሌሎቹ ተሰማግኖና ምቹ ሆኖላቸው ከእኔ ጋር እስኪወጡ ድረስ መጠበቅ መሄድ ወደሚገባኝ እንዳልሄድ ስለሚያደርገኝ ነው። ብዙውን ጊዜ የት እንደሚሄድ ለማንም ላልናገር እሄዳለሁ። አንዳንድ ጊዜ የመገበደ መሪዎች አዲስ ማህበር ተመሰርቶ ለሹማዓልዎች ምርጫ አስኪጠሩ ድረስ መቼ አንድተመደረተ እንኳን አያውቁም።

የዚህ ምላሌ ሊሆን የሚችለው ስለኩ ቤተክርስቲያን የሆነው ነው። የላኩ በተክርስቲያን ተመሥርታ በደንብ እስከተቆም ድረስ የማህበራቱ የበላይ መሪዎች አለውቁም ነበር። በየላምንጌ አሁይ በትንሿ ክፍል ውስጥ በሰውር እንገለበስ ነበር። ከጥቂት ጊዜ በኋላ ሁሉን ሌሎች ሰዎች በክርስቶስ አመኑና ተጨመሩ። እኛም እንደሚረዱን፣ በሀብረት እየፀለዩን ቃሉንም እናጠና ነበር። አነስተኛ ጎጆ ሠርተን በላር ከከደንን በኋላ እዚያ መሰብሰብ ጀመርን። ይህን ሁሉ የቤተክርስቲያን ሹማዓልዎች ብቻ ለምተዋል። ይህ ሁሉ ሲሆን እኔ በግሉ ያከናወንኩት አለመሆኑ መታወቅ አለበት።

እሁድ

በአጠቃላይ እሁድ ቀን ውጪ ላለች ሰዎች ሄጄ አልሰብኩም። ብዙውን ጊዜ አዳዲስ ወደተመሠረቱት ቤተክርስቲያኖች በመሄድ በማለተማር እረዳቸዋለሁ እንጂ አልሰብኩም።

አንዳንድ ጊዜ ከቤት ወጥቼ ሁሉን ወይም ሦስት ቀን ውጪ እያገለገልኩ አልላፋለሁ፤ ግን ብዙውን ጊዜ ያ አስፈላጊ አልነበረም። ልጆቹ እንኳን ለሰብኩት ከእኔ ጋር በፍፁም አይወጡም። በእርግጥ የቤተክርስቲያን አባሎች እንጂ ለባዚዎች አይደሉም።

ተቃውሞ

ሰው አስተምሮኝ ይሁን ወይም ራሱ ከመሸከፍ ቁዳስ ተምራ እንደሆነ ባለውቀም ለይጣን የሚያጠቃ ጠላት ስለመሆኑ ቅንጣት ያህል ጥርጣራ አልነበረኝም። ለይጣንን በመቃወም ትግል አልገኘምም፤ ነገር ግን እንዳያታልለኝና ከወጥመዱ እንዳይከገባኝ እጠነቀቃለሁ። ለይጣንንም እግዚአብሔር አስገፎታል።

ሰዎች የአውነትን ወንጌል እንዳያስረጩ ለይጣን ለመከላከል ይሞክራል። ነገር ግን ከሰይጣን ኃይል አገኘን በሚሉ ሰዎች ሕይወት ታላላቅ ነገሮች ተካህተዋል። እግዚአብሔር የበላይ ነን በሚሉ ሰዎች ሕይወት ውስጥ ይሰራ ነበር። ማለትም ሰደጣን ኃይል ታስረው የነበሩትን ለውጦ የእርሱ አገልጋዮች እንደሆኑ ለይጣን አይተናል።

ብዙ ቃልቻዎች ሞተዋል፤ ነገር ግን የሚሞቱት እኛ ለሰረገምናቸውና እንዳይሞቱም ስለ ጸልዩን አይደለም፤ በተፈጥሮ ግዴታና በኢጋጣሚ ነው። ወንጌልን እየሰሙ ስመታዘዝ ግን እምቢተኞች ነበር፤ ታዲያ በእያሰሰ ክርስቶስ ሳያምኑ ይሞታሉ። ቃልቻ ሞተ ተብሎ ሲለሚ እኔ ምንም አያስደኝቀኝም። እግዚአብሔር ግን አንድ ልዩ ነገር እንደሚሠራ እጠብቅ ነበር።

ብዙ ቃልቻዎች በእያሰሰ ክርስቶስ አምላካዎል። ስለ ለይጣን ተቃውሞ ብዙ ጊዜ የሚከበው አልነበረም። እንዲያውም ክቢያማ ይልቅ በካናዳ ስለ ሳይጣን ተቃውሞ ብዙ ልምድ አግኝቻለሁ። በእርግጥ አንድ ነገር አውቃለሁ። አጋንንት የእግዚአብሔርን ቃል ይፈራሉ። የእግዚአብሔር ቃል ሳይጣን ሊቀቋመው የማይችል ኃይል አለው።

በአንድ ለካባቢ አዳዲስ አማኞችን የሚያሰብኩም ቃልቻ ነበር። ክርስቲያኖቻቸው ምን እናደርግ? ብለው ጠየቁኝ። እኔም መልኩ፤ «ፀልዩ፤ ቃሉን ሰዘኩ፤» አልኳቸው። ምክራንም ተቀበሉኝና ለቃልቻው ቃሉን መሰበክ ቀጠሉ። ሆኖም ግን በጌታ ለማመን አልፈለገም። አንድ ቀን በጣም ታመመና ክርስቲያኖችን አስጠርቶ ለማመን እንደሚፈልግ ነገራቸው፤ ነገር ግን ወዲያው ሞተ።

ሰለጠ ቃልቻ ምክር የሚቀበል ነበር። ብዙውን ጊዜ በሀብታሞች ቤት ይቆያል። ከሁሉም ግመት በፊት ወንጌል ለሰብከሰት ፈልጎ የሚያመኝ

አጋጣሚ አፈልግ ነበር። አንድ ቀን ሹክራና አጃቢዎቹ በቤታችን ቡና አየጠጣን በነበርን ሰዓት በደጃፋችን ያልፉ ነበር። እኛም አቁመነው ወደ ቤት እንዲገባና ቡና እንዲጠጣ ጋጠዘነው። ለመጀመሪያ ጊዜ ግትር ብሎ ስመግባት ባይፈልግም ትንሽ ቆይቶ ገባ። ወደ ቤት እንዲገባ ለምን እንደጋጠዘነው በልብ ያውቃል። ስለ ስብኃታችን ከተሰያይ ስምች የሰማ ሲሆን፣ ከእምነታቸውም የተነሳ የብዙ ስምች ሕይወት መስጠጥንም ያውቃል። እርሱ በሚያልፍበት ጊዜ የሰፈር ልጆች ላይቆሩ ስለማይወዱት ይደባቁታል።

በአየሱስ ክርስቶስ ስምን አታምንም? አሁን ከምትኖርበት ፍርሃት ነፃ መውጣት ትችላለህ። ጌታ አየሱስ ሲያደገውና ሕይወትህን ሊለውጥ ይፈልጋል ብዬ ነገርኩት፤ ፍፁም ሊሰማኝ አልፈሰገም፤ እንዲያውም ትንሽ መቆጣት ጀመረ። ምርጫው ያንተ ነው፤ ፍርድ እንደሆነ የማይቀር ነው። በአየሱስ ክርስቶስ ብታምን አይፈረድብህም ብዬ ነገርኩት። ስብከቱን በሰፈው ስቀጥል፤ ቤትህን ትቺልህ እዚያሰህ፤ ቡናችሁንም አልጠጣም ብሎኝ ወዲያው ቆመና ወደ በኑ መራመድ ጀመረ። አንዳንድ ጊዜ የእግዚአብሔር ፍርድ ላትጥቶ ይመጣብሃል፤ በአየሱስ አናምንም ያሉ አጅግ ብዙ ሰዎች በሞት ተቀስፈዋል ብዬ ስነግረው የበለጠ ተቆጣጠ። ጎዳኞችም ብሎኝ ከቤቱ ወጣ በሲያሚኛ ጎዳኞች ማስት ፈልፈል ማስት ሲሆን፣ ያን ጊዜ ያ የስድብ ቃል ምን ማስት እንደሆነ አልገባኝም ነበር።

ጥቂት አርምዳዎችን እንደሄደ ቆመ። ከአጃቢዎቹ ጋር ትንሽ ከተነጋገረ በኋላ ወደ ቤቱ አጠገብ ተመልሶ መጥቶ በዚያባት ዱካ ላይ ምልክት አደረገ። በእርሱ አሳትሞብኩ በእኛ ላይ እርግግግን መስደዱ ነበር። በቤታችን፣ በእርሻችንና በከብቶቻችን ላይ መቆሰፍት እንዲወርድብን ማድረግ ነበር።

ለዎች ያንን መግባት ለማውረድ ምንም ኃይል እንደሌላቸው ስለማምን ደርጊቱን ሁሉ በቸልታ አየሁት። ከአሥራ አምስት ቀን በኋላ ግን ያ ቃልን በድገትና ሕመም ሞተ።

ለላውን ቃልን የገብኩት ታሞ በአልጋው ላይ በክብረ ጊዜ ነበር። ሄጀ ቃሉን እንድትሰክሱትና እንድትሰልጡት ፈቅዶ ጋጠዘኝ ። እርሱ ሥልጣንና ተደማጭነት ስለነበረው ከሀብረተሰቡ ብዙዎቹ እየቀረቡ ያመክሩት ነበር። ነገር ግን ወንጌልን ከስብኃትና ከሰልጣኝነት በኋላ በጌታ አየሱስ ክርስቶስ ስማመን ፈቃድና አልሆነም ነበር። ከጥቂት ቀናት በኋላ እርሱም ሞተ።

በአካቢያ ሃያዎቹ ዓመታት ማለትም ከ1950-1970 ዓ.ም ድረስ ከኢትዮጵያ አርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ብዙ ተቃውሞ አልደረሰብንም ነበር። ነገር ግን እንዳንድ ከሀናት ወይም ቂሳቾ የአማርኛ መጽሐፍ ቅዱስ ስለምንገጠቀም ያላንጠብግ ነበር። ቢሆንም ቃሉን እንዳንሰክ ሲያግዱን አልሞከሩም። ዳኞቹ

የክርስቲያኖችን መልካም ምስክርነት ስለሚያውቁ ከዓለማዊያን የሚለካዘረውን ተቃውሞ አይቀሰሱትም።

ክርስቲያኖች ወደ ፍርድ ቤት በሚሄዱበት ጊዜ እንዳንዴ የሚከሰተው ዳኞቹ ወደ ውጪ አውጥተዋቸው ያልባቸውን ንግር ወደ ቤተክርስቲያን ሽማግሌዎች እንዲያቀርቡ መክረው ችግሩን ለዚያው ተወያይተው እንዲፈቱ ይልካቸዋል።

የከተማው ስብከት

በአካቢያ ሃያ ዓመታት በከተማው ውስጥ አልሰክሁም። እግዚአብሔር ወንጌልን እስብከ ዘንድ የጠራኝ ቦታ ባለመሆኑ ነው እንጂ በከተማ መስበክን ተቃውሜ አልነበረም። እኔ ካመንኩበት ጊዜ ጀምሮ ከቃሰ ሕይወት ሌተክርስቲያን ውጪ ስብከ አልላውቅም።

እንዲሁም በማህበራት ጎብኤ በኮንፈረንስ ገግግር አድርጌ አላውቅም፤ እግዚአብሔር ትልቅ ሙያ እንደሠራ ስሞቹኛል፤ ሌሎች ከሚሰሩት የእኔ ግን የተለየ ነው። እግዚአብሔር እንዲሠሩ የሌሎቻቸው ለዎች ሲሠሩ ላይ ደስ ያላኛል። እኔም በበኩሉ እግዚአብሔር የጠራኝን ሥራ እንደሠራ ፍቀዳልኝ እላቸዋለሁ፤ ሌላ ስመሥራት ምንም ፍላጎት የሰኝም።

በአብዮታዊ ሰውጥ ወቅት

በአብዮታዊ ሰውጥ ወቅት ከ1966-1983 ዓ.ም ድረስ ወንጌልን ለመስበክ ብዙ አጋጣሚዎች ነበሩኝ። ከትልቅ ቡድን ጋር ስመሥራት አልሳተፍም ነበር። ነገር ግን በአካባቢው እየተዘዋወርኩ መስበክን አመርጣለሁ። ታዲያ በመጀመሪያዎቹ ዓመታት ታሰራ አለውቅም ወይም ወንጌልን እንዳልሰክኩና አዳዲስ ክርስቲያኖችን ለማበረታታት መሰናክል የሆነብኝ አልነበረም። ብብዙዎቹ ላይ ሥቃይ እንደደረሰባቸው አውቃለሁ። ስለኔ ግን ምንም ክፉ ነገር አልደረሰብኝም ነበር።

በመጨረሻም በአፋራ ትልቅ የአርቶዶክስ ቤተክርስቲያን ተመሠረተ። ስሙም ገብረ ክርስቶስ ይባላል። በአንድ አጋጣሚ የመንግሥት ባለሥልጣኖች በቤተክርስቲያናቸው በነበረው ስብሰባ ምግብ እንድናቀርብ አዘኩን፤ ሳንወስድላቸው ሰንቀርንም ብዙ ንግር አድርገንብናል።

ሁላችሁም እንደምታዩት ከአርቶዶክስ እምነት ተከታዮች ጋር ያለን ግንኙነት ስለሚዊ ሲሆን የማይቻልበት ምክንያት ብዙ ነው። በርግጥ በጋራ የምናከናወነው ነገር የለም። ትምህርታቸውንና መንፈሳዊ አፈጻጸማቸውን እንደግፍም። እኛ የምናደርገውንም አካሉን አይወዱም። በመካከላችን የአደጋና ድመት ባህርይ ይታይብን ነበር።